

Bratstvo ne zataji

Hitra solidarnostna pomoč naših ljudi Črni gori, ki jo je v nedeljo zjutraj opustošil katastrofalni potres

Katastrofalni potres, najhujši v zadnjih 70 letih na območju Jugoslavije, ki je v nedeljo zjutraj prizadel Črno goro, zlasti pa Crnogorsko primorje, terjal okoli 200 smrtnih žrtev in povzročil ogromno gospodarsko škodo, silovito odmeva tudi v srecih naših ljudi. Od povsod poročajo o solidarnostni pomoči in pripravljenosti stati bratstvu črnogorskemu ljudstvu ob strani v njegovih najtežjih trenutkih.

NOVO MESTO - Novo mesto, ki je pobrateno z občino Hercegovni, je vest o tragediji toliko bolj prizadela. Že v nedeljo dopoldne so dobrovoljno vprašali v Hercegovni, kakšno pomoč najbolj potrebujejo, popoldne pa je že zasedal štab za civilno zaščito. Zbranih je bilo več ekip za opravljanje raznih gradbenih in očiščevalnih del, ki bi odšle takoj na pot, vendar je prišlo vmes sporočilo, da zaenkrat to ni potrebno. V ponedeljek je občinska organizacija RK v Novem mestu kupila 100 odev, občinska skupščina tri prikolice, IMV pa je podarila eno prikolico in en sanitetni avtomobil. V torek je šla na pot prva pošiljka. Novomeške gradbene ekipe so še v pripravljeno-

BREŽICE - Izvršni svet OBS Brežice je v ponedeljek na izredni seji sklenil iz proračunske rezerve takoj nakazati 100.000 dinarjev enkratne denarne pomoči. Za zbiranje denarnih prispevkov so odprli poseben račun, za pomoč porušeni Črni gori pa bodo v brežiški občini zbirali tudi obveznice od cestnega posojila, ki so izplačljive letos. Izvršni svet je priporočil delovnim organizacijam, naj prispevajo enodnevni zaslužek.

CRNOMELJ - Crnomaljski občinski štab za civilno zaščito je že v nedeljo zvečer sklenil, da na prizadeto območje pošlje 20 spalnih vreč in sotor za 20 oseb ter večje število odev, pripravljeno pa sta bili tudi ekipe vodovodnih vzdrževalcev iz GOK in reševalcev iz kanižariškega rudnika, ki lahko, če bo potrebno, vsekaj odpotujeta na prizadeto območje. Ustanovili so tudi koordinacijski odbor, ki vodi akcijo.

KOČEVJE - Ko zbiramo te podatke, je tudi akcija v Kočevju v polnem teku.

KRŠKO - Iz Krškega so po sklepu izredne seje IS nakazali v Črno goro 300.000 din iz občinskih rezerv. Tudi tam so ustanovili ekipo 25 ljudi, opremljeno z vsem orodjem in sotorji, pripravljeno odpotovati na klic pomoči. Izvršni svet je priporočil delovnim organizacijam, naj nakazujejo enodnevni zaslužek in dodajo še kaj iz lastnih sredstev. Tudi v Krškem so odprli poseben račun, denarno pomoč, odeje in druge materialne prispevke za zbira občinski odbor RK v sodelovanju s šolsko mladino.

METLIKA - Izvršni svet Obs Metlika je v ponedeljek nakazal 50.000 din, delovna organizacija Betti pa je pripravila trenirke v vrednosti 10.000 din. Akcija še traja.

RIBNICA - Štab civilne zaštite v ribniški občini je sporočil, da so v Inlesu namenili za prizadete žrtve potresa en vagon desk, po potrebi pa imajo na voljo tri stanovanjske prikolice. Sukno Jurjevica je prispevalo 50 odev, Evrotrans nudi brezplačen prevoz, KZ Ribnica je prispevala 14.000 din, Mercator - tozd Jelka Ribnica pa 17.000 din, razen tega pa bodo v tem delovnem kolektivu delali še eno prosto soboto.

SEVNICA - Tudi sevniški štab za civilno zaščito se je sestel že v nedeljo, v ponedeljek so v Sevnici

namenili na republiški zbirni račun 50.000 din iz občinskega rezervnega sklada, na brniško letališče pa odpeljali štiri šotore in 30 odev. V delovnih organizacijah sprejemajo sklepe o podaritvi enodnevnega zaslužka in o drugi pomoči.

KRŠKO: SPEEDWAY ZA PRIZADETE OB POTRESU

AMD Krško bo priredilo v nedeljo, 22. aprila, ob 15. uri na stadionu Matija Gubca v Krškem meddrustveno speedway tekmovanje pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta Krško. Sodelovali bodo AMD Radgona, AMD Lendava - Varstoj, AMD TAM Maribor, AMTK Ljubljana in AMD Krško. Izkupiček prireditve bodo namenili prizadetemu prebivalstvu v Črni gori. AMD Krško vabi k čimvečji udeležbi!

TREBNJE - V Trebnjem so po navodilih republiškega štaba za civilno zaščito začeli s pomočjo sindikalnih delavcev evidentirati materialno pomoč, v ponedeljek pa so sklicali vse načelnike civilne zaštite krajevnih skupnosti in delovnih organizacij in se dogovarjali o poteku akcije. Med drugim je doslej že na voljo kamion Daninih brezalkoholnih pijač, Trimo bo prispeval cisterno za vodo, pripravljena pa imajo še dva agregata in več šotorov.

Djuro Pucar - Stari

12. aprila je ugasnilo življenje še enega našega revolucionarja, aktivnega družbenopolitičnega delavca. Po krajši, težki boleznini je umrl Djuro Pucar - Stari, član sveta federacije, eden najbolj vidnih revolucionarjev jugoslovanskega delavskega in komunističnega gibanja, dolgoletni visoki partijski in državni voditelj BiH in Jugoslavije.

15. aprila so ga v Sarajevu pokopali z vsemi vojaškimi in državnimi častmi. Od njega so se spoštljivo poslovili vsi Jugoslovani. Tov. Tito ga je posmrtno odlikoval z redom dvakratnega junaka socialističnega dela.

V KRKI SE ŽE NAMAKAJO - Prva vročina za ta čas je ob koncu preteklega tedna pritiskala po Dolenjskem. Črnomelj in Novo mesto sta bila v soboto celo za pet stopinj toplejša kot Portorož. Kratkotrajni vroči val seveda še ni mogel segreti Krke in Kolpe. Naključni prišlek je v soboto popoldan lahko na jezu pri Seidlovem mlinu dobre četiri ure opazoval dramo korajžnega Nikola Bartakovića, natakarija iz kegljišča Restavracije pri Vodnjaku, kako je v manj kot deset stopinj topli Krki reševal svoj kanu, ki ga je na jezu vrgel iz svojega „sedla“. (Foto: Janez Pavlin)

DELOVNI OBISK - Član CK ZKJ Džemil Šarac (drugi z leve) je imel v krški občini veliko plodnih razgovorov s komunisti. Ogledal si je Celulozo. Lisco na Senovem, gradbišče JE in galerijo v Kostanjevici. (Foto: Teppey)

Zanašajmo se na lastne moči

Z obiska člana CK ZKS Džemila Šarca v delovnih kolektivih in KS krške občine

„Cenim vaša prizadevanja za boljše gospodarjenje in z veseljem ugotavljam, da se naslanjate na lastne moči, čeprav ste me prepričali, da vas pesti še več problemov, do katerih ste brez moči in zato upravičeno pričakujete pomoč od zunaj“, je dejal komunistom Tovarne Djuro Salaj tozd Celuloza v Krškem član CK ZKJ Džemil Šarac, ko je pred nedavnim prisostvoval sestanku njihove osnovne organizacije.

Seznani so ga namreč z veliko izgubo (49 milijonov) v preteklem letu. Povzročili so jo povečani carinski in drugi stroški, podražitev surovin in kemikalij, medtem ko je cena celuloze ostala nespremenjena. Ob tem so spregovorili o ukrepih za boljše disciplino, za zmanjšanje izostankov, za varčevanje ipd., kar jim žal, le delno lahko olajša položaj.

Generalpolkovnik Džemil Šarac se je, kot smo na kratko že poročali, mudil v krški občini dva dni. V tem času je obiskal osnovno organizacijo ZK v leskovski šoli, svet ZK na Senovem in komuniste v jedrski elektrarni. Sestal se je s predstavniki enot teritorialne obrambe in zaključil svoj obisk z razgovorom s političnim aktivom občine.

Njegov obisk v krški občini sodi namreč v okvir delovnega programa CK ZKJ. Ugledni gost CK ZKJ je

MODELARJI NA OTOKU

Pod pokroviteljstvom „Beti“ bo v soboto, 21. aprila, na Otoku medklubsko tekmovanje najboljših letalskih modelarjev iz Novega mesta, Brežice, z Mirne, iz Ptuja, Ljubljane, Kočevja in Metlike. Tekmovanje se bo začelo ob 8.30, prirejšajo pa ga v okviru proslav 35-letnice pristanka prvih zvezniških letal na partizanskem letališču na Otoku. Osrednja proslava bo avgusta prav tako na Otoku.

med svojim kratkim bivanjem dobil nazorno sliko o dejavnosti ZK in

Najboljši med osnovnošolci

Novomeščani in Črnomaljšani

Zmagovalci regionalnega srečanja klubov OZN

V novomeškem sindikalnem domu je bilo 13. aprila regionalno srečanje klubov OZN. Ekipe iz Kočevja, Krškega, Brežice, Črnomlja in Novega mesta so odgovarjale na vprašanja o OZN, KPJ in UNICEF ter osvobodilnem gibanju na jugu Afrike. Med osnovnoškolskimi ekipami je bila najuspešnejša ekipa iz o. š. „Kattja Rupena“, sledijo pionirji iz Črnomlja, tretje in četrto mesto pa si delita ekipe iz Krškega in Kočevja. Med srednješolci je največ pravih odgovorov povedala ekipa iz Črnomlja, drugi so bili Novomeščani in tretja ekipa iz Brežice. Najboljši se bodo udeležili polfinalnega srečanja v Postojni, ki bo 21. aprila, republiško srečanje najboljših pa bo sredi maja v Ljubljani.

J. P.

Plan ni zbirka želja

S posveta o pripravah na novo srednjeročno obdobje

Srednjeročno obdobje 1976 - 1980 se je prevesilo v zadnjo tretjino. Ob nedavni akciji „Zaključni računi 78“ so v združenem delu, krajevnih skupnostih in občinah temeljito pretresli tudi uresničevanje planskih nalog. Časa za izpolnitev dolžnosti ni več več veliko. Še leto in pol je do dneva, ko bo treba dati na mizo obračun. Pa ne samo to, takrat bodo morali biti pod streho načrti za novo srednjeročno obdobje 1981 - 1986.

Planirati ni lahko. Zanj ni priročnikov in ne modelov. Vsakdo mora svoj razvoj načrtovati sam. Na pod-

lagi potreb in seveda možnosti. Neobhodno je le usklajevanje med načrtovalci. To velja še posebej za občine, saj bi bilo nevdržno, če bi ta ali ona občina svoj nadaljnji razvoj zastavila mimo planske politike, sprejete v regiji. Novi srednjeročni razvojni načrti bodo morali biti še realnejši od sedanjih.

Ker je načrtovanje razvoja odgovorna in zapletena naloga, se je potrebno nanj temeljito pripraviti. Med priprave sodi tudi regionalni posvet v Novem mestu, ki je potekal pod okriljem medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko. Na njem so najprej ugotovili, da so dolenjske občine že sprejele odloke in z njimi zadolžile nosilce planiranja v združenem delu, da začno pripravljati programe in plane.

Po mnenju udeležencev posveta je potrebno povezati načrtovanje v krajevnih skupnostih in tozidih, uskladiti plane samoupravnih interesnih skupnosti in večjih organizacij združenega dela. Načrtovanje se mora bolj nasloniti na medobčinske in tudi medrepubliške interese, slednje velja zlasti za obe belokranjski občini.

Planiranje naj bi bilo posled strokovno še bolje izvedeno, kar pomeni, da se bo nujno na to nalogo ustrezno kadrovsko pripraviti. Nastajanje planov naj bi sproti in bolj kot do zdaj spremljali in obravnavali neposredni proizvajalci. To ni le politična zahteva, ampak tudi naloga, ki jo zakon o združenem delu posebej omenja.

KOČEVJE: ŠTIRJE PRAZNIKI

25. aprila ob 19. uri bo v Šeskovem domu v Kočevju osrednja prireditve, posvečena dnevu OF, prazniku dela, prazniku KS Kočevje-mesto (4. maj) in peti obletnici obstoja moškega pevskega zbora Kočevje. Na prireditvi bo nastopil jubilatni, moški pevski zbor.

LETOS V BRESTANICO, OB LETU V BUCHENWALD

Občani in šolska mladina krajevnih skupnosti Brestanica so v soboto, 15. aprila, pristrčno sprejeli nekdanje slovenske in hrvaške internirance na njihovem tradicionalnem srečanju. 11. aprila letos je namreč minilo 34 let, odkar so se interniranci v Buchenwaldu sami osvobodili in izročili ameriški vojski 250 esesovcev. Na srečanju je o načrtih, sabotažnih in drugih akcijah taboriščnikov spregovoril Janez Ranzinger. Prihodnje leto se bodo interniranci srečali v Buchenwaldu, do takrat pa bodo napisali svoje spomine za izdajo zbornika ob 35-letnici osvoboditve.

En sam lahko akcijo ustavi

Več zemlje bi lahko pridobili, če bi združene in zasebniki pokazali več zanimanja, če bi bilo laže priti do potrebne dokumentacije in če posamezniki ne bi delali težav

Interesna skupnost za vodno gospodarstvo, ki deluje v Novem mestu za celotno Dolenjsko in Posavje, je v preteklem štiri letnem obdobju skoro polovico sredstev namenila komunalni dejavnosti, medtem ko je v letu 1979 in 1980 v načrtu zlasti gradnja vodnogospodarskih objektov in naprav. Dipl. inž. Janko Šeruga, samostojni strokovni svetovalec in strokovni tajnik te skupnosti, je v pogovoru osvetlil poglavitne težave, s katerimi se več let srečujejo.

Vodnogospodarska skupnost je imela za dnji dve leti precej neizkoriščenih sredstev, kar se zdi marsikomu težko razumljivo ob velikih

potrebah in željah na tem področju. Glede tega pravi inž. Šeruga:

„Po našem srednjeročnem planu smo dolžni 42 odst. vseh sredstev nameniti komunalnim organizacijam kot dotacije za gradnjo vodovodov, kanalizacij in čistilnih naprav. V prvih treh letih pa je bila ta točka srednjeročnega plana izpolnjena že z več kot 90 odstotki. Kar 52 milijonov dinarjev je šlo za komunalno, zato, da so po občinah sploh lahko začeli planirane komunalne investicije, saj sredstva vodne skupnosti predstavljajo v komunalni sferi do 25 odst. sredstev celotnih komunalnih investicij, v nekaterih občinah, kot so Črnomelj, Brežice, Sevnica, Trebnje (manj razvite), pa celo polovico vseh sredstev za komunalno. Po eni strani je take naložbe terjala družba, po drugi pa

je bilo tudi res, da nismo bili s kmetijskimi in industrijskimi skupnostmi (Nadaljevanje na 4. strani)

POČASTITEV

Osrednja občinska proslava v počastitev 60-letnice Zveze komunistov, SKOJ, sindikatov in naprednega gibanja žensk bo v sredo, 25. aprila, v prenovljenem kulturnem domu v Metliki. Na slavnostni seji se bodo sešli največji občinski organi Zveze komunistov, sindikata in mladine, na slovesnost pa so povabili tudi 78 občanov, ki so že 30 in več let člani Zveze komunistov.

Po nestalnem vremenu z oblačnostjo in padavinami v prvi polovici tedna se bo ob koncu tedna vreme izboljšalo in razjasnilo.

Združena tanzansko-ugandska invazija na Ugando se je končala s padcem predsednika Idi Amina in strmoglavljenjem njegovega režima. Po poročilih, ki so prišla iz glavnega mesta Kampale, je prebivalstvo sprejelo zmagovalce z navdušenjem, Idi Amin pa je menda pobegnil v neko arabsko državo-Libijo ali Irak.

Medtem ko večina opazovalcev ni bila pripravljena objokovati strmoglavljenega Amina in je (vsaj na tihem) to celo pozdravila, je ozadje te spremembe vendarle tako, da naravnost terja daljše razmišljanje.

Konec Amina

Nespomo je kajpak res, da Idi Amin ni bil priljubljen voditelj v svoji deželi in da je vladal z okrutno trdo roko. Trdijo, da ima na vesti tisoče ubojev (nekateri govorijo celo o pol milijona usmrčenih političnih nasprotnikov) in da je spravil gospodarstvo Ugande praktično na rob stečaja.

Obdržal se je tako dolgo v bistvu samo zato, ker je znal spretno izrabljati svojo muslimansko vero za dobivanje pomoči iz nekaterih arabskih držav (zlasti Libije in Saudske Arabije) in ker so bili njegovi nasprotniki tako zelo razdeljeni in neenotni.

Lani jeseni je skušal iztrgati Tanzaniji delček ozemlja, za katerega je trdil, da pripada Ugandi in je s svojo vojsko vdril prek meje. Sprva mu je šlo dobro, toda kasneje je Tanzanija odgovorila s protinapadom in vrgla ugandske čete s svojega ozemlja, nato pa začela zasedati ugandsko ozemlje.

Ta protiofenziva se je končala v Kampali - pridružile pa so se ji tudi enote ugandskih beguncev, ki so se morali pred nekaj leti umakniti iz Ugande zaradi terorja Idi Amina.

Novi ugandski predsednik je postal nekdanji univerzitetni profesor Jusuf Lule, ki je uspel zediniti zares pisano paleto pred leti z Ugande pobeglih politikov.

Ti so imeli v bistvu samo eno skupno stališče: da so bili namreč odločno proti Idi Aminu - sicer pa imajo silovito različna mnenja o tem, kako bi kazalo voditi deželo.

Toda medtem ko je treba bodoče dogodke v Ugandi vsekakor prepustiti njihovemu toku, se ni mogoče ogniti nekaterim vprašanjem, ki so z njimi v tesni zvezi.

Zelo preprosto rečeno, gre za naslednje: tanzanske sile, ki so prodrle v Ugando in vrgle Idi Amina, so po vseh veljavnih merilih potepale eno izmed temeljnih načel ustanovne listine Združenih narodov in tudi politike neuvrščenosti - namreč načelo o nevmešavanju v notranje zadeve druge države in o spoštovanju suverenosti ter nedotakljivosti meja.

Res je sicer, da se je Idi Amin s svojo diktaturo dober umazal in prav tako je res, da zaradi njegovega padca skoraj nihče v Afriki ni bil žalosten, toda vseeno.

To pot se je prvič zgodilo, da je vojska neke afriške (in neuvrščene) države zasedla glavno mesto druge afriške (in prav tako neuvrščene) države. S tem so Tanzanci prekršili načela, po katerih bi se kot neuvrščena država morali ravnati in tega ni mogoče sprejeti brez obzora.

Kljub vsem okoliščinam (neprijateljnost in nasilje strmoglavljenega predsednika Amina) ni mogoče sprejeti, da se je Tanzanija odločila za vojaško posredovanje v sosednji Ugandi.

Dejstvo je namreč, da ni mogoče nikomur dopustiti pravice do kršenja osnovnih načel neuvrščenosti, pa naj bodo razlogi za to taki ali drugačni. A žal primer Tanzanije in Ugande samo potrjuje, da agresija Vietnam na Kampučijo in Kitajske na Vietnam nista bila osamljena primera zmote, marveč sestavni del neke nevarne prakse današnjih dni, ki je ni mogoče sprejeti in dovoliti.

JANEZ ČUČEK

PREDČASNO IZ VESOLJA - Sovjetski zvezi se ni posrečila zadnja vesoljska akcija, saj se je morala dvočlanska posadka vesoljske ladje Sojuz 33 konec minulega tedna predčasno vrniti na zemljo zaradi resne okvare na napravah. Na sliki: vesoljca Sovjet Nikolaj Rukaviskov (levo) in Bolgar Georgi Ivanov potem, ko sta srečno pristala po povratku iz vesolja. Bolgar je bil prvi človek te države, ki je poletel v vesolje. (Telefoto TASS)

Ne zanašaj se na tujo koruzo!

Nerazumljiv ples cen se nadaljuje, ne kaže pa križemrok čakati na izid

Ceprav bodo uvozili skoraj milijon ton koruze in polovico takoj razdelili mešalnicam krmil in živinorejcem, drugo polovico pa uskladiščili za rezervo, cena na našem trgu hitro raste. Na blagovni borzi v Novem Sadu je že prekoračila 6 din za kilogram. Raste tudi cena pšenice. Lansko mehko pšenico, ki je bila ob zadnji žetvi po 2,70 din, so v Novem Sadu že plačali po 4,50 din, čeprav je pred nekaj tedni bila še po 3,50 din.

Druga pomembna novica, povezana s koruzo, je, da se je stalež prašičev v vsej državi zmanjšal od lani do letošnjega januarja od 8,5 na 7,8 milijona glav, kar je za 11 odstotkov, in goved za 1% ali za 55.000 glav. V Sloveniji se je število goved v tem času sicer za 1% zvečalo, število prašičev pa za 9% ali 45.000 zmanjšalo.

Nekateri gospodarstveniki sicer menijo, da to zmanjšanje staleža živine ni veliko, saj so v prejšnjih letih bila nihanja še večja. Gospodarstveniki v nekaterih drugih državah pa pravijo, da jim znižanje ali zvečanje prireje goved in prašičev za 5% od načrtovane lahko povzroči že velike preglavice. Pri 5-odst. presežku pitane živine že kaže, da je mesa preveč, če ga mesarji ne uskladiščijo v hladilnicah. Veliko ponudbo pitancev bi mesarji lahko izkoristili za znižanje odkupnih cen. Le 5% manj mesa v mesnicah od predvidene porabe pa pri porabnikih lahko naredi vtis hudega pomanjkanja. Nezaдовoljni, ker ne najdejo v prvi mesnici takega mesa, kot si ga zaželijo, gredo vprašat še v drugo, tretjo. Tako

kaže, ko da bi mesa primanjkovalo še veliko več, kot ga v resnici. Potrošniki se razburjajo.

Nazadovanje naše živinoreje zahteva torej hitrejšo in učinkovitejšo ukrepe od dosedanjih. Živinorejcem pa tudi ne kaže čakati le na ukrepe raznih organov. Tako kot vsakega dobrega gospodarja v kmetijstvu, industriji ali katerikoli drugi dejavnosti bi jih morale zanimati spremembe na trgu. Kolikor slabša je njihova organiziranost v temeljni združni organizaciji ali zadrugi in skupno načrtovanje, toliko bolj morajo sami spremljati razmere

na kmetijskem trgu. Ko je goved in prašičev precej manj kot pred letom, koruzi pa še vedno raste cena, bi to kazalo upoštevati tako v poljedelstvu kot živinoreji. Živina bo imela ceno, zanjo pa bo potrebno več lastne krme.

Število pitanih prašičev je moč precej zvečati že v enem letu, goved pa nikakor ne, četudi bi njihova odkupna cena močno porasla. Pitanja pa ni moč zvečati s predragimi krmili. Pridelati bi jih morali kar največ sami in ne s prevelikimi stroški.

Za setev koruze še ni prepozno. Bo to pomlad zasejana slehema prazna njiva? Tudi sosedova, če sam ne more? Ali bodo pri tem pomagale kmetijske zadruge in kmetijske zemljiške skupnosti po občinah, kjer se sosedje ne znajo sami dogovoriti?

JOŽE PETEK

TELEGRAMI

TEHERAN - Iranski zunanji minister Karim Sandzabi je odstopil s svojega položaja v vladi premiera Bazargana. Kakor piše neodvisni list „Ajandegan“, je Sandzabi v pismu predsedniku vlade pojasnil, da odstopa, ker v sedanjem položaju ni mogoče doseči kakšnega napredka.

HANOI - V Hanoju so uradno sporočili, da se je v nedeljo blizu mesta Nam Dinh, 88 kilometrov jugovzhodno od Hanoja, zrušilo kitajsko lovsko letalo. Sporočilo ne navaja tipa letala, pač pa dva druga podatka: letalo se je zrušilo ob 8.30 po jugoslovanskem času, pilot je bil na mestu mrtev. Vietnamsko zunanje ministrstvo je protestiralo v Pekingju zaradi kršitve vietnamskega zračnega prostora in zahtevalo, da nehajo s takimi incidenti, ki samo še bolj otežujejo pogajanja.

LUSAKA - Ker so rasistične južnorodezijske čete minul teden srdito napadale objekte „afriške narodne unije Zimbabveja v Zambiji, je predsednik dr. Kenneth Kaunda v večjem delu države za „nedoloččen čas“ uvedel policijsko uro, ki bo veljala od 20. do 6. ure.

KAIRO - Egiptovski predsednik Sadat je v govoru študentom očital arabskim državam nevednost, konservativnost v mišljenju in impulzivnost v reagiranju. Zaradi takih lastnosti so Arabci od 1948 dalje dajali Izraelu priložnost za ekspanzijo, je rekel Sadat. Rekel je, da je treba vse probleme urediti s pogajanjem in je ostro kritiziral obnašanje arabskih držav do Izraela. Vse, kar so te države v odnosu do Izraela pogruntale, je „trojni ne“. Prav to žele izraelski Jast Kebi, je dejal Sadat.

TEHERAN - V Iranu so usmrtili še sedem predstavnikov starega šahovega režima. To pomeni, da se je od zmage „islamske revolucije“ do danes število usmrčenih povečalo na 36. Usmrtili so tudi brigadnega generala Ahmada Hamadija Astanija, nekdanjega šefa policije v mestu Kermansahu v zahodnem Iranu. Revolucionarno sodišče v Teheranu ga je obsodilo na smrt „zaradi korupcije, ki je presegla vse meje.“

PROŠNJE NISO ZALEGLE: nekdanji pakistanski ministri predsednik Zulfikar Ali Buto je ob dveh zjutraj stopil na moršče. Z rokami, zvezanimi na hrbtno, oblečen v novo obleko, je prišel iz svoje celice v spremstvu dveh jetniških paznikov. „Bog, pomagaj mi, nedolžen sem,“ je rekel in to so bile njegove zadnje besede. Pol ure kasneje so njegovo truplo sneli z vešal in ga s posebnim vojaškim letalom odpeljali iz Ravalpindija v mesto Larkana, kjer so ga pokopali. Tako se je končala drama, ki je mesece razburjala pakistansko in svetovno javnost. Kljub številnim prošnjam za pomilostitev, ki so jih naslovili na sedanjega predsednika Pakistana, generala Mohammeda Zia Ul - Haga, je smrtna obsodba obveljala. Toda po usmrtni so se v nekaterih pakistanskih mestih začeli neredi, zakaj Butovi privrženci so prepričani, da je bil nekdanji premier usmrčen po krivem ... Zgodovina bo razodila ...

ZGODOVINA PA BO SVOJE MORALA šele povedati tudi o nekaterih vidikih obdobja, v katerem je Združene države Amerike vodil predsednik Richard Nixon. Zdi se, da je marsikaj še nejasnega in nedorečenega, a utegne se zgoditi, da bodo spomini Nixonovega naslednika v Beli hiši, Geralda Forda, nemara vneli kanček novega v to neslavno poglavje ameriške politične zgodovine. Ford v svoji knjigi, ki bo kmalu izšla, pravi med drugim, da je oprostil (natančneje rečeno: pomilostil) Richarda Nixona potem, ko je ta odstopil kot predsednik, zato, „da bi prihranil Ameriki dramo neskončnega sodnega procesa afere Watergate. Toda to je ena plat razlage, po drugi pa naj bi Nixon bil pripravljen odstopiti le pod pogojem, če mu bo Ford vnaprej zagotovil, da ga bo pomilostil ... Vsak svojo pesmico prepeva ...

TAČAS PA SE RAZBURJAJO tudi v Veliki Britaniji in to zaradi domačih živali. Menda se je število psov, mačk in drugih ljubljencev (Velika Britanija je za znana po tem, da imajo ljudje tod neverjetno mehka srca za te živali) tako razpaslo, da nekateri predlagajo nasilno zmanjšanje „živalskega prebivalstva“. Psov je, trdijo, okrog šest milijonov in to je preveč, saj je uradno prijavljenih le polovica ... A kaj na to pravijo psički ...?

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Pred nami so prvomajski prazniki. In spet se zastavlja vprašanje, kako „pretentati“ tisti „nesrečni“ ponedeljek tridesetega aprila, ki se je vgnezdil med pravo soboto in nedeljo ter prvim majem. Kako ga nadomestiti z delovno soboto? Eno prej, ali kasneje?

Predlagamo, naj bo tokrat drugače. Najprej zato, ker je Črno goro prizadel katastrofalni potres, in ker je prizadetim krajem ter ljudem dobrodošla vsakršna pomoč.

Naj bo zdaj drugače

Drugič zato, ker na sploh preveč besedujemo o tem, kako bomo proslavljali, praznovali.

Ni še tako dolgo, kar smo ljubljancani občudovali mimoze, nežno rumene cvetove, ki so nam jih prinesli krajani Hercegovnega. Po vsej Jugoslaviji so romali, nam, močvirnikom, prinesli prve glasnike tople pomladi. Je kdo med tistimi, ki smo jih gledali tedaj, izgubil življenje, svoje najdražje, imetje? Čisto mogoče.

Kakorkoli že, apeliramo, da pred tokratnimi prvomajskimi prazniki razmišljamo o delu. In seveda o tem, kako bi čim manj

praznovali. Končno je delo najlepša oddolžitev za vse, ki so ugašali na barikadah, da je naš prvi maj svobodni, lep praznik.

Odločili smo se za resne ukrepe, ki naj izboljšajo našo gospodarsko bilanco: nismo zadovoljni z izvozom, zvišamo lahko storilnost, rabimo čez svoje zmognosti, nekoliko več reda ne bo škodovalo pri varčevanju z energijo. Vsemu temu pa je primaknil potres še svoje zahteve. Samo življenj ni mogoče nadomestiti, vse ostalo lahko. Pripravljene moramo biti, da bo beležilo črnogorsko primorje tudi delen turistični izpad. Vsaka sanacija pa nekaj stane.

Nič nas ne sme presenetiti, je družbeno-samozaščitna akcija, ki jo letos uresničujemo v Sloveniji. Nič nas ne sme presenetiti - velja za celo Jugoslavijo. In nas tudi ne bo. Ta „ne bo“ pa bo še veliko trdnejši, če bomo v teh dneh intenzivneje razmišljali o delu. Premisleku mora slediti ukrep. Torej delo, ker samo to je najzanesljivejši porok, da bomo okrepili svojo gospodarsko rast, izboljšali svoj in družbeni standard ter se učinkovito spopadli s posledicami naravne nesreče, ki je prizadela bratsko republiko Črno goro.

MILAN MEDEN

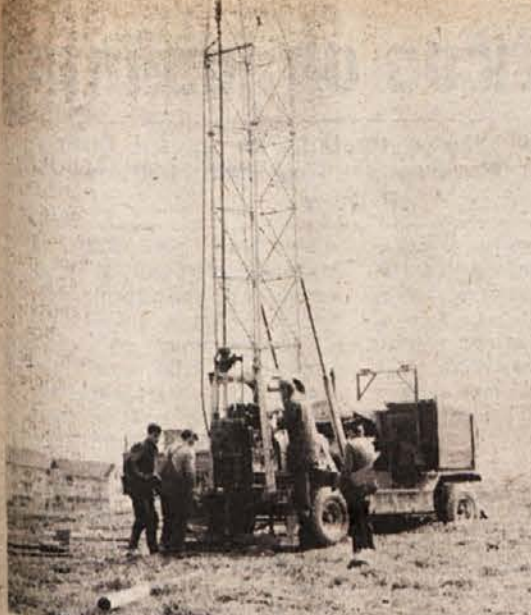
(Iz zadnjega Pavihe)

- Tole sem sprva imel namen zgraditi iz rezanega marmorja, pa je v podjetju rekel neki cepc, da je brez stanovanja in da tudi on potrebuje stanovanjski kredit.

- Vid mu je sicer že opešal, ima pa fenomenalen spomin. Spominja se še vseh letošnjih podražilov.

ZA VIADUKT — Delavci ljubljanskega „Viadukta“ so začeli s preiskavami tal na trasi bodočega industrijskega tira za tovarno IMV v Novem mestu. Industrijski tir bo tekkel preko Težkega potoka po viaduktu. Za tovarno je ta prometna povezava življenjsko važna. (Foto: Markelj)

VARNEJE PRI DELU — Zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu je za delavce Cestnega podjetja pripravil že tretji 18-urni seminar iz varstva pri delu. 7. aprila je izpitna komisija preverjala osvojeno znanje 68 kandidatov in bila z odgovori zadovoljna. (Foto: Pavlin)

ODZIV MED MLADIMI — 30-letnico obrambne vzgoje bodo v krški občini počastili s tekmovanji. Vanje je vključenih 17 osnovnošolskih ekip in še dve ekipi šolskega centra izven konkurence (na sliki: posvet pred pohodom v soboto). Priznanja bodo podelili pred dnevom mladosti. (Foto: Zeleznik)

TAURA AR AHIRA (Revolucija je naše življenje). V petek, 13. aprila, so v novomeškem Domu JLA nastopili s pesmijo, plesom in besedo člani generalne unije palestinskih študentov iz Zagreba, ki jih je v Novo mesto povabila OK ZSMS. To doživetje je videlo le nekaj več kot sto obiskovalcev. (Foto: J. Pavlin)

Iskra prerasla svojo „obleko“

V šentjernejski Iskri nastajajo tri temeljne organizacije združenega dela

Iskra v Šentjerneju je že kar stara firma. Pred več kakor 20 leti so tako rekoč iz nič začeli s proizvodnjo uporovnih elementov. Iz malega obrata se je razvila močna sodobna tovarna s preko 1100 zaposlenimi in močnim strokovnim kadrom. Zakon o združenem delu je dal temu kolektivu možnost, da se reorganizira, da bo uspešneje odločal in gospodaril.

Da bi lažje razumeli, čemu ustanavljanje treh novih temeljnih organizacij združenega dela, posezimo malo nazaj. Do leta 1975 je bila Tovarna uporovnih elementov obrat Iskre — Industrije elementov iz Ljubljane — klasičen primer dislociranega obrata. Ob reorganizaciji Iskre skladno z zakonom o združenem delu pa je bila ustanovljena nova delovna organizacija Industrija elementov za elektroniko, in Tovarna uporovnih elementov v Šentjerneju je postala samostojna TOZD v tej delovni organizaciji.

Kvaliteta šentjernejskih izdelkov je rastla s povečevanjem proizvodnje, začeli so izvažati, in to na najzahtevnejša zahodna tržišča. Tako danes izvažajo že okrog 60 % proizvodnje. Skladno s povpraševanjem na domačem trgu in v tujini so tudi širili proizvodni program. Tako so osvojili proizvodnjo potenciometrov, industrijske elektrone in zadnja leta proizvodnjo hibridnih

vezij. Postavili so sodobno tovarno potenciometrov, za potrebe industrijske elektrone pa so odpri obrat v Šentjerneju.

Tovarna je živ organizem, zato se je začelo postavljati vprašanje, kako organizirati samoupravni sistem, da bi lažje, bolje in predvsem dejansko odločal vsak delavec.

Že jeseni so v ta namen prišli v delovno enoto v Kostanjevici zastopniki občinskih komitejev ZK Zasavja in Dolenjske in pogovor je stekel v to smer. Sicer so družbenopolitične organizacije imele že pripravljen koncept za razdelitev na več smiselnih osnovnih organizacij združenega dela, ta pogovor pa je dogajanja še pospešil.

Na konferenci osnovnih organizacij ZK Upori in Industrijske elektrone so idejo še bolj konkretizirali in predložili več praktičnih konkretnih predlogov in sprejeli ustrezne sklepe. Obe OO ZK sta predložili vsem petim OO sindikata v TOZD, naj pripravijo vse potrebno za ustanovitev treh TOZD v teku letošnjega leta. Zakaj prav tri TOZD?

Prva dejavnost je proizvodnja vseh vrst uporov, klasičnih in najodobnejših za profesionalno uporabo. Zato je to samostojna dejavnost.

Druga „bodoča TOZD“ so Potenciometri. Tudi ta dejavnost oziroma proizvodnja je organizirana na enem mestu, z zaključnim proizvodnim procesom, ima možnost samostojnega obračuna in samostojnega odločanja. Ker pa je nova, vse bolj živa dejavnost proizvodnja hibridnih vezij se sorazmerno nova, mlada in majhna po obsegu, bodo verjetno to dejavnost priključili bodoči TOZD Potenciometri.

Tretja dejavnost je industrijska elektronika, ki ima delovne prostore v kostanjeviškem gradu. To je zelo značilen dislociran obrat v drugi občini, poleg tega ima tudi čisto zaključen razvojni in tehnološki proizvodni proces.

Ostanejo še dosedanje režijske službe. Po večini bodo ostale po dosedanjih enotah, zlasti razvojni,

V ŠENTJERNEJU: pakiranje in kontrola uporov

tehnološki in kontrolni oddelki. „Čista režijska“, kakor je finančna, kadrovska in splošna služba in še nekatere, pa naj bi postale del Skupnih strokovnih služb delovne organizacije.

Povedati je treba, da ima vsaka od teh enot že svojo osnovno organizacijsko strukturo, pripravljajo tudi reorganizacijo ZMS po tem konceptu, ZK pa že ima dve OO ZK, kakor sem že zapisal.

Sindikalna organizacija pripravlja zdaj vse potrebno, da bo ta predlog zaživel.

FRANC KOTAR

NM ni najdražje

Slovenski statistični zavod pripravlja tudi mesečne pregledne t. i. cen na drobno v Kopru, Ljubljani, Mariboru in Novem mestu; zadnji tak pregled obsega cene v letošnjem februarju. Ko smo primerjali cene v posameznih mestih, smo imeli v mislih že večkrat zapisano dejstvo, da sodi dolenjska metropola med najdražja jugoslovanska mesta, pogosto pa jo statistični podatki glede na draginjo uvrščajo kar na prvo mesto. Zato smo bili na moč začuden, ko smo iz omenjenega februarškega pregleda cen izluščili „neizpodbitno“ dejstvo, da je med naštimi štirim mesti Novo mesto v poprečju najcenejše.

Pregled zajema cene petdesetih stvari, med katerimi je največ živil, sledijo pa oblačila, stanovanjski predmeti, storitve in še kaj. V Novem mestu so stvari najcenejše kar v sedemnajstih primerih (ne bi naštevali vseh, mednje sodijo npr. riž, čebula, špinaca, jajca, mleko, moške nogavice, električni štedilnik, zidna opeka, deske, vstopnina za kino). Skupaj z enim ali dvema mestoma je Novo mesto najcenejše še v osmih primerih (npr. črni kruh, govedina, teletina ali svinina s kostmi, jedilno olje). Kar enajstkrat so novomeške cene na predzadnjem mestu, najgobje pa moramo Novomeščani seči v žep le v osmih primerih (solata, orehova jedra, sir trapist, svinjska mast, 60-vatna žarnica itd.).

Torej: s statistiko se da, pravijo vse dokazati. Tako je enkrat Novo mesto najdražje, drugič spet (kot nam dopoveduje pričujoči pregled) nimamo razloga za zaskrbljenost, saj so v drugih mestih cene precej višje. Zato je morebiti najbolje, da se sprijaznimo s cenami in statističnimi podatki, kakršni pač so (in živimo čim manj potrošniško, zlasti pa ne malomeščansko, četudi domujemo v malem mestu).

D. RUSTJA

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

V 14. številki Dolenjskega lista smo na tem mestu pisali o razdaljah sajenja trte. Ker konec aprila in na začetku maja po navadi sadimo trte in ker je med vinogradniki še vedno kdo, ki si ni na jasem, kako je treba posaditi, ne bo odveč, da še enkrat ponovimo, kako

jame lahko točno določimo, koliko naj bo cepilno mesto trte nad površino zemlje.

Na nagnjenem zemljišču z vrstami v smeri strmine sadimo trte v podnožju zemljišča tako, da je cepilno mesto znatno nad površino zemlje, v sredini zemljišča tik zemlje, na vrhu parcele pa nekaj centimetrov pod zemljo. Tak način sajenja narekuje odnašanje zemlje (erozija).

„Bom trte sadil“

Cepiljenke, ki smo jih dobili od trsnicarja, pred sajenjem še enkrat dobro pregledamo. Najvažnejše je, da je cepilno mesto dobro zaraščeno, kar preizkusimo s pritiskom palca na cepič: pri tem cepilno mesto ne sme zazijati. Poganjki cepiljenke morajo biti zdravi in sveži, prav tako korenine.

Na temсах in na ravnem zemljišču sadimo bolj plitvo, ker zemlje ne odnaša. Če imamo na temсах daljše cepiljenke, jih sadimo nekoliko poševno, da so glavne korenine plitvejše. Cepilno mesto naj bo pri sajenju na temсах okrog 5 cm nad zemljo.

Zlahtni poganjek prirežemo na spodnje, dobro vidno oko. Rezička mora biti sveža, zelena; če je rjava, je cepiljenka zasušena in ne bo poglajala. Spodnje korenine prirežemo na dolžino pesti (okrog 10 cm). Srednje in gornje korenine popolnoma odstranimo. Tudi rezička korenin naj bo sveža; rjava je namreč zasušena in bo slabo masla.

Korenine takoj po rezi korenin namočimo v mešanico ilovice, vode in kravjeka, to je v kaleži. Namakamo do spojišča. Iz kaleže jemlje sadilec obrezane trte v manjših količinah, da se med sajenjem ne izsušijo.

Jamo za trto kopljemo 3 do 5 cm od kola, in to v vrsti, ne pa na obdelovalni površini med vrstami, kjer bi jo lahko pozneje z obdelovalnim orodjem poškodovali. Velikost jame naj bo 40 cm v kvadratu, v globino pa okrog 35 cm, odvisno od globine sajenja. En delavec lahko skoplje na uro 20 do 40 jam. Pri večjih površinah kopljemo jame s traktorskim vrtnikom.

Sadimo pokončno ali rahlo poševno, tako da pride cepilno mesto nekaj centimetrov nad površino zemlje. Lepše sadimo, če v izkopano jamo nasujemo dobro zemljo in jo potlačimo v obliko stožca. Vrh stožca (kupčica) je cepiljenki za oporo, po stožcu pa razprostrimo korenine. Vendar nasipavanje stožca ni nujno in je preveč zamudno, posebno pri zasajanju večjih površin.

Neposredno na korenine trte nasujemo kompost. Če komposta nimamo, ga nadomestimo s šoto, ki jo pomešamo z zemljo v razmerju 1:1. V manjši meri si lahko pomagamo še z drobnno črno zemljo, vendar ne sme biti zasušena. Tudi mivka je uporabna. Ko so korenine prekriti s kompostom ali šoto, damo v jamo preležan hlevski gnoj, in to 10 do 20 kg na trto. Gnoj se ne sme dotikati debela trte. Po dodatku gnoja jamo z zemljo zasujemo. Vrh cepiljenke prekrijemo z drobnno črno zemljo ali mivko, da se nam cepiljenka preko prirezanega poganjka ne izsuši. Če smo trte pred sajenjem, ko smo jih obrezali, parafinirali, prekrivanje ni potrebno. Nazadnje posajeno trto zalijemo s 4 do 5 litri vode.

V Istri sadijo cepiljenke v jarek, ki ga napravijo strojno z razoravanjem. Vrste normalno razkoličijo in tam, kjer je zakoličena vrsta, s traktorjskim plugom potegnijo brazdo-jarek. Razdalje trt v vrsti odmerjajo sproti, ko sadijo ob vrvi, in k posajeni trti postavijo kratek količek ali trstiko. Sadilec zagrne le korenine trte s kompostom, ali šoto, nato pa trte grobo zasujejo s plugom in nazadnje še ročno popravijo.

Uspeh sajenja povečamo če glave cepiljenke, ko smo jih obrezali, pomočimo v vodo, ki smo ji dodali 30 dkg cosana na 10 litrov vode. S tem preprečimo razvoj raznih pršic.

Med pripravami za sajenje moramo cepiljenko varovati pred soncem in vetrom. Če po sajenju nastopi daljše sušno obdobje, je nujno, da posajene trte ponovno zalijemo. Po končanem sajenju potlačeno zemljo prekopljemo ali preorjemo.

Ko trte začno odganjati, preglejmo cepiljenke, če morda kje kakšna gruda zemlje mladega poganjka ne ovira v rasti. Zato zemljo na vrhu malo zrahljamo, grudo odstranimo in vrh ponovno narahlo zasujemo z rahlo zemljo.

DT

POSAVJE: NOVA SKUPNOST ZA GOZDARSTVO V ROKU

11. aprila je medobčinski svet SZDL za Posavje pripravil v Sevnici posvetovanje o volitvah novih delegatov za samoupravno skupnost 8. gozdne območja, na katerem dela Gozdno gospodarstvo Brežice. Na tem območju je sedaj 56 krajevskih skupnosti, vseh podpisnikov za ustanovitev te skupnosti pa je bilo okrog 150. Delegatov stare skupščine je potekel mandat. Do 15. maja naj bi izvedli evidentiranje kandidatov za organe skupščine. 24. maja naj bi bila za dnja seja skupščine v starem sestavu. Zbor uporabnikov in izvajalcev naj bi imela vsak po 18 delegatov.

Sejmišča

NOVO MESTO: V ponedeljek je bilo na novomeškem sejmišču kar živahno, čeprav je bilo naprodaj le 207 prašičev, od tega samo 14 starih nad tri mesece. Prodali so jih skupno 166. Pujski so bili po 800 do 1.150 din, od tri do pet mesecev stari prašiči pa po 1.160 do 1.650 din.

BREŽICE: Na sobotni sejnem so rejci pripeljali 489 pujskov, prodali pa 395 po 40 do 42 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Podvojiti pridelek koruze?

Kaj pomeni v kmetijstvu korusa, kako le ta zmore živinorejo spraviti skoraj na boben, se je grobo izkazalo v lanskem letu. Govejci čredi so nerazumljivo visoke cene še nekako prizanesle, so pa zato zdesetkale prašiče, tako da bo v prihodnosti negotova oskrba jugoslovanskega trga s svinino. To pa bo prizadelo zlasti naše turistično gospodarstvo.

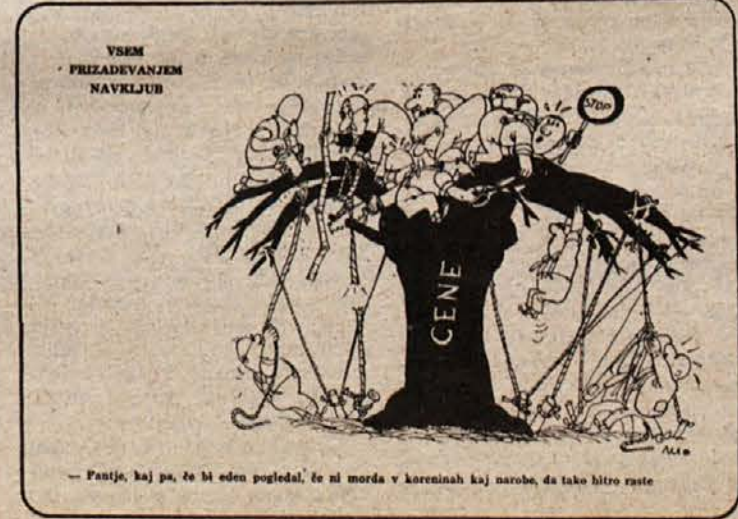
Spekulacije z vojvodinsko koruso bi slovenske živinorejce manj prizadele, če bi sami bolj sledili klicu zadnjih let, ki poziva k povečanemu pridelovanju korusa tudi v Sloveniji, za kar je še mnogo možnosti. Res smo v pridelovanju te poljščine zelo napredovali, pa vendar še ne dovolj. Zlasti s pridelkom na hektar, ki znaša v povprečju okoli 35 stovov na hektar, ne bi smeli biti zadovoljni. So dežele na svetu, ki imajo skoraj dvakrat večje povprečje — ob slabših naravnih možnostih.

Koruznih polj ni težko povečati — seveda na račun drugih poljščin. Korusa sama sebe prenaša in jo je brez škode mogoče sejati na isto njivo več let zapored kot monokulturo, vendar se je treba zavedati, da intenzivna monokultura zahteva tudi kar se da izdatno gnojenje z umetnimi gnojili ter uporabo herbicidov za zatiranje plevelov.

Pridelek je mogoče zvečati zlasti s skrbno pripravo tal, z uporabo predsetvenikov in kombiniranih orodij, ki temeljito prerahljajo in zdrobijo zemljo do globine setve, to je do 7 cm. Z uporabo sejalnice je mogoče dobiti tudi boljši sklop in enakomernije razporejene rastline. Odločilno je gnojenje. Korusa je okopavina in nima nikoli prveč hlevskega gnoja. Izdatni morajo biti tudi odmerki dušika in fosforja, pa tudi kalija, četudi pomanjkanje kalija pri nas ni tako pogost primer. Svetujejo 500 do 700 kg NPK na hektar, v več obrokih. Če je v tleh veliko talnih škodljivcev, na primer strun, priporočajo umetno gnojilo, ki mu je dodan volaton ali phoxim. Korusa, ki je namenjena siliranju, potrebuje umetno gnojilo z večjim odstotkom dušika.

O sortah smo več pisali ob lanski setvi. Trud in stroške obilno poplačajo predvsem novejša hibridna sorte, primerno izbrane glede na čas rasti. Gostota naj bo pri zgodnjih sortah 7, pri poznih 5 do 6 rastlin na kvadratni meter, pri silažni korusi pa ena več.

Inž. M. L.

— Pazite, kaj pa, če bi eden pogledal, če ni morda v koreninah kaj narobe, da tako hitro raste

Pobuda že kali

V skupnosti dolenjskih občin poslej kolektivno vodenje

Titovo pobudo, naj bi na vseh ravneh, od tozdog do federacije, okrepili kolektivno delo in odgovornost, so ponekod na Dolenjskem že začeli uresničevati. Kot kaže, bodo načelo kolektivnega vodenja med prvimi uzakonili v skupnosti občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Kako bo videti kolektivno vodenje v tej skupnosti, je moč razbrati iz predloga novega statuta, ki je priložen gradivu za bližnjo sejo skupščine te skupnosti v Novem mestu.

Delo osemindvajsetčlanske skupščine naj bi poslej organiziralo in vodilo osemčlansko predsedstvo. V njem bi imela vsaka občina po dva člana, ki bi jih na predlog medobčinskega sveta SZDL za Dolenjsko izvolila skupščina skupnosti izmed svojih delegatov. Seje skupščine bo skliceval predsednik predsedstva, izvoljen za leto dni. Vsako leto bo izvoljen iz druge občine, in sicer po abecednem zaporedju imen občin. Sedež skupnosti ne bo stal, ampak bo vedno v občini, ki bo dala predsednika predsedstva.

Polovičen uspeh

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Novo mesto, ki deluje na območju občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, je 7. aprila v Trebnjem razpravljalo o uresničevanju srednjeročnega razvoja kmetijstva za čas od 1976. do 1980 v dolenjski regiji.

O tem, kako kmetijske delovne organizacije v dolenjski regiji izpolnjujejo naloge srednjeročnega razvoja kmetijstva, je poročal direktor Kmetijske zadruge Trebnje inž. Slavko Nemančič. Delež kmečkega prebivalstva v regiji se je od predvojnih 70 % skrčil na današnjih 23 %, ki ustvarijo 10 % narodnega dohodka. V hribih se kmetije praznijo, veča se število mešanih kmetij, to je kmetij, na katerih je najmanj eden nekje zaposlen. Zadrževal je kljub pomanjkanju pospeševalcev uspešno, da se število usmerjenih kmetij veča. Usmerjene kmetije so živinorejske.

Zastopnik Zadrzne zveze Slovenije inž. Jože Guzelj je povedal, da smo v Sloveniji dosegli le polovico planiranega razvoja kmetijstva. Obetajoči zakon o kmetijskih zemljiščih je ostal v glavnem le na papirju, ker kmetijske zemljiške skupnosti ne delujejo tako, kot je bilo predvideno z zakonom. Napovedal je poseben predpis o ugotavljanju sposobnosti kmetovanja. To usposobljenost bodo morali dokazati vsi, ki so na podlagi zakona o kmetijskih zemljiščih dobili status kmeta.

DT

(Nadaljevanje s 1. strani)

in zadrugami sposobni pripraviti projektov za melioracije itd."

— V čem so bile poglavitne ovire, da ni bilo programov in projektov za gradnjo pomembnejših objektov?

„Težave so že od pridobitve lokacij, soglasij do ostale tehnične dokumentacije. Postopki so dolgotrajni, če pa že vse to imamo, se velikokrat zatakne pri zemljiško-pravnih odnosih. To je že vrsto let kamen spotike. Primer: če reguliramo 3 kilometre potoka, ob katerem je na desetine zasebnih lastnikov zemlje, pa med njimi samo eden gradnji nasprotuje, se vsa akcija ustavi. Sploh ni res, da sredstev nismo porabili, marveč jih zaradi takih težav ne moremo. Ni pa bojzani, da letos denar ne bo pora biljen, saj smo v strahu, da ga bo celo zmanjkalo.“

— Kaj predvidevate v vašem načrtu za leto 1979 in katere naloge bodo imele prednost?

„Ker zaključujemo vlaganja v komunalno dejavnost, bo veliko več sredstev — kar 46 milijonov dinarjev — namenjenih regulaciji potokov. Prejšnja leta smo v te namene porabili le simbolična sredstva, medtem pa smo pridobili dokumentacijo za nekatera obsežnejša dela. V letošnjem letu bomo začeli gradnjo na Obrhu v Metliki. Nadaljevali bomo regulacijska dela v Dolenjskih Toplicah. V krški občini je v načrtu regulacija potoka Lokavec nad avtocesto ter regulacija Dovškega in Lokvanskega potoka v Brestanici. V trebanjski občini bomo začeli regulacijo Temenice pod

Javorovica vabi

Letos mineva 53. let, odkar je v gorjanski vasi Javorovica v zgodnjih jutranjih urah (16. marca 1944) od 133 borcev 4. bataljona Cankarjeve brigade padlo 125 partizank in partizanov. V spomin žrtvam na Javorovici družbenopolitične organizacije krajevnih skupnosti Šentjemej in Odbor borcev V. SNOUB Ivan Cankar, organizirajo svečanost. Borci NOB in občane, še posebno borce in svojce padlih borcev Cankarjeve brigade, vabimo na proslavo, ki bo 1. maja ob 11. uri pri spomeniku na Javorovici. Slavnostni govornik bo podpredsednik skupščine Socialistične republike Slovenije Ludvik Golob. Po svečanem delu proslave bo kulturni program, v katerem bodo sodelovali: Godba na pihala, učenci osnovne šole „NH Martin Kotar“ in Šentjemejski oktet.

Borcem in sorodnikom padlih borcev takratnega 4. bataljona bo izročena jubilejna brošura **POD ZORO KRVAVO**, posvečena padlim borcem.

Posebnih vabil ne bo. Od Šentjemeja do Javorovice bo organiziran avtobusni prevoz. Odbor borcev V. SNOUB Ivan Cankar

Bogata revolucionarna tradicija na Dolenjskem

Piše: Franček Saje

3

„Delavec“ je odgovoril, da dr. Marinko, sicer priznava, da se socialisti ne ustrašijo nobene težave in imajo res nekaj prav, vendar pa bi jih najraje spravil v svoje prazne sode, zabil pipo, da se zadušijo, potem pa zvalil sode s socialisti po „svetih štenгах“ v Krko. Ta gospod se jakó ježi, da je podlega klerikalna stranka... Gospod doktor, kadar greste zopet na kakšen shod, bodite trezni in videli boste, da je vse mirno. Ako se je pa vam vrtelo v glavi in šibile noge, tega pa nismo mi krivi... Klosterski maček“.

V Kostanjevici je zmagala klerikalna stranka. Koliko glasov so dobili socialni demokrati, ni znano. O poteku volitev je „Delavec“ poročal: „Naš gospod župnik je stal na mostu ter prežal na volilce, po mestu je pa tekal g. kaplan z listki v roki, na katerih so bila zapisana imena pristnih katoliških mož — „cehmoštrov“ in drugih enakih ljudi. Le hūd pritisk od strani duhovnikov in pa ustna volitev sta pripomogla klerikalni stranki do zmage...“

V Metliki zasledimo prve ugotovljene pristase socialnodemokratske stranke v začetku leta 1897. To je

vznelirno tamkajšnje klerikalne kroge, ki so v dopisu „Slovencu“ pisali: „Tudi pri nas smo že tako srečni, da prihajajo k nam socialnodemokratske „cajtenge“. Nekateri Metličani so zelo navdušeni za socialnodemokratski nauk...“

V tem času je kot spreten agitator socialističnih idej v Mirni peči in okolici nastopal France Grdenc, po domače Vovčiček, doma iz Šentjurja. Šolal se je v Novem mestu, bil menda nekaj časa po svetu, kjer se je navzel socialnodemokratskih idej. Zatem je bil nekaj let v domačem kraju in nato živel na Dunaju. Grdenc, ki se je v dopisih „Delavcu“ podpisoval „G — c“, je najbrž že v začetku decembra 1895 objavil v „Delavcu“ svoj prvi že citirani dopis, ker ima prav tak podpis in je doslej sploh prvi ugotovljeni dopis iz Dolenjske.

„Delavec“ je 8. februarja 1897 objavil Grdenčev dopis „Iz Šent Jurja“, ki mu je dodal naslednje opozorilo: „Naslednji dopis smo dobili od preprostega kmeta, katerega objavimo brez popravkov — komentarija — op. uredništva.“ Vendar pa je dopis izšel morno

Dipl. inž. Janko Segura: „Mislil, da je v zadnjih štirih letih vodnogospodarska skupnost upravičila obstoj. Kljub težavam je bilo opravljenih veliko del.“

Gričarjevim mlinom do tovarne Trimo. V brežiški občini je predviden začetek regulacijskih del potoka Sromljice, v sevniški občini pa planiramo regulacijo potoka Čolriček nad avtocesto. Vsa ta dela so usmerjena večinoma v pridobivanje kmetijskih površin.“

— Kje so najugodnejše možnosti za pridobitev največjih površin v kmetijski namene?

„Največji kompleks, okrog 1000 hektarov, je možno pridobiti v Mirenski dolini. V zadnjih letih je bilo tu opravljenih že veliko del, vse skupaj pa bi lahko šlo hitreje, če bi bilo več interesa pri tamkajšnjih kmetijskih proizvajalcih družbenega in zasebnega sektorja. Drugi večji kompleks, okrog 600 hektarov zemlje, bi lahko pridobili še v brežiški občini.“

— Omenili ste, da bo letos ves denar porabljen in da ga bo verjetno še premalo. Od česa je odvisno uresničevanje nalog?

„Pri letošnjih večjih investicijah v Posavju je pri kreditih močno

ZMAGOVALCI — Tekmovanja iz obrambnih veščin se je 14. aprila udeležilo okrog sto šolarjev in mladincev iz delovnih organizacij v brežiški občini. Sodelovali so na pohodu in se pomerili v streljanju, metanju bombe, topografiji ter teoretičnem in praktičnem obvladanju prve pomoči. Na sliki zmagovalna ekipa brežiške osnovne šole. (Foto: M. Zupančič)

pobejen, ker je cenzura več daljših odstavkov zaplenila.

Grdenc je govoril o novem župniku Valentinu Bergantu, ki je oktobra 1896 prišel v Mirno peč in začel akcijo za zidavo nove cerkve. „Pretečeni teden, ko je bilo pri nas spraševanje za velikonočne listke, bilo je prav za prav spraševanje le za denar; nikdo ni dostil globoko segel v žep...“ Nato je omenil kaplana Martina Nemančiča, ki je na prižnici tožil, da mora hoditi peš obhajati, ker ga kmetje ne pridejo iskati z vozom, in se vrnil na župnika: „Dne 17. pr.m. je gospod župnik raz lece obiral „Delavca“ in tiste, ki delavca čitajo. On je rekel, da je velik greh „Delavca“ brati...“

Zopet je zaplujen precejšen del dopisa, ki na koncu objublja: „Toliko za danes, prihodnjic več. V imenu Mirnopečanov: G — c, kmet v Št. Jurju.“

Čez nekaj mesecev je „Delavec“ objavil nov Grdenčev dopis, ki ga je podpisal „F.G. kmet“. V njem je polemiziral z mirnopeškimi kaplanom Martinom Nemančičem, ki je Grdenca napadel z lece in ga obrekoval. Dopisnik je kaplana jedrnato in prepričljivo zavrnil, čeprav ni mogel objaviti celotnega odgovora, ker ga mu je cenzura zopet močno oklestila.

S svojo aktivnostjo v mirnopeški fari je Grdenc tedaj preprečil gradnjo nove cerkve in jo odložil kar za sedemnajst let, ker so jo začeli graditi šele leta 1914. Čez tri leta pa je slovenskemu klerikalizmu povzročil še mnogo večje škrti.

udeležena Temeljna posavska banka Krško. Če ne bo obljubljenih posojil, potem ni pričakovati uresničitve načrtov. Naj omenim le, da imamo na razpolago 17 milijonov dinarjev za vlaganje v vodno preskrbo, kanalizacijo in čistilne naprave, medtem ko je zahtevkov še enkrat več. Pri tem pa plačujemo še 5,5 milijona dinarjev anuitet.“

R. BAČER

ZMAGOVALCI

Občinsko šolsko prometno tekmovanje v Brežicah je mimo. Na njem so 11. aprila zasedle prva tri mesta ekipe osnovnih šol iz Artič, iz Brežic in iz Globokega. Najboljši posameznik je bil Mitja Zidanič iz Globokega. Ta bo zastopal svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu na republiškem prometnem tekmovanju 20. in 21. aprila v Slovenj Gradcu. Drugi najboljši rezultat je med posamezniki dosegel Dušan Furlan iz Dobove, Mladen Arnsšek, iz brežiške osnovne šole pa se je uvrstil na tretje mesto.

ŠE JE ČAS ZA VPIS V VOJNE AKADEMIJE

Zadnjega dne aprila se bo iztekel rok za vpis v pet vojnih akademij. Tako se na razpis, ki ga je objavil Zvezni sekretariat za narodno obrambo, lahko še zmeraj javijo fantje, ki izpolnjujejo vrsto pogojev. Biti morajo predvsem zdravi in sposobni za aktivno vojaško službo, kar bo za vsakega posebej ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija. Med pogoji so tudi tile: na razpis se lahko prijavijo tisti, ki so bili rojeni 1958 ali kasneje, ne smejo biti oženjeni ali kaznovani, imeti pa morajo tudi priporočilo o moralno-političnih vrtilinah.

Množično ob jubileju

Ob 30-letnici vzgoje mladine za splošni ljudski odpor uspela tekmovanja — Regionalno tekmovanje 18. maja

Letošnje šolsko leto je jubilejno leto organiziranega usposabljanja in pripravljanja mladine za splošni ljudski odpor. Zato so pred slabim letom na pobudo generalštaba JLA v Beogradu ustanovili koordinacijski odbor za proslavo 30-letnice vzgoje mladine za SLO.

Člani odbora so sklenili, da morajo jubilej počastiti v vseh republikah in pokrajinah. Nosilec množičnih akcij za našo republiko je poseben odbor pri republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje. Organizacijo v občinah je poveril zavodom za šolstvo, oziroma njihovim enotam ter občinskimi štabom, ki so bili ustanovljeni ob 30-letnici obrambne vzgoje mladine.

Tekmovanje, ki je zajelo učence 7. in 8. razredov, 1. in 2. letnikov srednjih šol ter delavsko in kmečko mladino, je dokaj dobro steklo tudi na Dolenjskem. Poseben štab za organizacijo regionalne prireditve pri

medobčinskih svetih SZDL za Dolenjsko in Posavje, ki so ga ustanovili na ponedeljkovem sešanku v Novem mestu, je ugotovil, da je tekmovanje po šolah že končano. V krški, brežiški in črnomaljski občini se je končalo tudi na občinski ravni, medtem ko bodo akcijo v ostalih štirih občinah zaključili do 20. aprila.

Regionalno tekmovanje v Novem mestu 18. maja. V Bršljinu se bo zbralo kar 37 petčlanskih ekip. Pomerile se bodo v znanju iz programa prve pomoči in zaščite, poznavanju orožja in vojne opreme, poskusile se bodo na 8 km dolgem orientacijskem pohodu, tekmovalci in tekmovalke bodo streljali z zračno oziroma vojaško puško ter se preizkusili v mladinskem mnogoboju. Ob koncu množične akcije bodo organizatorji pripravili kulturno prireditev, na kateri bodo najboljšim, ki bodo zastopali našo regijo na republiškem prvenstvu, podelili priznanja.

J. PEZELJ

DELO V MILICI

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

VABI K SODELOVANJU MLADINCE IN MLADINKE, KI JIH ZANIMA DELO MILIČNIKA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da niso starejši od 25 let
- da imajo končano poklicno šolo ali uspešno zaključene najmanj 3 razrede srednje šole
- da obvladajo slovenski jezik
- da imajo ustrezne psihofizične lastnosti
- da so moralno-politično primerni za delo pri milici
- da izpolnjujejo pogoje 106. člena zakona o družbeni samozasčiti, varnosti in notranjih zadevah (da niso v kazenskem postopku in da niso bili obsojeni za kakršnokoli kaznivo dejanje, storjeno iz nečastnih nagibov)
- da imajo mladinci odslužen vojaški rok.

Kandidati opravijo tudi zdravniški pregled in preizkus znanja iz slovenskega jezika, družbenopolitične ureditve ter telesnih zmogljivosti.

Sprejeti kandidati pričnejo z delom v milici kot pripravniki; pripravniško dobo pa zaključijo po uspešno končani šoli za miličnike. Pridobljeno znanje je šteto za srednjo strokovno izobrazbo. Z nadaljnjim izobraževanjem, ki ga nudi in organizira RSNZ, lahko vsakdo svoje znanje razširi tudi na druga področja dela organov za notranje zadeve.

Kandidati, ki jih zanima in veseli delo miličnika ter izpolnjujejo navedene pogoje, naj oddajo vlogo z dokazili na pristojni POSTAJI ALI ODDELKU MILICE.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE

Smrekarju, ki je bil dopisnik liberalnega „Slovenskega naroda“, zlasti pa proti klerikalcem. V tem boju je

podpiral tudi druga napredna gibanja.

(Nadaljevanje prihodnjic)

PRVIČ NA DOLENJSKEM — Gostilna pri Brunerju (Gostišče Breg) v Novem mestu, kjer je bil 1896 prvi socialnodemokratski shod na Dolenjskem.

7. g **NAJBOLJŠI**

V počastitev 30-letnice splošnega ljudskega odpora smo na naši šoli pripravili tekmovanja z obrambno vsebino. Učenci 7. in 8. razredov so tekmovali v streljanju z zračno puško, navnjanju s kompasom, v znanju zemljepisa, zgodovine in nudenja prve pomoči. Vse tekmovalne naloge so bile povezane v celoto. Najboljša skupina je bila iz 7. g.

FRANCI ŠKULJ
OS Kočevje

ORIENTACIJSKI POHOD ŠOLARJEV

Sentrupeški osnovnošolci smo imeli 7. aprila obrambni dan v obliki orientacijskega pohoda. Najprej smo se zbrali v telovadnici, kjer smo preizkusili praktično znanje iz prve pomoči. Na prvi postaji pohoda smo morali dokazati, kako poznamo vojniško puško, na drugi smo določali zračno razdaljo do določenega predmeta in njegovo višino, na tretji postaji smo odgovarjali na vprašanja o NOB, na poti do četrte postaje pa smo morali prebiti preko minskega polja. Zatem smo določali azimut in nadmorsko višino, na končni postaji pa smo reševali teste o prvi pomoči. Vse skupine so pokazale zelo veliko znanje.

ZVONKA TIŠINA
novin. krožek
OS Sentrupert

USPEŠNI KOČEVSKI LUTKARJI

Pod vodstvom tov. Sarkičeve deluje v kočevski osnovni šoli že štiri leta skupina lutkarjev. Lutke smo izdelali sami s pomočjo učitelja za tehnični pouk, delavcev podjetja ITAS in seveda naših mam in šivilje. Vadiamo po trikrat na teden v lutkovnem kabinetu, pripravili pa smo že uprizoritve igrice „Dedek Mrz in prihaja“, „Kako sta se kužek in muček igrala“ in „Pravljica o polomljeni lutki“. Z zadnjima dvema smo razveseljevali otroke tudi v Podpreški, Fari, Stari cerkvi, Strugah in Zeljnah. Gledalci so nam povsod navdušeno plaskali, zato bomo obiskali še nekatere podružnične šole.

ANDREJA BELJAN
ANDREJA JANEŽIČ
in ROMANA NJEGAC

KURIRČKOVA POŠTA TUDI V LESKOVCU

Pionirski kurirji so 10. aprila prinesli torbico s kurirčkovo pošto tudi v Leskovec. Šolarji smo za to slovesno priložnost pripravili krajski kulturni program, predsednica pionirskega odreda pa je prebrala pozdravno pismo Titu. Na zemljevidu je vrisala tudi pot, po kateri so kurirji nosili torbico v našem kraju, zatem pa so leskovski pionirji prinesli kurirčkovo pošto mimo številnih zased od pionirjev v Rake.

MOJCA BOŽIČ in
BARBARA KOMOČAR

SEMINAR ZA MLADE

7. aprila dopoldne je bil v Krškem seminar za predstavnike osnovnih organizacij ZSMS, na katerem so govorili o organiziranosti, vlogi in pomenu družbenopolitičnih organizacij. Udeležilo se ga je tudi pet mladincev iz Podbočja, ki bodo osvojeno znanje posredovali vrstnikom v domači organizaciji.

MILENA KUJAR

Spomini skojevca

Letos praznujemo 60-letnico SKOJ. Obiskali sva Antona Koračina, znanega skojevca, in mu zastavili vrsto vprašanj. „Najprej sem sodeloval v mladinski organizaciji, ki je imela zelo pomembne naloge,“ je začel predstavljati svoje delo Koračin. „Kasneje sem se vključil v organizacijo SKOJ, kajti okupatorje in domače izdajalce sem močno sovražil. Skojevci smo se naskrivaj sestajali v Mokronogu in Kodričevi hiši. Ponavadi smo zbirali sanitetni material in druge potrebne stvari, okupatorjem pa smo nagajali, kolikor se je pač dalo. 1942. leta sem postal sekretar.“

Koračin je nadalje povedal, da so proti okupatorjem nagovarjali tudi ostale prebivalce, po zidovih so pisali parole, uničevali znamenja sovražnikov, raznašali Slovenskega poročevalca itd. Obiskovali so tudi okoliške vasi. „Nekajkrat sem bil na Trebelnem, v Laknicah, kjer smo imeli pri Rapuševih javko, na Catezu pa v Novem mestu in Kostanjevici. Moral sem tudi v Metliko, bil pa sem tudi na II. kongresu USAOJ v Drvarju.“

Koračin je bil tudi na Notranjskem, kjer je bil sprejet v ZK. SIMONA BORŠTAR in
ZVONKA KRESE
OS Mokronog

TUDI CESTE SO OKNO V SVET

Pred kratkim sem v Dolenjskem listu bral članek o tem, da se ljudje v okolici Osilnice zavzemajo za posodobitev ceste Osilnica-Cabar in Brod na Kolpi-Kučelj. Menim, da sta oba odseka res potrebna obnove, saj bi si morali radi ogledati ta predel domovine, a jih odvrča zelo slaba makadamska cesta. Prej so se ljudje bali iti na pot tudi do Broda na Kolpi, najbrž so celo mislili, da se zemeljska obla konča malo za Kočevjem. Odkar pa je cesta asfaltirana, je te zanimive kraje spoznalo že veliko Slovencev in tujevc. Tudi ne bi bilo napak, če bi novozgrajeno partizansko magistralo od Šoteske do Adlešičev morebiti še podaljšali do sosednje republike in jo poimenovali Cesta bratstva in enotnosti.

D. K.

IZ ŠENTJERNEJA

Šentjernejski pionirji, ki so se udeležili ekipnega občinskega prenestva v Novem mestu, poročata Tomaž Mencin, so se dokaj slabo odrezali. Vzrok so neprimerni pogoji, ki jih imajo na šentjernejski šoli za vadbo šaha. Vseeno pa je bilo tekmovanje zanje koristno, saj so si na njem nabrali nekaj izkušenj. Mateja Čekuta nam je pisala, da se učenci šentjernejske osnovne šole pridno pripravljajo na tekmovanje „Nič nas ne sme presenetiti“. V pomoč pri učenju so jim tov. Lešnik, tov. Božičeva in tov. Sanfelj. Obiskali jih je tudi doktor iz Novega mesta, ki jih je natančno poučil o prvi pomoči.

Glasiilo šentjernejske osemletke Naša pot je izšlo s precejšnjo zamudo. V tej številki, drugi po vrsti, so največ prostora posvetili gradnji šole. Povedati je treba, da so učenci sami razmnožili glasiilo, le naslovno stran so jim tiskali v Novem mestu, poročata Suzana Potočar. Pristavlja pa, da se že pripravljajo na izdajo. 3. številke, ki jo bodo posvetili letu otroka.

Liter.-novin. krožek
OS Šentjerneja

POT JE BILA DOLGA IN NAPORNA

Učenci 7. in 8. razredov krške Osnovne šole Jurij Dalmatin smo imeli 3. aprila obrambni dan. Posamezni razredi so bili razdeljeni v skupine. Najprej smo se pomerili v streljanju z zračno puško, nato pa odšli na orientacijski pohod. Pot je bila dolga in naporna, saj smo morali na posameznih postajah opraviti naloge iz prve pomoči, topografske in zgodovinske ter opisati vojaško puško. K tekmovalnim rezultatom so šteli tudi pohodni čas, izračun pa je pokazal, da je bila najboljša skupina iz 8. b razreda, ki jo je vodila Monika Gerjevič. Zdaj se že pripravljamo za občinsko tekmovanje.

STANKA RADIČ

PREVERJALI SO ZNANJE

Dijaki 1. in 2. letnika novomeške gimnazije smo v okviru športnega dne organizirali pohod. Od gimnazije preko Mestnih njiv do Marofa smo na šestih vmesnih postajah preverjali naše znanje iz orientacije, prve pomoči, splošnega ljudskega odpora, NOB, streljanja, razstavljanja orožja in metanja bombe. Seveda so naše znanje ocenjevali, tako da smo na koncu videli, kdo med nami je najbolj uspešen.

J. PRIMC

Tudi o manj sončnih plateh

Izreden pomen objektivnega obveščanja o mladinskih delovnih akcijah

Leta 1972 smo v SR Sloveniji po nekajletnem premoru znova začeli z mladinskimi delovnimi akcijami. Po predlogu samoupravnega sporazuma bomo imeli letos deset akcij: tri zvezne in sedem republiških. MDA so že postale konkretna šola življenja, dela in usposabljanja, zato potrebujejo temeljite priprave in temu ustrezno informativno-propagandno mrežo.

Doslej smo o mladinskih akcijah pisali vse preveč rutinsko, dodajali fraze, da so MDA šola samoupravljanja itd. To vse je res. Toda vse preveč premo, kako se ta šola konkretno uresničuje ter o sporih, problemih, različnih materialno neugodnih situacijah, o ekonomski

upravičenosti ali neupravičenosti akcij, o pripravah brigad, o sredstvih, ki so za to potrebna, o koristi družbe, ki vložijo sredstva za brigadirje. Rutinsko in kampanjsko informiranje moramo zato preprečevati.

Doslej smo vse preveč posplošeno predstavljali MDA. Saj se vendar aktivnosti v prostem času ne odvijajo povsod enako, odnosi med brigadirji in brigadami niso na vseh akcijah enaki. Prav tako smo se preveč posvečali brigadirju samemu. Zavedati se moramo, da bo brigadir zares vedel vse o vsem, ko bo dobil informacije, ki bodo temeljile na popolnoma kritičnem odnosu do dela, ko bo čutil, da je družbi, kraju, brigadi potreben. Sele takrat bo pripravil gledati in spremljati svoje delo kritično in samokritično. Na takšen način se bomo izognili tudi razočaranju posameznikov, ki šele na akcijah dojemajo, kakšno je brigadirsko življenje, in s tem prečeli neljube zapestljaje, do kakršnih še mnogokrat prihaja.

Za uresničitev tega cilja so začeli v občinskih konferencah ZSMS ustanovljati delovne skupine, v katerih sodelujejo člani centra za obveščanje in propagando ter centra za MDA. Naloge teh skupin so koordinirati delo med centrom za obveščanje in propagando ter centrom za

MDA, obveščati brigadirje o vseh dogodkih, še posebej v času MDB na MDA, ter sistematično obveščati široko javnost o delu in rezultatih dela posameznih delovnih brigad.

MIRJAM BEZEK,
LJUBLJANA

Zbori občanov brez občanov

Konec marca so bili v Kočevju sklicani zbori občanov, vendar so zaradi izredno majhne udeležbe odpadli. Tudi ponovno sklicani zbori so bili zelo slabo obiskani, a so jih organizatorji kljub temu izvedli.

V poročilu za zbere je bilo med drugim poudarjeno, da so za slabo udeležbo kriva slaba vodstva v krajevni politični organizaciji in pomanjkanje prostorov za shajanje. Tudi na eni izmed sej občinskega komiteja ZK je bilo rečeno, da lokalna vodstva nimajo dovolj stikov z občani. Na več mestih pa je bilo slišati mnenje, da je zelo verjetno treba v Kočevju ustanoviti več KS, ker bodo tako občani lažje izražali in uresničevali svoje interese.

Te ugotovitve so le deloma pravilne. Iz razgovorov z občani pa tudi z realno presojo stanja se da ugotoviti, da je vzrok za neudeležbo na zborih in sestankih ta, da občan praktično kljub vsej samoupravni zakonodaji v praksi ne odloča dosti. Događa se sicer, da občane vprašajo za mnenje, prepogosto pa se zgodi, da potem zadeve urede povsem nasprotno, kot so predlagali ali zahtevali občani.

Občani bodo prihajali na sestanke, ko bodo res odločali o dohodku, o denarju, ki ga prispevajo za te ali one SIS in za druge namene. Zdaj občani plačujejo oz. prispevajo za marsikaj, o porabi denarja pa odločajo drugi.

Krivo do za tako stanje nisimo vsi, največjo pa gotovo najvišji politični organi v občini, ki še premalo pomagajo delovnim ljudem in občanom, da bi odločali tudi o porabi dohodka.

J. PRIMC

POŠTA ZA TITA V KRŠKEM

Med kurirji, ki so 6. aprila na javki v Dolenji vasi od brežiških pionirjev prevzeli torbo s kurirčkovo pošto, sem bil tudi jaz. Na priložen zemljevid smo vrisali našo pot, zatem je pošta prišla v roke zdolskim in brestaniškim pionirjem, ki so jo 9. aprila prinesli v krško šolo. Tam smo pripravili zanimiv program, o vojnih dogodkih je govoril borec Gubčeve brigade Miro Klančar-Sandi, med gosti pa sta bila tudi spomeničar Milan Podobnik in Marinka Preskar, tajnica občinskega odbora ZZB Krško. Za kulturni nastop so poskrbeli recitatorji, pevski zbor in folklorni skupini, nato pa so pionirji odnesli kurirčkovo pošto proti Leskovcu.

ROMAN VOGRINC
lit.-novin. krožek

„Pugledu“ štiri zvezdice

Kočevju ostane najmanjši kos turistične pogače

V Kočevju smo, kar se tiče prehrane in nastanitve gostov, kar dobro pripravljeni za novo turistično sezono. Prenovljeni in dozdani Hotel Pugled je ocenjen s štirimi zvezdicami. Ima 30 sob, od tega 11 s kopalnico in WC. Za 19 sob pa so na razpolago 4 sodobno urejene kopalnice. Vse sobe imajo hladno in toplo vodo. Objekt je centralno ogrevan.

Restavracija ima 210 sedežev, posebna soba 25, v snackbaru pa je 30

sedežev. Hrana in postrežba je v redu, sicer bi hotel ne dobil štirih zvezdic. Podjetje ima obrate še po mestu.

Tudi odlično vodena restavracija NAMA je močna podpora turizmu. Trgovine v mestu so razmeroma dobro založene.

Gostišča torej imamo, težje pa bo pridobiti goste, ki jim je treba nuditi tudi razvedrilo, kratke izlete, ogleda in vse ostalo, da se ne bodo dolgočasil. Uvedli bi lahko tudi kakšne prireditve, ki bi sčasoma postale tradicionalne. Še tako odlična hrana in namestitve namreč sama po sebi ne bo pritegnila gostov.

Potrebno se bo torej temeljito pogovoriti, in to čimprej, kaj storiti. Tu bi lahko veliko pomagali Turistično društvo, kulturniki, športniki, planinci, lovci, ribiči in ostali pa tudi sami gostinci in trgovci. Le s skupnimi močmi se da kaj narediti. Sedaj smo že videli, da nam asfaltirana cesta do morja še ni dala tistega, kar smo od nje pričakovali. Promet skozi Kočevje je sicer res večji, a samo na cesti.

ANDREJ ARKO

Restavracija ima 210 sedežev, posebna soba 25, v snackbaru pa je 30 sedežev. Hrana in postrežba je v redu, sicer bi hotel ne dobil štirih zvezdic. Podjetje ima obrate še po mestu.

Tudi odlično vodena restavracija NAMA je močna podpora turizmu. Trgovine v mestu so razmeroma dobro založene.

Gostišča torej imamo, težje pa bo pridobiti goste, ki jim je treba nuditi tudi razvedrilo, kratke izlete, ogleda in vse ostalo, da se ne bodo dolgočasil. Uvedli bi lahko tudi kakšne prireditve, ki bi sčasoma postale tradicionalne. Še tako odlična hrana in namestitve namreč sama po sebi ne bo pritegnila gostov.

Potrebno se bo torej temeljito pogovoriti, in to čimprej, kaj storiti. Tu bi lahko veliko pomagali Turistično društvo, kulturniki, športniki, planinci, lovci, ribiči in ostali pa tudi sami gostinci in trgovci. Le s skupnimi močmi se da kaj narediti. Sedaj smo že videli, da nam asfaltirana cesta do morja še ni dala tistega, kar smo od nje pričakovali. Promet skozi Kočevje je sicer res večji, a samo na cesti.

pisma
in
odmevi

PESTER OBRAMBNI DAN

Zadnjega dne v marcu smo imeli učenci črnomajškega Centra srednjih šol obrambni dan. Vsak razred je sestavil ekipo petih tekmovalcev, ki so se med sabo pomerili v obrambnih veščinah na orientacijskem pohodu. Na prvi kontrolni točki so streljali z zračno puško, dokazati pa so morali tudi, kaj vedo o nudenju prve pomoči. Zatem so morali tekmovalci ugotoviti oddaljenost določenega predmeta ter določiti njegovo višino, na tretji kontrolni točki pa so reševali test z vprašanji o NOB in SLO ter razstavljali vojaško puško. Do naslednje postaje so se morali prebiti preko minskega polja, nato so ugotavljali nadmorsko višino stojne točke in višino objekta. Na končni kontrolni točki so se pomerili še v metanju šolske ročne bombe iz treh položajev. Najbolj uspešni sta bili ekipi četrtil razredov, ki sta osvojili prvi dve mesti, obrambni dan pa smo zaključili s kratkim kulturnim programom ter podelitvijo diplom. Zmagovalna ekipa 4. a razreda je prejela tudi pokal, vsi učenci pa glasilo Mozaik, ki je bilo posvečeno obrambnemu dnevu.

ANICA PEČAVAR

Alojz Oražem

Ugasnilo je življenje našega nekdanjega sodelavca, dobrega, preprostega moža, ki je vrsto let po svojih močeh prispeval, da je življenje in delo našega vzgojno-izobraževalnega zavoda potekalo po načrtovanih poteh.

Rodil se je 18. januarja 1917 v Prigorici in se izučil za frizerja. Kot vojak je bil 1941 ujet in dolga štiri leta, vse do osvoboditve, doživljal bedo vojnega ujetnika v Nemčiji. Bolan in izčrpan se ob osvoboditvi vrne v domovino in rodno Ribnico. V izčrpanem telesu, ki tehta le 35 kilogramov, pa je neomajna volja do življenja in dela pri ljudski milici in kasneje kot frizer, se udeležuje kot pevec, šahist in telovadec. Bil je napredne miselnosti, vedrega značaja in poln optimizma.

Leta 1952 si ustvari družino. Potrebe številne družine ga napolnijo, da opusti frizersko obrt in se 1962 zaposli na naši šoli kot hišnik. V delovnem kolektivu postane dober tovariš in sodelavec, ki vselej prispeva h krepitvi delovne skupnosti in tovariškega sožitja. Kljub težki boleznim ostane na delu, vendar je bolezni le prehuda, zato se 1978 invalidsko upokoji.

Zanj in za dobro ženo Angelco so bila vsa zadnja leta polna žrtvovanja, trpljenja in boja za življenje. Volja do življenja je bila močna, močnejša pa je bila bolezen.

Naj bodo pokojnemu te besede poslednji pozdrav in zahvala za njegov prispevek od kolektiva osnovne šole Ribnica in družbenopolitičnih organizacij.

MILENA BOROVC

„KMEČKA ABECEDA“ – Učenci in učitelji osnovne šole na Suhorju pri Metliki so bili prejšnji četrtek prijetno presenečeni, ko so jih obiskali novinarji Nedeljskega dnevnika in etnologinja dr. Marija Makarovič, ki jim je predavala o materialni kulturi na Slovenskem. Ob tej priložnosti so odprli razstavo „Kmečka abeceda“. Avba, brana, cokle, čutara, dimica, estrajh, faček, lect, zibelka... to so predmeti, ki na našem podeželju nezadržno izginjajo. „Kmečko abecedo“ na besedilo dr. Makarovičeve rišejo otroci tudi v posebni rubriki Nedeljskega dnevnika, snidenje, kakršno je bilo na Suhorju, pa se pridružuje prireditvam ob mednarodnem letu otroka in bo v podobni obliki še drugod po Sloveniji. Na posnetku: suhorski šolarji z gosti ob slovesu. (Besedilo: L. L., foto: Zán Kosec)

Zabave precej, znanja manj

Na oddaji „Srečanje“ v Ribnici Emona najboljša

RTV Ljubljana je pred dnevi organizirala v Domu JLA v Ribnici svojo oddajo „Srečanje“, na kateri so se pomerile v poznavanju današnjih aktualnih vprašanj ekipe OZD Emona Ljubljana, AMC „Pomurka“ iz Murske Sobote in „Rika“ iz Ribnice.

Prepolno dvorano poslušalcev je v imenu gostitelja pozdravil Andrej Tomšič iz „Rika“. Ribnico pa je na kratko a v humorju predstavil Andrej Debeljak-Pile, za kar je požel obilo aplavza.

Tudi ostali program je bil razgiban in vesel. Lahko rečemo, da je bila to ena najboljših prireditev

take vrste v Ribnici. V zabavnem delu so nastopila sama znana imena: Primož Ulaga, Bojan Adamič (ki je bil gost „Rika“), Aleš Kunaver, ansambel „Union“, pevcva Meta Močnik in Lado Leskovar pa še Barbara Jakopič, Tone Fornezzi-Tof, Janez Hočevar-Rifle, medtem ko sta oddajo vodila Nataša Dolenc in Brane Dimitrovič.

Tekmovalci pa niso bili najbolje razpoloženi. Tudi vprašanja so bila težka. Največ sreče je imela „Emona“, ki je zmagala, najmanj pa ekipa „Rika“, ki se je sicer častno borila, uspeha pa ni bilo posebnega.

M. GLAVONJIC

UREDNIŠTVO V GOSTEH na OTOČCU

Janez Novak

Cveto Čečelič

Alojz Hrstar

Jožefa Golob

Stane Gazvoda

Bine Kebelj

Božo Povše

Slavko Mrvar

Bogomil Žnidar

Franc Kirn

Joža Škufca

Francka Murgelj

Otočec je danes znan kot eden najlepših turističnih biserov ne le Slovenije in novomeške občine, marveč ga cenijo tudi številni gostje iz drugih republik in tujci. Včasih se je samo grad imenoval Otočec, iz katerega je zadnji grof zbežal pred partizani v zadnji vojni, medtem ko je vas nosila ime St. Peter. Šele v povojnih letih je vas z gradom vred dobila eno ime.

Otoški grad, zgrajen v 13. stoletju na enem izmed otočkov nekdanje čiste in izrazito zelene Krke, je zamenjal več lastnikov, med katerimi sta bila tudi kralj Otokar, kasneje pa vrhovni kapetan hrvatsko-slovenske Vojne krajine Ivan Lenković. Zadnji lastnik je bil posvojenec grofovske rodbine Villavicenzio Margheri. V gradu so bili leta 1942 Italijani, potem so ga partizani zažgali, ga 1943 nekaj časa držali plavi in beli, po osvoboditvi pa so grad začeli obnavljati. Zdaj je preurejen v odličen hotel in gostišče. Na vaški gmajni so našli halštatske gomile, na župnijskih njivah pa rimske grobove. Malokdo pa ve, da so prav bitzu gradu celih 17 let od 1905 dalje kopali celo premog.

V vasi imajo 113 let staro šolo, v krajevni skupnosti Otočec pa je 1733 prebivalcev, od tega 420 takih, ki se ukvarjajo s kmetijami. Imajo 40 obrtnikov, medtem ko so domači vsi ostali odrasli zaposleni. Pred dvajsetimi leti, ko je mimo vasi stekla avtocesta Ljubljana-Zagreb, se je začelo novo življenje. Danes je Otočec le še predmestje Novega mesta.

Znana Vidrihova gostilna je ena tistih starih točk, kamor so vse do prodora avtomobilizma radi in množično zahajali meščani ob nedeljskih popoldnevih na dobro malico. Tudi zdaj ne manjka gostov, ampak malokdo pride peš. Novinarja Ria Bačer in Drago Rustja sva 3. aprila popoldne v tej gostilni našla prijazno zatočišče za sestanek s krajanji, ki so prostor okrog točilne mize povsem zasedli, že preden sva prišla. Tam so ljudje vajeni izmenjavati dnevne novice, tam se ustavi skoro vsak, ki gre iz bolj oddaljenih vasi v mesto ali iz mesta domov.

Janez Novak z Vrha pri Pahi je bil prvi gost v našem gostujočem uredništvu in je najprej kritiziral, ker so ljudje z velikim trudom pred leti zgradili cesto do vasi, da bi odprli tudi slikovit predel s krasnim razgledom vikendarjem, a jim ne dovolijo zidati. No, vseeno je zraslo vse-naokrog že veliko zidanic, med njimi so tudi črne gradnje. "Tudi jaz sem črnograditelj," je priznal Novak. "Leta 1972 sem hotel postaviti zidnico, prosil sem za dovoljenje in ga nisem dobil, potem sem vseeno gradil. Šele zdaj urejam potrebne papirje," je rekel. "Prav na samem sem bil, zdaj pa je okrog hiše že tak promet, da moram paziti otroke, da jih ne bi avto podrl."

Eno izmed glavnih želja oddaljenih vasi, ki jih je cesta pribli-

žala svetu – dobiti telefon – sta poleg Novaka podprla še Alojz Hrstar iz Sred. Grčevja in Stane Gazvoda iz Dol. Grčevja. Da brez telefona tudi na vasi danes ne gre, so ljudje že spoznali. "Naredili so centralo na Otočcu, proste številke čakajo, ampak v naše vasi telefona še ni. Imamo 4 kilometre daleč, če je potrebno ponoči v primeru bolezni živine ali ljudi klicati pomoč."

Vsi trije pa so se tudi zavzemali za gradnjo vikendov, češ da bi bila potem zemlja bolj obdelana in da bi s pomočjo novih interesentov tudi lažje uresničili ostale komunalne želje.

EDEN JEZI VSE

V Sred. Grčevju so že lani zastavili akcijo za gradnjo ceste Lešnica – Stari grad in dalje do Dol. Grčevja, vendar se je zataknilo pri redkih posameznikih, ki bi morali odstopiti nekaj metrov zemlje. Pravzaprav dela težave v glavnem le en lastnik in zaradi njega vse čaka. Če bi podaljšali cesto, bi tudi šolski avtobus lahko vozil otroke 2 kilometra dlje, tako pa morajo nekateri tudi po 3 in 4 kilometre daleč peš do postajališča. Vsak dan opraviti tako pot v dve smeri, pa tudi niso mačje solze, posebno ne za manjše in v zimskem času.

Stane Gazvoda se je pritožil čez zimsko službo, ker ceste

tudi po 3 dni niso plužene; tako morajo pešačiti vsi, ki hodijo v mesto v službo. Dogajalo se je, da sta s sosedom plužila sama, ostali krajanji pa so se jima celo posmehovali, češ le plužita, vozili se bomo pa vsi.

Boleča točka bolj oddaljenih vasi je tudi pošta, saj jo po izjavi naših sobesednikov dostavljajo včasih samo enkrat v tednu. Zgodilo se je že, da je gospodar dobil poziv na sodišče ali na občino za v petek, pošto je dobil pa v soboto. In dogaja se, da naročnik Dolenjskega lista dobi po tri številke hkrati. Starih novic brati pa se ljudem ne da.

Bine Kebelj je po poklicu mehanik, postal pa je tudi predsednik skupščine krajevne skupnosti. Kot funkcionarja ga najbolj moti, da vsak gleda Otočec kot urejeno vas in skupnost, ker ima v mislih le znani hotel, medtem ko je nekaj sto metrov stran kup komunalnih težav. "Popravila in vzdrževanje potov nam delajo največ skrbi. Od občine smo dobili prispevek za 34 km vaških poti, vzdržujemo jih pa še enkrat več," je rekel. Glavna skrb krajevne skupnosti je sploh usmerjena v urejanje cestnih zvez, ker bi radi vse kraje in naselja povezali s cestami.

ČE JE CESTA...

Če je cesta, vas ni več "zaplankana" in se hitro modernizira. "Vse krajevne probleme več let urejajo s samopriskom. "Zdajšnji dvo odstotni samoprisk, ki smo ga plačevali delno za zidanje šol in delno za naš vaški program, poteče maja. Nejevoljni smo, ker nam je bila šola obljubljena že v prejšnjem občinskem programu, a je nismo dobili in dela v nemogočih razmerah. Zdaj je vnovič v planu za gradnjo in upam, da bo novi samoprisk izglasovan, prav tako novi prispevek za potrebe krajevne skupnosti. Občani naj se zavedajo, da brez samopriskva padejo v vodo vsi že sprejeti plani."

Kebelj je kot vnet gasilec pohvalil to dejavnost, saj so na Otočcu prvi po vaseh organizirali desetine, ki so sposobne pomagati v primeru požara. Grajal pa je nekatere vaščane, češ da hodijo radi na sodišče iskati pravico, namesto da bi skušali spore urejati doma prek poravnalnih svetov.

Edina starejša vaščanka je bila kot gost v uredništvu Jožefa Golob iz Otočca 27. "Samo to sem prišla povedat, da uredite zaradi smeti," je rekla. "Imamo javno smetišče blizu naše hiše, ciganski psi pa raznašajo odpadke po njivah daleč naokrog. Če moramo mi imeti pse privezane, naj to velja tudi za Rome!"

Joža Škufca in Francka Murgelj sta kot predstavnici SZDL in Zveze komunistov pohvalili sodelovanje med organizacijami in društvi, vendar s pristavkom, da celotno delo preveč sloni na posameznikih, medtem ko nekateri zelo sposobni krajanji samo gledajo, kaj se dogaja. Opozorili pa sta na več kot 150 starih ljudi, ki žive po samotnih kmetijah, pa ni možnosti, da bi jim češče organizirali sosesko pomoč.

ZANIČ TV SPREJEM

Ko je stekel pogovor o televizijskem programu, je završalo, kot bi dregnil v osje gnezdo. Eden čez drugega so govorili in se pritoževali, ker v večini krajev in vasi sploh ne vidijo ljubljanskega programa, zahtevajo pa plačilo prispevka. "Gledamo lahko samo Zagreb. Nas starejših niti toliko ne moti, pač pa otroci premalo slišijo lepe slovenske in zato v pogovoru mešajo že hrvaške besede," je spet rekel Kebelj in se pridružil, da ne bo plačal televizijske naročnine, če programa ne more gledati in poslušati.

Breda Bučar, zdajšnja gostilničarka in Vidrihova hči, je imela z očetom vred kar v notesu napisano, kar je hotela povedati: da kanalizacija iz hiš teče kar na cesto, kar se v turističnem kraju ne bi smelo zgoditi; da je edina trgovina pretresna in zato slabo založena; da trgovina nima telefona in da je odprta samo do 16. ure. Po Bredinih besedah pridejo popoldne turisti na sprehod, bi radi zavili v trgovino, pa ne morejo noter. Vidrih starejši pa pogreša tudi potujoči kino, ki je včasih razveseljeval starejše krajanje; zdaj niti tega razvedrila nimajo več.

STANOVANJA?

Franc Kirn, ki živi sicer v Novem mestu, je bil poldrugo desetletje "prvi mož" otoške krajevne skupnosti, zdaj pa je gonilna sila pripravjalnega odbora za ustanovitev t. i. krajevne stanovanjske zadrage. "Že

dalj časa se zavedamo, da bo Otočec nazadoval, če ne bomo rešili perečega stanovanjskega vprašanja številnih delavcev. Ker stanovanj ni, sposobni ljudje že odhajajo, gotovo pa bi ostali tu, če bi jim dovolili graditi hiše. Tako bi na mah ubili dve muhi, saj bi zdajšnja stanovanja morebitnih graditeljev (teh je trenutno kar 15 samo iz otoškega hotela) nato dobili drugi, ki stanujejo celo v neustreznih barakah. Naloga stanovanjske zadrage je torej pospeševanje gradnje, saj se zdaj nihče več ne more izgovarjati na negotovost okoli avto ceste in tako onemogočati hitrejši razvoj kraja. Ki pritožni drža, da prav toliko, kolikor je magistralna cesta pred desetletji dala Otočcu, toliko mu je tudi odvzela."

Eden od petnajstih hotelskih delavcev, ki bi lahko takoj začeli graditi hišo, je tudi Slavko Mrvar. "Pristojni so še zmeraj gluhi, vsak dinar, ki ga vložijo v prizadevanja, da bi pridobil potrebna dovoljenja, je vržen stran. To norčevanje iz ljudi traja že deset let."

Kljub lokacijski omejenosti pa se je Otočec tako razširil, da je v kraju čedalje bolj žgoče vprašanje otroškega varstva. Po besedah Cveta Čečeliča to že dolgo ugotavljajo. "Ukrenili pa nismo še nič, zato vrtca še zmeraj ni. Ljudje se znajdevalo, kakor kdo ve in zna; enim varujejo otroke starši, drugim ženske, ki se pri plačilu ne ozirajo na gmotno stanje, tretji vozijo otroke v novomeške vrtce, četrti pa... Pravijo, da bo otroško varstvo rešeno z novo šolo. Bo res?"

Bogomil Žnidar je doma iz Novega mesta, ker pa ima na Otočcu avtokleparstvo in ličarsko delavnico, pravi, da se počuti ko Šempetrčan. To bi že zdavnaj lahko bil, a tudi on ne dobi dovoljenja za gradnjo hiše na Otočcu. "To nečedno maniro urbanistov, ki meji na nespodobnost, bom že prebolel, hujše se mi zdi to, da se krajanji včasih ne znajo zediniti in storiti kaj sebi v prid. Na primer: cesta iz središča vasi do moje delavnice je v obupnem stanju, nujno jo je treba asfaltirati. Dogovorili smo se, da bodo gospodinjstva ob njej prispevala obveznice, nekaj denarja pa bi morala dati tudi krajevna skupnost. Ostalo je pri tem, da so moje obveznice za trinajst tisoč dinarjev v predalu, kajti za druge se je stvar končala z ne-

obveznim besedičenjem. Še tole zapišite! Pri meni je zaposlen gluhonemi ličar, ki je zelo marljiv delavec, a na Otočcu nikakor ne more dobiti sobe. Zdaj ima neprimerno stanovanje v Jelsah. Čudim se skrajno malomarnemu odnosu pristojne občinske službe, ki je dolžna spremljati življenjske pogoje tako prizadetih ljudi. Za omenjenega delavca se povpraša ne nihče, kaj šele, da bi kaj storil zanj."

Tudi Jožetu Florjančiču je prišla iz ust beseda malomarnost, le da je on z njo mislil na odnos Otočanov do čistoče svojega kraja. "Svinjarije je na vsakem koraku toliko, da je ljudi lahko sram. Zato se lovci, gasilci in mladina pripravljamo; da bi očistili vsaj okolico cest, kjer je nesnaga najbolj na očeh turistom."

Tovrstna malomarnost Šempetrčanov se kaže tudi na pokopališču. Lani so ga razširili, ker pa novi del še ni povsem urejen in ograjen, le malo pokojnikov dobi tamkaj prostor, zato je stiska na starem pokopališču tako velika, da se grob skoraj dotika groba, okoli pokopališkega zidu pa je smetišče.

DA BO MENIH...

Kmet Viktor Rataj iz Dolenje vasi: "Kaj bi govoril o kmetovanju! Smo sužnji zemlje, živine, za nas ni oddiha. Delaš, garaš, koliko pa pridelovanje ali prireja, vržeta, o tem odločajo narava in tisti, ki krojijo cenę. Zato res ni čudno, da se kmetije prazni. Dandanes ti sina ni treba pošiljati v cerkvene šole. Če hočeš, da bo menih, mu prepíšeš kmetijo in zagotovo ne bo dobil žene. Vsaka se brani kmetije, ki nudi le garanje od zore do mraka, ne zagotavlja pa trdnega zasluga, porodniškega dopusta, otroškega varstva itd."

V imenu vaščanov Dobrovega, Gor. in Dol. Kronovega je Božo Povše povedal, da je letos petnajst gospodinjstev dobilo telefon, kar je velika pridobitev. "Manj pa smo zadovoljni s potmi, ki jih moramo sami popravljati, saj je prispevek krajevne skupnosti vselej vprašljiv."

Naredila se je že trdna tema, popoldne se je že krepko prevesilo v večer, ko smo vsi začeli gledati na uro. Ob kosu domače ajdove potice z ovirki smo se poslovili z mislijo: jutri nas čaka nov delovni dan, v katerem prenekateri od naših gostov čakata dva 'šhta': eden v službi, drugi doma.

Šmihel ni več podeželje

Osemletka „Milka Šobar-Nataša“ je tako na tesnem, da dva razreda otrok pošiljajo v mestne šolske klopi — Do kdaj bodo otroci in učitelji še v takih razmerah?

Vrsto let šmihelska šola nima več prizvoka podeželske osemletke, kar je nekoč bila. Šmihel z Regerčovo vasjo, Drsko in zaledjem je del mesta, ki se naglo širi in bo po občinskih načrtih v prihodnje dosegel še hitrejšo rast. Pri naraščanju prebivalstva pa šola ostaja, kakršna je bila, čeprav so jo že nekajkrat dozidali. Zdaj ni več kam dozidavati, ker gre železniška proga že tako preblizu stavbe.

VSE NA HODNIKIH: Šmihelska šola je ena tistih, kjer so hodniki večnamenski prostor: za garderobo, za omare in shranjevanje učil, za čakanje itd.

Učilnic za kabinetni pouk ni. Učila so spravljenjena v omarah ali tesnih prostorčkih. Imajo veli-

ko modernih učil in učnih pripomočkov, ampak jih ne uporabljajo toliko, kot bi jih morali, zaradi težav pri prenašanju in ker ni prave zatemnitve v razredih.

Kurijo z drvmi, hodniki pa so neogreti, tako so tudi plašči in čevlji mokri in mrzli, če v takih pozimi ali v dežju pridejo otroci do šole.

V večini učilnic imajo do 30 ali več učencev, težave imajo pri organiziranju zunajšolske dejavnosti, še večje pa zato, ker ne morejo pripravljati kosil za učence v podaljšanem bivanju. Ti hodijo jest v najeto jedilnico v stavbi bivšega internata. Tu ima šola tudi najeto telovadnico. Stara samostanska dvorana ne ustreza sodobnemu puku telovadbe, v njej pa so tudi vse šolske prireditve. Ker gre noter samo nekaj čez 100 otrok, imajo proslave v več skupinah. „Še tako kvaliteten program pa v tem prostoru nima pravega učinka,“ je izjavila pomočnica ravnateljice šole Anica Smoličeva, ki je naštevala in razlagala razmere na šoli.

V prejšnjem občinskem programu za izgradnjo šol je bila tudi šmihelska zapisana za tretjo dozidavo. Pridobili naj bi 6 učilnic, telovadnico, toda če bi to zgradili, bi bilo zdaj že pretirno. Kljub večkratni dozidavi je šola še vedno stara, nefunkcionalna. Zdaj zaradi gradnje novega železniškega tira za IMV tudi dograjevanje šole ne pride več v poštev.

Novi načrt za gradnjo šol, ki je te dni v javni razpravi v pripravi na referendum, predvideva povsem novo rešitev za šmihelsko prostorsko stisko. Šola v Šmihelu naj bi bila modernizirana s centralno kurjavo, telovadnico in drugimi

NITI CENTIMETRA NARAZEN: V enem od razredov Osnovne šole Milka Šobar-Nataša je tako tesno, da se učiteljica komaj usede za svojo mizo. Zadaj tabla, pred njo šolska klop.

potrebni prostori, nova stavba pa bi zrasla nekaj sto metrov daleč na Drski, kjer je največ šoloobveznih otrok in tudi ustreznost možna lokacija.

„V novi šoli planiramo dva nižja oddelka za učence iz Srebrnič, Broda, Irče vasi ter 5 oddelkov višjih razredov za celotno šolsko območje s podružnico vred. Dokler pa bodo stare šole modernizirali, bo najbrž moral ves pouk potekati v novi šoli. Ni še točno določeno, kako bo šola kasneje v dveh stavbah poslovala, iščemo pa še

najboljše organizacijske rešitve, ki bodo krajane zadovoljile.

Osnovna šola „Milka Šobar-Nataša“ ima med mestnimi šolami najslabše razmere, priložnost za novo gradnjo pa se nam obeta, če se bodo ljudje odločili dati krajevni samoprispevek. Ta bo namreč osnova za pridobitev drugih virov financiranja in tako rekoč temelj novi stavbi in novim razmeram. Prosvetni delavci se tega dobro zaveda-mo,“ pravi tovarišica Smoličeva.

R. B.

Mercator

MERCATOR —
AGROKOMBINAT
KRŠKO

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Vinogradništvo —kleti Kostanjevica ponovno objavlja prosta dela in naloge

ŠTIRIH VINOGRADNIŠKIH DELAVCEV na vinogradniškem posestvu Sremič v TOZD.

Prosta dela in naloge se objavljajo za opravljanje del za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poseben pogo-
j je enomesečno poskusno delo.

Kandidati, ki se bodo prijavi-
lili za opravljanje prostih del in nalog, naj vložijo pismene prijave pri kadrovski službi v delovni organizaciji Mercator-Agrokombinat v Krškem, Cesta krških žrtev 52. Razpisni rok traja 15 dni. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni po preteku objavljenega roka.

V LJUBLJANI
RAZSTAVA:
„TEHNIKA
ZA OKOLJE“

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo od 7. do 12. maja mednarodna razstava „Tehnika za okolje“. Na njej bo sodelovala tudi slovenska zveza skupnosti za varstvo zraka. V sodelovanju s številnimi službami in organizacijami bodo med drugim prikazali stanje, dosežke na področju varstva zraka v Sloveniji, merilne sisteme, tehniko in tehnologijo zaščite zraka pred onesnaženjem.

**KOMISIJA ZA
DELOVNA RAZMERJA PRI
MERCATOR-VELEPRESKRBA**
n. sub. o. Ljubljana
TOZD STANDARD n. sub. o.
NOVO MESTO

objavlja
prosta dela in naloge:

VEČ NKV SKLADIŠČNIH DELAVCEV
v engro-skladišču za manipulacijo blaga

Pogoj za sprejem:
v poštev pridejo moški z odsluženim vojaškim rokom
Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene vloge pošljite v
15 dneh po objavi splošni službi TOZD Standard Novo mesto, Glavni trg 3.

„SLOVENIJALES-STILLES“
Tovarna stilnega pohištva
in notranje opreme, n. sol. o.
SEVNICA

**SLOVENIJALES
stilles**
n. sol. o.
tovarna stilnega
pohištva in notranje
opreme
68290 sevnica

OBJAVLJA ODPRODAJO

naslednjih osnovnih sredstev:
— transformator 400 KVA
— telefonska centrala
— kopirni stroj BANDA
— računski stroj Olivetti Divisumma 1036
— električni vitelj za montažo
— stroj za moznichenje Gosttol
— računski stroj Zagreb
— električni motor Sever št. 180022 22 KW 14650/min
— kovinska konstrukcija-streha razpon 12 m 4 kom
— električne grelné plošče za hidravlično stiskalnico
— kompresor prevozní — 250 litrov
Javna licitacija bo v petek, 4. 5. 1979 ob 12.00 uri v prostorih delovne organizacije.
Vsi zainteresirani morajo pred začetkom licitacije vplačati varščino v višini 10% od izklicne cene posameznega predmeta, za katerega želijo licitirati.
Davščine v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.
Interesenti se lahko seznanijo s cenami in si ogledajo navedena osnovna sredstva vsak dan razen sobote.
Predhodno se morajo najaviti vodji vzdrževanja tel. 068 81-105 in na dan licitacije dve uri pred začetkom.

„SLOVENIJALES-STILLES“
DELAVSKI SVET
DELOVNE SKUPNOSTI
SKUPNIH SLUŽB

oglašča dela in naloge iz

**VARSTVA PRI DELU, LJUDSKE OBRAMBE,
DRUŽBENE SAMOZAŠČITE TER POŽARNE
VARNOSTI**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— višja ali srednja izobrazba ustreznosti smeri s 4 — 5 let delovnih izkušenj
— moralno politična neoporečnost
Kandidat bo 3 mesece opravljal poskusno delo.
Pismene prijave z zahtevanimi dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije 15 dni po oglašju.
Kandidati bodo o izidu izbire pismeno obveščeni najkasneje v 30 dneh po poteku oglašja.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
NOVO MESTO — TOZD LESNI OBRAT objavlja
naslednje proste delovne naloge in opravila:

- 2 NK DELAVCA V FURNIRNICI
- NK DELAVEC — SESTAVA LAMEL
- PU DELAVEC — SESTAVA PV
- 2 NK DELAVCA — TRANSPORT

Pogoji za sprejem:
od 1. — 4. končana osemletka in najmanj dve leti delovnih izkušenj na mizarskih delih.

Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.
Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisa in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP PIONIR, kadrovski oddelek, Kettejev drevored 37, Novo mesto.
Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

DONIT, TOZD „PLETILNICA“
SODRAŽICA, n. sub. o.

Komisija za delovna razmerja
DONIT TOZD „Pletilnica“
Sodražica, n. sub. o.

OBJAVLJA
naslednja prosta DM:

- ŽIČNI TKALEC — 10 DM
- ČISTILEC

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.:
— delavec ozkega profila
- Posebni pogoji:
— troizmensko delo in poskusna doba mesec dni
pod 2.:
— znanje, ki ga daje nepopolna osemletka
— poskusna doba mesec dni

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov:
Kadrovska — splošni oddelek DONIT-TOZD „Pletilnica“,
Sodražica, n. sub. o., v 15 dneh po objavi.

Novomontaža

NOVOMONTAŽA — GRADBENE INSTALACIJE
NOVO MESTO

objavlja prosta dela in naloge
ter vabi k sodelovanju:

- TOZD Strojne instalacije
- VEČ KV KLJUČAVNICARJEV
- VEČ KV IZOLATERJEV
- VEČ KV MONTERJEV CENTRALNEGA OGREVANJA
- VEČ KV KLEPARJEV
- VEČ KV MONTERJEV PREZRAČEVALNIH NAPRAV
- VEČ DELAVCEV ZA PRIUČITEV
- TOZD Elektroinstalacije
- VEČ KV KLJUČAVNICARJEV
- VEČ KV ELEKTROINSTALATERJEV
- VEČ DELAVCEV ZA PRIUČITEV V ELEKTRO STROKI

V učno razmerje sprejmemo več kandidatov za poklice:

- ELEKTROINSTALATER
- MONTER CENTRALNE KURJAVE
- MONTER PREZRAČEVALNIH NAPRAV
- VODOVODNI INSTALATER
- KLEPAR

Novim sodelavcem nudimo:

- zanimivo, raznoliko in dinamično delo
- stimulativno nagrajevanje glede na obseg in uspešnost dela
- strokovno izpopolnjevanje
- možnost reševanja stanovanjskih problemov

Za kandidate veljajo poleg splošnih še naslednji pogoji:
— pod zap. št. 1, 2, 3, 4, 5, 7 in 8: končana ustreznost poklicna šola in dve leti delovnih izkušenj;
— pod zap. št. 6 in 9: končana osnovna šola. Zaželeno je, da imajo kandidati delovne izkušnje.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v roku 15 dni po objavi pošljejo na naslov:
NOVOMONTAŽA Novo mesto — CIKAVA.

PETEK, 20. IV.

JUGOBANKA

- 1
- 9.00 TV V SOLI: Makedonščina, Od petka do petka, Planine
 10.00 TV V SOLI: Angleščina, Ridanka, Zgodovina
 15.00 TV V SOLI, ponovitev
 17.20 POROČILA
 17.25 LA FONTAINOVE BASNI
 17.40 DNEVI Z GUMBKOM
 18.10 TV BEČARAC
 18.35 OBZORNIK
 18.45 DRUŽBENA SAMOZAŠČITA: OSNOVNI POGOJI PREŽIVETJA

Brez zraka, vode in hrane ni moč živeti. To je tako jasno, da o tem nihče ne razmišlja, četudi vsi zelo

SOBOTA, 21. IV.

JUGOBANKA

- 1
- 8.00 POROČILA
 8.05 ZGODBE O PRISMUKIH
 8.15 VRTEC NA OBISKU: POLŽ IN ŽABA
 8.30 ČAROBNO SEDLO
 9.35 SOCIOLOGIJA DRUŽINE
 10.05 KIDRIČEVI NAGRAJENCI 79
 11.00 J. Janicki: POTA POLJSKE
 12.25 TELEVIZIJA BREZ TREBUHA
 13.05 625
 15.30 POROČILA
 15.35 PREPOVEDANE IGRE, mladinski film

Mala Paulette je 1940 izgubila starše, ki so bežali pred Nemci. Deklica najde zavetje pri preprostih kmečkih ljudeh in se sprizatelji z vrstnikom Michelom. Njun otroški svet bi moral biti poln sproščujočih in veselih iger, a pod vplivom vojnih grozot, ki sta jim vsak dan priča, kajpak to ni. Zato se tudi v njihovih igranih odraža pošastnost vojnega časa, ne preseneča, da se igra ta npr. s knjiži - in to s tisti s pokopališča. Ta film, ki na moč

NEDELJA, 22. IV.

JUGOBANKA

- 1
- 9.10 POROČILA
 9.15 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: REVIIJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV V ZAGORJU
 Uvodoma bodo nastopili mečani zbori gimnazijcev iz Celja, Kopr, Maribora in Nove Gorice, zatem pa še dekliški zbori iz gimnazij širom po Sloveniji, tako tudi iz Novega mesta.
 9.45 W. Mankowitz: DICKENS IZ LONDONA
 10.35 CIRKUS, mladinski film
 11.30 KMETIJSKA ODDAJA
 12.30 POROČILA
 KATASTROFE
 CVETJE
 OČKA, DRAGI OČKA
 ŠPORTNA POROČILA
 OPIČNI OTOK

Dokumentarni film z gornjim naslovom bo prikazal nenavadno raz-

PONEDELJEK, 23. IV.

JUGOBANKA

- 1
- 9.00 TV V SOLI: Likovni pouk, 1. maj, Za prosti čas, Polivinilklorid
 10.00 TV V SOLI: Materinščina, Risanka, Fizika
 11.10 TV V SOLI: Za najmlajše
 13.55 PRENOS TEKME S SVE-

TOVNEGA PRVENSTVA V HOKEJU NA LEDU IZ MOSKVE
 17.15 POROČILA
 17.20 GLASBENA PRAVLJICA: MESEČ ŽELJA

dobro poznamo neprijeten občutek žeje ali lakote, pa tudi na čistem zraku smo nje ko v zakajenih prostorih. Primeri pa se lahko, da nenadoma zmanjka hrane, pijače, celo zraka, če bi se znašli pod ruševinami, posledicami potresa. Kako torej ravnati, da bi preživeli, če bi zaradi naravnih ujm, vojne ali še česa iznenada ostali brez osnovnih možnosti za življenje? O tem bo govorila oddaja.

- 19.10 SPEKTER
 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK
 20.00 SLOVENSKI KRAJI MED SEBOJ: CERKNICA IN LOGATEC
 21.35 ŠERIF V NEW YORKU
 23.00 TV DNEVNIK
 23.15 625
 23.35 JAZZ NA EKRANU: ROD MASON BAND

Med značilnosti angleškega jazz sodi tudi dejstvo, da veliko skupin izvaja dixieland glasbo. Resda se tem skupinam nikoli ni posrečil

nazorno prikazuje, kako vojna tudi otrokom ne prizanaša, je kot klic zoper nesmiselne morije posnel francoski režiser Rene Clement, glavni vlogi pa igraita Brigitte Fossey in George Poulouly.

- 16.55 DINAMO: BUDUČNOST, prenos nogometne tekme

- 18.45 NAŠ KRAJ: KAL NAD KANALOM

Televiziji bodo tokrat predstavili krajevno skupnost, ki združuje kar 27 vasi. Slednje tako rekoč ne poznajo asfalta ni tu vodovodnih pip. Pred leti so se ljudje na veliko odseljevali, odkar pa so dobili obrat Cicbana, se zaposlujejo tudi doma. Še zmeraj imajo velike težave s samoupravo organiziranostjo, obveščanjem, otroškim varstvom ipd., zato bodo morali še veliko storiti za hitrejši razvoj krajevne skupnosti.

- 18.55 MUPPET SHOW
 19.30 TV DNEVNIK
 20.00 E. Ungari - G. Amico: PET LETNIH ČASOV

- 21.05 IGRA S PIŽAMO, film

Delavci v neki tekstilni tovarni začnejo stavkati in zahtevajo višje plače. Zadeva se razplete dokaj nenavadno, ker se pripunka posrednica med delavci in delodajalcem zagleda v tovarnarja. Tak je vsebinski okvir ameriškega filmskega muzikala, ki ga je 1957 po scenariju Georga Abbotta posnel Stanley Donen.

iskavo, ki so se je lotili sovjetski znanstveniki. Na pust otok so naselili opice (od tod ime otoka) in opazovali njihovo prilaganje. Rezultati so bili na moč presenetljivi in deloma celo šaljivi, saj po človeški pameti to opicam tudi pristaja.

- 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK
 20.00 V. Mimica: ANGO DOMINI 1573
 21.10 PRESTOLNICA NAJBILJAJA NEBU

Dokumentarec o La Paz, glavnem mestu Bolivije, je delo Tibora Sekelyja, znanega svetovnega popotnika. Spoznali bomo mesto, ki je na višini 4.800 metrov našlo že za časa Inkov.

- 21.45 TV DNEVNIK
 22.00 RISANKA
 22.05 ŠPORTNI PREGLED

15.10 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarni film - 21.05 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Film

Deček si je želel, da bi njegova bolna sestra lahko hodila. Želja se mu je izpolnila, kaj pa je moral za to storiti, bodo mladi gledalci izvedeli iz pravljice, ki jo je napisala Helena Giacomelli, uglasbil pa Slavko Mihelič.

- 17.35 KATASTROFE
 18.05 POTA SAMOUPRAVLJANJA

Tokratna oddaja bo govorila o tozdu, torej o temeljni organizaciji

združenega dela. Seznanili se bomo s pojmom, pomenu in sestavom tozda ter seveda izvedeli marsikaj tudi o tem, kdaj se lahko osnuje temeljna organizacija združenega dela, kako je povezana z drugimi tozdi v delovno organizacijo, po-

prodor v sam vrh jazzovskega ustvarjanja, so pa vselej imele dokajšen uspeh pri manj zahtevnih poslušalcih. Med boljše tovrstne angleške jazz skupine nedvomno sodi orkester trobentača Roda Masona. Tega glasbenika smo kot solista v skupini Ackerja Bilka že lahko spremljali na malih zaslonih, tokrat pa se nam bo predstavil s svojim orkestrom.

2

- 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Med domom in šolo - 18.15 Družbena tema - 18.45 Zabavna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Na dnevnem redu je kultura - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Kronika Sterijinega pozorja - 21.50 Zabavnoglasbena oddaja - 22.20 Varšavska glasbena delavnica

glavne vloge pa igrajo Doris Day, John Raitt in Eddie Foy.

- 22.45 TV DNEVNIK
 23.00 ŠPORTNA REPORTAŽA

2

- 13.55 Prenos tekme s svetovnega prvenstva v hokeju na ledu iz Moskve - 16.50 Poročila - 16.55 Narodna glasba - 17.25 Preno tekme s svetovnega prvenstva v hokeju na ledu iz Moskve - 19.30 TV dnevnik - 20.00 G. Verdi: Traviata (1. del opere) - 21.00 Poročila - 21.10 Iz oči v oči - 21.40 Premor ob glasbi - 1.45 Športna oddaja

katere posamezniki si kljub bogastvu zama prizadevajo doseči pravo srečo. Ta dokaj melodramatični in mestoma zelo osladni film je Mankiewicz posnel 1954, ob omenjenih igralcih pa nastopajo še Edmond O'Brien, Valentina Cortese, Rossano Brazzi Elisabeth Sellars in drugi.

- 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK
 20.00 V. Mimica: ANGO DOMINI 1573
 21.10 PRESTOLNICA NAJBILJAJA NEBU

Dokumentarec o La Paz, glavnem mestu Bolivije, je delo Tibora Sekelyja, znanega svetovnega popotnika. Spoznali bomo mesto, ki je na višini 4.800 metrov našlo že za časa Inkov.

- 21.45 TV DNEVNIK
 22.00 RISANKA
 22.05 ŠPORTNI PREGLED

2

15.10 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarni film - 21.05 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Film

gosto pa tudi v sestavljeno organizacijo združenega dela.

- 18.35 OBZORNIK
 18.45 MLADI ZA MLADE
 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK

- 20.00 F. Lhotka: VRAG NA VASI, baletna predstava
 22.00 KULTURNE DIAGONALE
 22.40 TV DNEVNIK

22.55 ROCK IZ ESSNA, 1. del
 Z zadnjega essenškega polnočnega nastopa izvajalec rock glasbe bodo ljubljanski televiziji predvajali oddajo (v dveh delih), ki bo ljubiteljem tovrstne glasbe predstavila kitarista Johnnyja Winterja, pevko Patti Smith in skupino J. Geils Band.

2

17.25 Prenos tekme s svetovnega prvenstva v hokeju na ledu iz Moskve - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna oddaja - 20.30 Izkušnje - 21.20 Poročila - 21.30 Film

JUGOBANKA

- 1
- 8.45 TV V SOLI: Na poljih in dvoriščih, Ali ste vedeli? Nikola Tesla, TV vrtec, Dnevnik 10
 10.00 TV V SOLI: Zemljepis, Risanka, Glasbeni pouk
 14.45 TV V SOLI: Ponovitev
 16.25 ŠOLSKA TV: Regija Evrope, V svobodo, Fluktucija kadrov
 17.30 POROČILA
 17.35 ČEZ TRI GORE: PEVSKI TABOR ŠENTVID
 18.05 MALI SVET
 18.35 OBZORNIK
 18.45 MOSTOVI, oddaja v madžarščini

SREDA, 25. IV.

JUGOBANKA

- 1
- 9.00 TV V SOLI: Matematika umetnost, Mesto - kulturni spomenik, Izobraževalna oddaja
 10.00 TV V SOLI: Izobraževalni film, Risanka, Kocka, kocka, Reportaža
 13.55 PRENOS TEKME S SVETOVNEGA PRVENSTVA V HOKEJU NA LEDU IZ MOSKVE
 17.35 POROČILA
 17.40 ZGODBE O PRISMUKIH
 17.50 OD SLIKE DO SLIKE
 18.20 NE PREZRITE
 18.35 OBZORNIK

ČETRTEK, 26. IV.

JUGOBANKA

- 1
- 8.55 TV V SOLI: Geometrija, Partizanske pesmi, Prebivalci zemlje
 10.00 TV V SOLI: Francoščina
 10.30 TV V SOLI: Umetnost, Risanka, Kemija
 15:45 ŠOLSKA TV: Regija Evrope, V svobodo, Fluktucija kadrov
 Uvodni prispevek oddaje za šolar-

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 20. IV.

- 8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Glasbena pravljica (S. Prokofjev: Peter in volk). 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Rezervirano za... 12.10 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti (Jože Stumpf: Predelava vrtnin v Pomurju). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbene miniature. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.35 Od melodijske do melodije. 18.00 Od arije do arije. 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Minute z ansambлом Štirje kovači. 20.00 Uganite, pa vam zaigramo! 21.05 Oddaja o morju in pomorskih. 22.30 Besede in zvoki iz logov domačin. 23.05 Lirični utrnki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 21. IV.

- 8.08 Pionirski tednik. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Promenadni koncert. 11.05 Zapojimo pesem. 11.20 Svetovna reportaža. 11.40 Domače viže. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Anton Vodovnik: Obnova vinogradov v podravskem vinogradnem rajonu). 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Kulturna panorama. 15.30 Od melodijske do melodije. 18.00 Popularna orkestralna glasba. 18.30 Zgodovinsko desetletje Trboveljskega slayčka. 19.45 Minute z Dobrimi znanjci. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Lirični utrnki. 23.10 Portreti jugoslovanskih ustvarjalcev in poustvarjalcev zabavne glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 22. IV.

- 7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Sandi Sitar: Mala vojna kronika). 8.48 Skladbe za mladino. 9.05 Se pomnite, tovariši? 10.05 Panorama lahke glasbe. 11.00 Pogovor s poslušalci. 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdrav-

- 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK
 20.00 MEDNARODNA OBZORJA: ODPRTA VPRAŠANJA EVROKOMUNIZMA

V zvezi z evrokomunizmom se je v zadnjem letu pojavila cela vrsta zagatnih vprašanj, zaradi katerih je v sicer burnem razvoju ideologije in politike evrokomunizma prišlo do opaznega zastoja. Pričujoča oddaja bo posvečena trenutnim težavam evrokomunizma, v luči kongresa italijanskih in francoskih komunistov bodo posamezni voditelji in teoretički italijanskih, francoskih in španskih komunistov govorili o notranjih tretnjih tako evrokomunizma kot družbi, znatraj katerih se ta uveljavlja. Šlo bo za prikaz razmerja med evrokomunizmom in socialno demokracijo, za pojmovanje demokracije, oblasti ip.

- 18.45 ZGODNJA GLASBILA
 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK

- 20.00 FILM TEDNA: ZADNJA KINO PREDSTAVA

Začetek šestdesetih let v majhnem, dolgočasnem ameriškem mestu. Zabavo nudijo le gostišča in ena samcatica kino dvorana, zato se skupina fantov, ki so končali srednjo šolo, na smrt dolgočasi. Pravega kratkočasa jim ne more nuditi niti skupina deklet, s katerimi se zabavajo. Poletje je mimo, fantje se počasi razkropijo po svetu. Tako mora eden k vojakom na Korejo, drugi prevzame igralnico biljarda, kino dvorano pa so zaprli. Film z vsebino, kakor smo jo skopjo nazivali, je pred osmimi leti po lastnem scenariju posnel Peter Bogdanovič, ameriški režiser jugoslovanskega rodu.

je bo govoril o tem, da je vprašanje t.i. regionalizacije posameznih celin zelo zapleteno. Razmejite celine v povsem skladna področja, kjer bi bili vsi geografski elementi zastopani enakomerno, je docela nemogoča. Zato npr. Jugoslavijo posamezni znanstveniki razvrščajo zelo različno. Za ene sodi v južno oz. mediteransko Evropo, za druge je del jugovzhodne Evrope, tretji jo štejejo k Podonavju, četrti spet k evropskemu Srednjemu vzhodu itd. Prispevek z naslovom V svobodo bo govoril o tem, s kakšnim navdušenjem so ljudje pričakali konec zadnje vojne, beseda bo tekla tudi o vzpostavljanju ljudske oblasti in obnavljanju razrušene domovine, pri čemer so pomembno vlogo odigrale mladinske delovne brigade. Zaključni prispevek oddaje pa bo našel vprašanje odhajanja delavcev iz delovnih organizacij, kar ima pogosto neprijetne posledice tako za posameznika kot za družbo. Razlogi za t.i. fluktucacijo kadrov so kajpak zelo različni, za najbolj pogoste pa bodo zvedeli tudi šolarji.

- 16.50 POROČILA

20.55 A. Decaux: ROSENBERGA NE SMETA UMRETI
 22.10 TV DNEVNIK
 22.25 IZ KONCERTNIH DVORAN: BACH, MOZART

2

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Književni klub - 18.45 Glasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Stop - 21.00 Celovečerni film - 22.40 TV dnevnik

Med njegovimi filmi so mnogi prihili že tudi na platna slovenskih kino dvoran, npr. Tarče, Zakaj te očka pušča samo, Papirnat mesec. V kinu pa smo lahko že gledali tudi film, ki ga bodo televiziji predvajali drevi in je bil 1973 prikazan na beograjskem Festu. Glavne vloge igrajo Timothy Bottoms, Jeff Bridges, Cybill Shepard, Ben Johnson in Clorid Leachman.

Kdaj se bo točno začel zadnji TV DNEVNIK, televiziji v napovedi sporeda niso določili, čeprav je dolžina Bogdanovičevega filma najbrž znana.

2

17.25 Prenos tekme s svetovnega prvenstva v hokeju na ledu iz Moskve - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Izbor v sredo - 22.15 TV dnevnik

- 16.55 OPERA NARAVE
 17.45 ČAROBNO SEDLO
 18.15 OBZORNIK
 18.25 PODELITEV PRIZNANJ OF
 19.15 RISANKA
 19.30 TV DNEVNIK
 20.00 V ŽIVO (vmes POROČILA)

2

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Tehnika - 18.15 Znanost - 18.45 Kvizi: Peščena ura - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Neposredni stiki - 22.00 Poročila

ljajo. 13.20 Za kmetijske proizvajalce. 13.50 Pihalne godbe. 14.05 Humoreska tega tedna (B. Crnčević: Peta stran sveta). 14.25 S popevkami po Jugoslaviji. 15.10 Listi iz notesa. 15.30 Nedeljska reportaža. 15.55 Pri nas doma. 16.20 Gremo v kino. 16.45 Glasba nevrščenih. 17.05 Popularne operne melodije. 17.50 Zabavna radijska igra (L. Aškenczy: Biskvit). 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Lirični utrnki. 23.10 Glasbena parada Radenci 79. 0.05-4.30 Nočni program.

SREDA, 25. IV.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Rezervirano za... 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Mirhaela Černe: Problematika pridelovanja korenčka na Vipavskem). 12.40 Razmišljanje, ugotavljanje. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene kulture. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Od melodijske do melodije. 18.00 Skatlica z godbo. 18.30 Odskočna deska. 19.45 Minute z ansambлом Borisa Franka. 20.00 Naš gost. 20.15 Koncert za besedo (Na svoji zemlji). 20.40 Srečanje s skladateljem Pavlom Miheličem. 21.05 Odlomki iz M. Glinke opere Ivan Susanin. 22.20 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrnki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

PONEDELJEK, 23. IV.

- 8.08 Z glasbo v dober dan. 8.25 Ringaraja. 8.40 Izberite pesmico. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Rezervirano za... 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Slavko Klančičar: Varstvo spomenikov NOV v gozdovih). 12.40 Pihalne godbe na koncertnih odrih. 14.05 Pojo amaterski zbori. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Od melodijske do melodije. 18.00 Naša glasbena izročila. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z ansambлом Mihe Dovičana. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Iz naše diskoteke. 21.05 Glasba velikonov. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Lirični utrnki. 23.10 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 24. IV.

8.08 Z glasbo v dober dan. 8.30 Iz glasbenih šol. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Rezervirano za... 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Silva Avšič: Preskušanje novih sort vrtnin). 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.30 Od melodijske do melodije. 18.00 F. Schuberta Rondeau brillant in h-molu. 18.15 P. I. Čajkovskega baletna suita Pruljičica. 18.35 S. Mokranjac: Rukoveti. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Kampiča. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.45 Tipke in godala. 21.05 Od premiere do pre-

miere (B. Brecht: Mati Korajž). 22.20 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 23.05 Lirični utrnki. 23.10 S popevkami po Jugoslaviji. 0.05-4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 26. IV.

Karel Zelenko: BRALEC, jedkanica, 1971

Kdaj Dolenjski zbornik?

Zadnje čase se preneka kultura razprava na Dolenjskem konča z vprašanjem, kaj je pravzaprav z Dolenjskim zbornikom, bo še izhajal ali je bil že v prejšnjem desetletju dokončno pokopan. Publikacija pod tem imenom se je prvič pojavila že ob koncu tridesetih let, po vojni pa so jo prvič pripravili in natisnili leta 1961. Zatem je v presledkih in pod različnimi imeni izšla še nekajkrat. Zadnjič je zbornik zagledal luč sveta pred nekako desetimi leti. Zamujena publikacija je imela zgodovinski značaj, prispevki v njej pa so se nanašali na 600-letnico Novega mesta (1965). Zbornik je izdajala Dolenjska založba, najprej kot samostojna ustanova, potem pa kot mariborski Obzorje priključena založniška hiša. Posledje je izšlo še nekaj publikacij, vendar nobena več z značajem zbornika.

Ali je Dolenjski zbornik potreben? Odgovor na vprašanje, ki se tudi večkrat zastavlja, bi lahko dobili, če bi prelistali vsebino dosedanjih publikacij s tem pomenu. Ugotovili bi lahko, da so pomembni in nepogrešljivi vir podatkov in znanja in da se je potrebno k njim nenehno vračati. Drugod po Sloveniji so enkrat za vselej rešili vprašanje potrebnosti, zato svoje zbornike nemoteno izdajajo. Tako izhajajo že vrsto let: Celjski zbornik, Loški razgledi, Zbornik grosupeljske občine, Savinjski zbornik, Kamniški

zbornik, Ptujski zbornik in drugi, ki se jim je pred kratkim pridružil še Idrjski zbornik. Ob današnjem razvoju gospodarstva, znanosti, kulture, šolstva in drugih dejavnosti še ni storjenega dovolj za učinkovito in pogljobno informiranje o dosežkih na vseh teh področjih. To vlogo naj bi opravljal tudi Dolenjski zbornik, ki pa bi moral „pokriti“ ne le ozko dolenjsko območje, marveč Dolenjsko v najširšem pomenu besede s tem, da bi vključeval prispevke in sodelavce tudi iz Bele krajine in Posavja.

Strokovni kolegij Dolenjskega muzeja je že dal pobudo izvršnemu odboru novomeške kulturne skupnosti za pripravo (ali oživitve) take publikacije, ki naj bi izhajala za omenjeno območje. Zavzemajo se za to, da bi zbornik zagledal luč sveta vsaj enkrat na leto, ker bi to tako lahko dovolj hitro sledil napredku gospodarskega in družbenega razvoja tega dela Slovenije, še predvsem pa izsledkom raziskovanj, izumiteljstva in sploh umskega dela v najširšem pomenu besede. Naloga kajpada ni preprosta in lahka, saj bi morali poleg dobrih kadrovskih in materialnih rešitev zagotoviti še kaj drugega, da bi zbornik lahko začel izhajati. Predvsem bi uresničitev te naloge zadevala vse občine in sodelovanje med njimi.

I. Z.

Dolenjski delež na razstavi „Slovenska likovna umetnost 1945 - 1978“

V Moderni galeriji in Likovnem razstavišču Riharda Jakopiča v Ljubljani je že kakšen mesec odprta velika razstava, ki pomeni prelomni dogodek za povojno slovensko likovno ustvarjalnost. Razstava pod naslovom „Slovenska likovna umetnost 1945 - 1978“ hoče biti na moč reprezentativen pregled razvojnih poti in dosežkov v slikarstvu, kiparstvu, grafiki, arhitekturi, urbanizmu, industrijskem oblikovanju, fotografiji, plakatu in najrazličnejših vizualnih komunikacijah. Temu primeren je tudi katalog, ki obsega nič manj kot tri debele knjige, od katerih nima nobena manj kot 250 strani. Katalog ni običajen vodnik po razstavi: sleherni vrstni uvajajo študije izpod peres strokovnjakov, nato pa so pregledno predstavljene posamezne likovne stvaritve z njihovimi avtorji in dodani še najrazličnejši drugi podatki.

Tako obsežna razstava, nastala na pobudo Moderne galerije (z njo je ta ustanova proslavila svojo tridesetletnico), je vzbudila izredno zanimanje širše javnosti. Podatek, da si jo je v slabih treh tednih ogledalo več kot 5.000 obiskovalcev, to zgovorno potrjuje. Razvnela pa so se tudi kritična peresa, in naj takoj dodamo, da je bilo obelodanih že več mnenj, ki se ne strinjajo s tako zasnovano razstavo, predvsem iz razloga, ker da so nastale hude pomanjkljivosti že pri izboru posameznih avtorjev. Organizatorjem zamerijo med drugim, da so uvrstili na razstavo komaj tretjino slovenskih likovnih umetnikov (članov društva) in še s temi so ravnali tako, da so nekateri predstavljeni samo s po eno, drugi pa kar s po dvajsetimi deli. Nekateri kritiki ob tem ugotavljajo, da bi od takih spodbudljivih ne prišlo, ko bi razstavo pripravljali res vsi najboljši slovenski strokovnjaki.

V tem zapisu nas kajpada zanima predvsem dolenjski delež na tej, kakor je razglašena, prvi zgodovinski razstavi povojne slovenske likovne umetnosti, pa naj gre za ustvarjalce, ki so naše ožje gore list, ali pa za dela drugih, ki so se udomila na dolenjskih tleh. Precej lahko zapisemo, da imamo Dolenjci svoje zastopstvo skoraj v vseh na razstavi predstavljenih likovnih vrsteh. Če bi upoštevali še tako imenovane prehodne Dolenjce, torej ustvarjalce, ki so se pri nas samo začasno udomili, bi bil skupni dolenjski prispevek večji.

V oddelku „slikarstvo, kiparstvo, grafika, ilustracija“ je od naših rojakov najštevilneje zastopan Božidar Jakac (Novo mesto) z devetimi grafikami. Kipar Stane Jarm (Osilnica pri Kočevju) razstavlja dve, prav toliko

del pa so prireditelji uvrstili na razstavo kiparju Stanetu Keržiču (Cesta pri Starem Logu). Brata France in Tone Kralj (Zagorica pri Dobropoljah) sta predstavljena s po tremi oziroma štirimi stvaritvami, medtem ko je slikar Vladimir Lamut (Catež ob Krki) zastopan z vsega dvema litografijama. Kipar Lojze Lavrič (Črni potok pri Čabru na Kočevskem) ima kip s spomenika NOB v Kočevju. Marjan Manček (Novo mesto) nastopa kot ilustrator, slikarka Tinca Stegovec (Planina pri Črnomlju) pa kot grafičarka - oba s po dvema deloma. Branko Suhaj, edini v Novem mestu delujoči akademski slikar, se je na razstavo uvrstil z dvema barvnima grafikama. Samo eno delo pa predstavlja ustvarjalnost kiparja Vladimira Stovička (Boštanj pri Sevnici).

Oddelek „arhitektura, urbanizem, oblikovanje“ tudi ni brez zastopstva dolenjskih rojakov. Prej bi rekli, da so dali slednji, še posebno v Novem mestu rojeni arhitekt Edvard Ravnikar (razstavlja kar 37 samostojnih arhitektonskih rešitev), osebni pečat in ton razstavi. Z večjim številom „nalog“ se predstavljajo arhitekti Milan Mihelič (Dolenji Laz pri Ribnici), Arvin Sever (Krško) in drugi. Poleg teh je vrsta imen, brez katerih si ni moč zamisliti ubranosti razstave. Predvsem so to: Marjan Mušič (Novo mesto), Stanislav Rohrman (Novo mesto), Vladimir - Braco Mušič (Sevnica) pa Jože Koželj (Metlika), Janez Trenz (Trška gora pri Krškem), Franc Šmid (Krško) in drugi, do Bogdana Kozine in Marjana Lapajnet, po čigar zasnovi je bil zgrajen motel na Otočcu.

Poglejmo še nekatere razstavljene projekte, narejene za na Dolenjsko. To so načrti za: stanovanjsko naselje Cvišarji na Kočevskem (Marjan Šorli), spomenik NOB v Novem mestu (Marjan Mušič), osnovno šolo Kočevje (Jože Kregar), zdravilišče Cateške Toplice (Franc Vehovar in Nives Kalin - Vehovar), osnovno šolo Grm v Novem mestu (Mirko Kajzelj), idejni načrt kulturnega središča v Novem mestu (Marko Mušič) itd. S področja oblikovanja razstavlja Marjan Gnamuš in Janez Smerdelj rešitve za obliko nekaterih izdelkov, ki jih proizvajata novomeška Iskra (polnilnik akumulatorjev Pobi, polnilnik NiCd akumulatorjev, delavniški usmernik, akumulacijski tester in električni pastir Kekec).

Razstava bo odprta še v prvi polovici maja, namen tega sestavka pa je tudi vzbuditi zanimanje zanjo tudi med Dolenjci.

I. Z.

Smo v letu obletnic za našo kulturo pomembnih mož in dogodkov. Omenimo vsaj nekatere, najprej iz kroga slovenske moderne. Po Ketteju, Cankarju in Župančiču je stoletnico rojstva „dočakal“ tudi Josip Murn - Aleksandrov, najmlajši med njimi. Prvi se je od življenja in ustvarjanja poslovil Kette. Letos mineva osemdeset let od njegove smrti. Istega leta sta Cankar in Župančič izdala svoja knjižna prvenca - pesniški zbirki: Cankar „Erotiko“, Župančič „Čašo opojnosti“. S tema knjigama je slovenska moderna tudi „uradno“ stopila v literaturo. Kot vemo, je najdlje živel Župančič. Lani smo proslavili stoletnico njegovega rojstva, letos pa se nam je njegovega imena in dela spominjati ob tridesetletnici njegove smrti. Pred tridesetimi leti se je pretrgala življenjska nit tudi nabrežinskemu poetu. Igu Grudnu ter avtorju znamenitega „Dogodka v mestu Gogi“ Slavku Grumu.

Novo mesto ni v slovenski kulturi nikoli igralo zadnje vloge, pa naj to njegovo vlogo merimo kakorkoli. Vpogled v kulturni koledar pove, da so letošnje obletnice povezane s številnimi imeni dolenjskih, belokranjskih in posavskih rojakov. Med njimi je precejšnje število mož, ki jim je zibelka stekla v Novem mestu. Stoletnico rojstva bi obhajala fizik in

strokovni pisec Leopold Andree ter pisec srednješolskih učbenikov za matematiko in fiziko Karel Kunc. Pred sto leti je umrl misijonar Oton Škola, ki se je v kulturo zapisal zlasti kot leksikograf in slikar. Pred šestimi desetletji je končal življenje publicist in etnolog Julij Bučar, deset let kasneje pa je smrt iztrgala pero iz rok noveliste, publicistu in uredniku Milanu Puglju. Omeniti velja še, da je

Nekaj obletnic

pred natanko devetdesetimi leti umrl odvetnik Jožef Rozina, ki je bil po marčni revoluciji 1848 v Novem mestu vodja narodnega gibanja in pobudnik za izhajanje v narodnem duhu pisanega „Slovenskega lista“ („Sloveniensi Blatta“), v nekem smislu predhodnika Krajčevih „Dolenjskih novic“, ki jih je pred tremi desetletji nasledil „Dolenjski list“.

Posebno mesto med še živimi in ustvarjajočimi novomeškimi rojaki zavzema akademik, slikar, grafik in portretist Božidar Jakac, čigar življenjski jubilej - osemdesetletnico rojstva - bo vsa domovina proslavila z razstavami in drugimi prireditvami v njegovo čast, ki se bodo vrstile več mesecev. Od živčih pomembnih mož, ki bo letos slavil

podoben osebni dogodek - sedemdesetletnico rojstva in je naše gore list, se je s svojim prispevkom visoko zapisal v Prečni rojeni Metod Mikuz, publicist in zgodovinar.

Pred sto devetdesetimi leti se je v Skočjanu (v novomeški občini) rodil znani slovenski jezikoslovec, pisec šolskih knjig in Prešernov sodobnik Franc Metelko. Pred tristo leti pa je v Kočevju zagledal luč sveta Žiga Jenčič, ki je zapustil več v latinščini pisanih pesniških del. Belokranjski jubilar je pred sto desetimi leti v Adlešičih rojeni slikar in portretist Josip Germ, ki je trajen pečat vtisnil tudi v novomeški likovni tradiciji. Spisek letošnjih dolenjskih „jubilarov“ lahko končamo s pesnikom in dramatikom Pavlom Goliom, rojenim v Trebnjem in umrlim pred dvajsetimi leti.

Kot smo dejali, so tu le nekatera, nikakor pa ne vsa imena, morda niti ne vsa najpomembnejša. Z objavo hočemo zlasti opozoriti knjižnice, šole, kulturne in druge ustanove ter organizacije, da bi se teh mož kazalo primerno spomniti (z razstavami, predavanji, recitali itd.) in tako v širši javnosti vzbuditi zanimanje za njihova dela, s katerimi so se trajno zapisali v slovensko kulturo.

I. Z.

Zakaj se slavisti ne odzivajo?

Slavistično društvo Dolenjske razmišlja o prožnejših oblikah delovanja - Nova predsednica je Vlada Eržen iz Novega mesta - Pred občnim zborom so člani društva prisluhnili dr. Jožetu Koruzi, ki je govoril o življenju in delu Slavka Gruma (ob 30-letnici njegove smrti)

Slavistično društvo Dolenjske je v minulem obdobju svojo dejavnost osredotočilo na počastitve jubilejev nekaterih pesnikov in pisateljev s predavanji o njihovih življenjskih in ustvarjalnih poteh. Tako je med drugim počastilo stoletnico Trdinovega prihoda v Novo mesto, stoletnico Kettejevega in Župančičevega rojstva, šestdesetletnico svojega člana književnika Jožeta Dularja ter nazadnje, zvesto tradiciji, 12. aprila priredilo v čitalnici Študijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu zanimivo predavanje o pisatelju in dramatikumu Slavku Grumu ob tridesetletnici njegove smrti. O dramatikumu, ki se je s svojim „Dogodkom v mestu Gogi“ trajno zapisal v slovensko literaturo, o njegovih krčevitih pisateljskih iskanjih in tudi o življenju, ki ga je trdno navezovalo na Novo mesto, je govoril dr. Jože Koruza, eden od poznavalcev in raziskovalcev Grumovega dela.

I. Z.

nja o slovenski literaturi, čedalje bolj udeležujejo samo slavisti iz novomeške in trebanjske občine, medtem ko se članstvo v Beli krajini in Posavju ne odziva. Na občnem zboru so predlagali, da bi poleg posvetili večjo pozornost delu slavistov v posameznih občinah s tem, da bi samo društvo predvsem usklajevalo uresničevanje nalog po skupnem delovnem načrtu.

S temi in drugimi vprašanji se bo moralo ukvarjati še bolj novo vodstvo Slavističnega društva Dolenjske z novo predsednico Vlado Eržen in podpredsedniki, ki zastopajo v izvršnem odboru slaviste iz posameznih občin. Vodstvo bo moralo poskrbeti, da bo uresničen dosedanj program dela ter oblikovati program za novo obdobje, kakor ga je nakazala razprava na občnem zboru.

- an

SEVNICA: ŠE TRETJA PREMIERA

Oder mladih pri sevniskem gasilskem društvu bo uprizoril v ponedeljek, 23. aprila, ob 19. uri v gasilskem domu že tretje letošnje gledališko delo: Marinčevo komedijo „Ad acta“. V vlogi režiserja in igralca nastopa Bojan Novšak. Igrali bodo še Rudi Filej, Dušan Senica, Saša Vavtar in Majda Radišek. Bera amaterskih gledaliških predstav v občini je bila v tej sezoni ena najštevilnejših zadnja leta.

UČITELJEM O VARSTVU OKOLJA

V novomeški športni dvorani se bo začel jutri ob 18. uri tradicionalni zbor delavcev iz vzgojnoizobraževalnih organizacij v novomeški občini. Zbranim bo o varstvu okolja predaval dr. Avguštin Lah, nato pa bo kulturni program in tovariško srečanje. Tradicionalni zbor tudi tokrat organizirata občinska izobraževalna skupnost in občinski odbor sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja.

MINUS DOGODKARJANJU

Na Dolenjskem ugotavljajo, da je kultura še vedno ostala v mejah posameznih občin, čeprav si je zlasti skupnost dolenjskih občin prizadevala odpraviti tako stanje. Vsi napor, da bi prišlo do večjega sodelovanja in povezovanja pri kulturnih akcijah, so bili zaman, saj niti koordinacijski odbor še ni bil ustanovljen. Samo pri organiziranju regijske spomeniškovarstvene službe bil narejen korak naprej, pa še pri tem dlje kot do prvih pogovorov niso prišli. Vse to je premal, da bi lahko govorili o kaj prida „sporazumevanjski letini“.

F. D.

kultura in izobraževanje

Tisoč pevcev

Danes in jutri v Novem mestu občinska revija pevskih zborov

V Novem mestu se začne danes tradicionalna občinska pevka revija, na kateri bodo sodelovali otroški, mladinski in odrasli zbori. Sodeč po številu prijavljenih zborov bo to največji pevski nastop do zdaj. Podatek, da bo na reviji sodelovalo kar 1.030 pevcev in pevk, je presenetil celo prirediteljico - Zvezo kulturnih organizacij v Novem mestu.

Revija bo pod geslom „S pesmijo v pomlad“, spored pa bo potekal dva dni. Danes ob 16. uri bodo na oderu Doma JLA v Novem mestu stopili otroški in mladinski zbori. Častni gost prireditve bo znani slovenski skladatelj in dirigent Radovan Gobec, ki praznuje letos 70-letnico rojstva. Jutri ob 19.30 bodo prav tam spored nadaljevali odrasli zbori. Med njimi bo prvič mešani pevski zbor IMV, ki so ga ustanovili pred meseci.

Tako množičen nastop ne bo samo izjemne pevski dogodek za nastopajoče in poslušalce, ampak tudi dokaz, da zborovsko petje na Dolenjskem doživlja pravi pomladanski razcvet. Čeprav ne gre brez težav, povsod namreč še vedno primanjkuje zborovodij, so pevci zvesti pesmi in jim lahko le malo kaj zmoti njihovo ljubezen do lepih melodij. Slednjic velja tudi zanje: kdor se enkrat slovenski pesmi zapiše, ji nikoli več ne pokaže hrbita.

KULTURNI VEČER S PREŠERNOVIM NAGRAJENCEM

Jutri ob 19. uri bo v Dolenjski galeriji v Novem mestu kulturni večer s pesnikom Janezom Menaratom, letošnjim Prešernovim nagrajencem. Zanimivo srečanje z znanim slovenskim književnikom pripravlja Klub novomeških študentov.

KURIRČKOVE SLIKANICE

Pri založbi Borec je izšlo v zbirki Kurirčkova zgodovinska slikanica petero barvnih slikanic. Zgodbe zanje so napisali slovenski pisatelji Anton Ingolič, Ivo Zorman, Branko Šoemen, Mile Pavlin in Leopold Suhodolčan, ilustrirali pa so jih Marjan Amaljetti, Božo Kos, Matjaž Schmidt in Aco Mavec.

APLAVZ PEVCEM IZ GIMNAZIJE

Po večletnem premoru je za brežiško občinstvo minuli teden ponovno zápel gimazijski pevski zbor. Nastopil je s samostojnim koncertom, ki ga je z dijaki tudi tokrat nastudiral profesor Josip Klepac. Pevci so predstavili privlačen izbor pesmi iz zakladnice naših narodov tja do najsoodobnejših borbenih in drugih napevov. Doživeli so vrsto navdušenih aplavzov, kakršnih v Brežicah zlepa ne pomnijo.

KONČNO SPET KINO

V kostanjeviškem kulturnem domu bodo spet začeli predvajati filme. Prva bo na sporedu zgodba o Cankarjevem Martinu Kačurcu „Idealist“, ki si jo bodo obiskovalci lahko ogledali v soboto, 21. aprila, ob 19. uri. Že ob 15. uri bo v kostanjeviškem kulturnem domu gostovalo Mladinsko gledališče iz Ljubljane z igrano „Sen zelenjavne noči“ Svetlane Makarovič. Kulturni dom je zdaj končno usposobljen za vse vrste prireditve. Obnova je trajala dve leti in veljala domala 2,5 milijona dinarjev, ob pomoči krške kulturne skupnosti pa jo je izpeljal Dolenjski kulturni festival.

LJUBLJANA
POTOVALNA AGENCIJA
TRAVEL AGENCY

POTOVANJA V DOMOVINI

- V NEZNANO, 1 dan, odhod 22. 4. (bus)
- OHRID, veriga letov od 20. 4. dalje (letalo)
- SKOPJE-DOJRANSKO JEZERO, odhod 17. 4. (letalo)
- PO POTEH AVNOJA, 3 dni, odhod 25. 5. (bus)

POTOVANJA V TUJINO

- ATENE, različne variante, veriga letov od 29. 4. dalje
- TUNIZIJA, več variant, veriga letov od 23. 4. dalje
- ISTANBUL, 2 dni, odhod 25. 4.
- MAROKO (Casablanca - Mohamedia) 5 dni - mini počitnice, odhod 28. 4.
- MAROKO - planinska tura na visoki ATLAS - TOUBKAL 4.165 m) 7 dni, odhod 21. 4., samo 5.600 din
- ŠPANIJA (Andaluzija), odhod 2. 5., 6. 5.
- GRČIJA (Makedonija in Tesalija) vlak, bus, 6 dni, odhod 18. 5.
- TOSKANA-UMBRIJA, 5 dni, bus, odhod 28. 4.
- AZURNA OBALA, 6 dni, bus, odhod 27. 4.
- LIECHTENSTEIN, 3 dni, bus, odhod 27. in 29. 4.

STROKOVNO POTOVANJE

- DENTENICA, odhod 23. maja, Muenchen
- INTERSTOFF, odhod 15. maja, Frankfurt
- NOVOSADSKI SEJEM, od 18. 5. do 20. 5., cena 1.200 din

LETNI DOPUSTI

Na voljo so programi letnih dopustov doma, v TUNIZIJI, GRČIJI in ŠPANIJI.

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

INEX Ljubljana, Titova 25, tel.: 312-995, 327-947
INEX Maribor, Volkmarjev prehod 4, tel.: 24-571, 24-579
INEX Novo mesto, Novi trg 4, tel.: 23-773

AKTIV KMEČKIH ŽENA NA GORENJSKEM SEJMU

500-letna tradicija gorenjskega sejma v Kranju mu daje poseben položaj med sejmi kot močno poslovno tržišče z močno kupno močjo. Posebnost letošnjega mednarodnega kmetijskega sejma, ki je trajal od 6. do 16. aprila, je prikaz kmetijstva, gozdarstva, varstvo okolja, prehrane, živinoreje in trgovine.

V okviru kmetijske in gozdarske razstave so letos prvič vključili tudi lovstvo kot povezovalce v naravi. Pozornost pa je vzbudila tudi vzgojna razstava flore in favne.

Letos se je Gorenjskega sejma udeležil tudi aktiv kmečkih žena iz novomeške občine. Kmečke žene so razstavile preproste kmečke jedi in kmečke specialitete. Sprva je bila ta razstava predvidevana samo za en dan, na zahtevo obiskovalcev in uprave sejma pa so jo razširili na ves čas trajanja sejma in jo dopolnili še s pokušnjo jedi in pijač. To je bil eden prvih prikazov dolenskih kmečkih kulinarčnih umetnin izven Dolenjske, ki je naletel na zelo ugoden odmev med obiskovalci. Če še povemo, da je bil njihov razstavni prostor ves čas trajanja sejma nabito poln, je to še eden izmed dokazov, da je dolenska kmečka kulinarika zelo priljubljena. Hkrati pa takšna predstavitev služi razvojnemu prizadevanjem dolenskega kmečkega turizma.

Razstavo so dopolnili z orodjem in posodjem iz kmečkega vinskega hrana.

J.S.

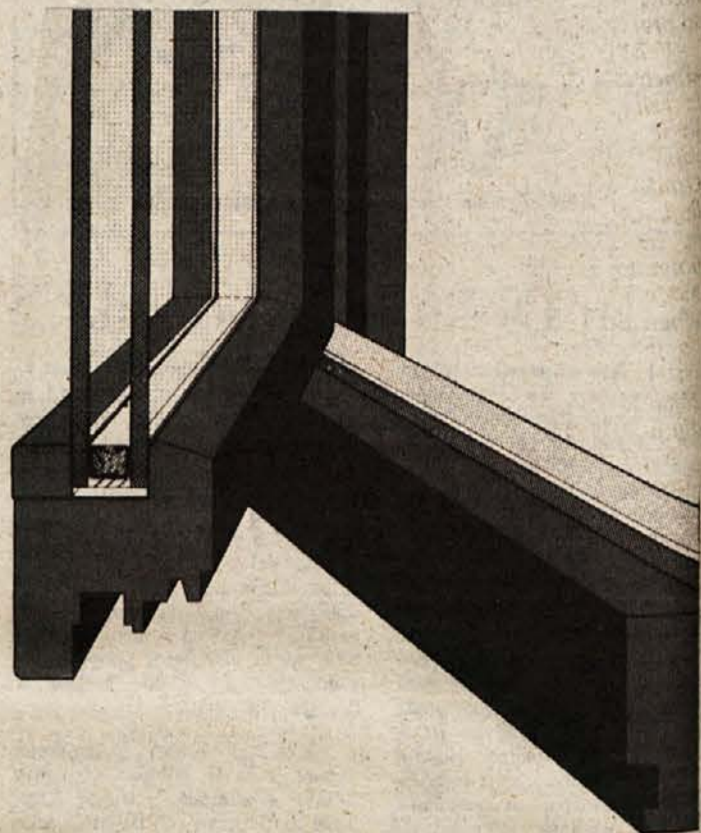

lesna
slovenj gradec

gozdarstvo in
lesna industrija
o. sol. o., o. o.

Vam nudi iz svojega proizvodnega programa:

- INTRO okna
- IZOLIR okna
- SUMO vrata
- Stenske in stropne obloge
- Omarice s PVC roletami

- Naše izdelke prodajajo vse poslovalnice Slovenijales, Lesnina, vse večje trgovine z gradbenim materialom in naša prodajalna v Pamečah pri Slovenj Gradcu

- Vsa ostala pojasnila lahko dobite pri

Obrtni zadrugi HRAST Novo mesto

Dalmatinova ulica 1, telefon (068) 22-802 in 23-693, ki naše izdelke vgrajuje.

S Kompasom na letni oddih

V naši poslovalnici v Novem mestu na Novem trgu št. 8 so vam na voljo programi letnih oddihov ob morju in na celini, kakor tudi naši redni programi v domovini in tujini.

Za skupine nad 20 oseb izdelamo posebne programe izletov po domovini in tujini.

Nudimo vam železniške in letalske vozovnice za domače in mednarodne linije.

Informacije in prijave:
Kompas Novo mesto, Novi trg 8, telefon: (068) 21-333

TURISTIČNO DRUŠTVO KRŠKO

telefon 068-71-217
tek. rač. pri SDK Krško št. 51600-678-65282

IZID žrebanja

ODBOR ZA IZDAJO „PUSTNIH NOVIC“ PRI TD KRŠKO
SPOROČA IZID ŽREBANJA ODGOVOROV NA ZAGONETNO SLIKO „KAJ IN KJE JE TO?“ IZ LETOŠNJE ŠTEVILKE „PUSTNIH NOVIC“:

1. NAGRADA 300.- DIN ANICA COLNER, SOTELJSKO 6, KRŠKO
2. NAGRADA 200.- DIN MILAN VAHČIČ, AŠKERČEVA 2, KRŠKO
3. NAGRADA 100.- DIN MOJCA KOSAR, BRESTANICA 39

Vsi prejmejo nagrade po pošti.

Odbor za izdajo PN.

Vitanova je osvežujoč vitaminski napitek. Žličko Vitanove raztopimo v vodi ali čaju. Tako pripravljen napitek deluje osvežujoče in nadomesti enodnevno potrebo človeškega telesa po vitaminih.

KRKA, NOVO MESTO

OGLAŠUJTE V DL!

TECTYL CENTER

Vozniki!

ZAŠČITITE SVOJE
VOZILO PRED KOROZIJOM, ZUNANJI IN
NOTRANJI PREMAZ Z

„VALVOLINE TECTYLOM“

VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIKA
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372

●●●●●

4 - letna GARANCIJA

●●●●●

TECTYL CENTER

Na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) ter 258. člena statuta občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 5/79) je izvršni svet skupščine občine Novo mesto na svoji seji dne 10. 4. 1979 sprejel

SKLEP

o razgrnitvi predloga Zazidalnega načrta za širše območje Novega trga v Novem mestu.

I.
Predlog Zazidalnega načrta za širše območje Novega trga v Novem mestu, ki ga je izdelal Zavod za družbeni razvoj Ljubljane, šifra projekta 2226, marec 78 (v nadaljnjem besedilu predlog zazidalnega načrta) se javno razgrne za čas 30 dni od objave tega sklepa.

II.
Predlog zazidalnega načrta bo javno razgrnjen v avli Doma JLA v Novem mestu, Novi trg, in v prostorih skupščine občine Novo mesto, oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, Ljubljanska cesta 2/1.

III.
V času javne razgrnitve lahko dajo občani, delovne organizacije, interesne skupnosti in ostali zainteresirani k predlogu zazidalnega načrta pripombe, mnenja in predloge. V torek, 24. 4. 1979 ob 13. uri bo v avli Doma JLA strokovna razlaga predloga zazidalnega načrta.

Številka: 351-1063/74
Datum: 10. 4. 1979

PREDSEDNIK IS
JANKO GOLEŠ

NUDIMO VAM KOMPLETEN PROGRAM:

- VHODNA VRATA
- GARAŽNA VRATA
- SOBNA VRATA
- OBLOGE
- ISO - SPAN
- OPAŽNE PLOŠČE
- POHIŠTVO

lip bled
lesna industrija
64 260 bled, ljubljanska c.32
telefon: 064-77384,
telegram: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

OBIŠČITE POSLOVALNICE:

- LIP Bled na Zagrebškem velesejmu Bulevar Borisa Kidriča 2 telefon: (041) 523-066
- LIP Bled na Rečici - Bled telefon: (064) 77-944
- LIP Bled v Murski Soboti Cvetkova 1 a telefon: (069) 22-941 telefon: (069) 22-942

Prostor le za trojico

Prvi del v obeh najbolj kakovostnih slovenskih nogometnih skupinah je končan. Novinci v ligi, enajsterica Dolenjske iz Novega mesta, ki so domala vse prvenstvo preživeli na dnu lestvice, so po zadnjih uspešnih tekmah potrdili, da spadajo med boljša slovenska nogometna moštva. Dno tabele so prepustili drugim.

Vendar tekmovalca še ni konec. Po tri najboljše vrste iz vzhodne in zahodne lige so se uvrstile v tako imenovano super tekmovalje. Ostala moštva čakajo novi boji. Od 21. aprila dalje se bo šest ekip v vsaki skupini bojevalo za obstanek v najmočnejših ligah. Prostor je samo za tri ekipe. Katere so, bo pokazalo prihodnjih deset tekem. Dolenjske torej čaka še devetsto minut hudih preizkušenj.

Novomeščani — mnogi jih imenujejo najbolj nesrečno moštvo — niso črnogledi. V pravkar končanem prvenstvu so osvojili devet točk: 1 zmaga in kar 7 neodločenih tekem. Marsikateri „remi“ bi

se le malo več športne sreče lahko končal z zmago. Zanimivo je tudi dejstvo, da so Dolenjski vedno zelo dobro igrali s favoriti in jim tudi jemali točke. S slabšimi vrstami so zaradi prevelikih želja po zmagi igrali nesproščeno, zaletavo in prav zaradi tega neuspešno.

Uprava kluba se je do dobra spoznala z napakami, ki bi kmalu v celoti pokopale obetavne Dolenjske. Za odločilni del prvenstva je s trenerjem že pripravila posebno taktiko. Zaenkrat je še skrivnost. Zagotovo pa je, da bodo novomeški dres še naprej oblačili najbolj marljivi in prizadevni mladi nogometaši, ki so z dobro in zagrizeno igro presenetili prav v letošnjem prvenstvu. Drugi del tekmovalja je za nje najlepša priložnost, da se enkrat potrdijo minuli uspeh. Sami menijo, da bodo prostor v tolažilni skupini prepustili drugim. Ali se bo njihova srčnost obnesla, lahko dokažejo že konec tedna v Kranju.

J. PEZELJ

Nova lepa zmaga ribniških rokometišev — Novi točki tudi za Novomeščanke — Belokranjci zastreljali kar šest sedemmetrovk — 71 zadetkov v Sevnici

Konec prejšnjega „rokometnega“ tedna je minil v znamenju ekip z Dolenjskega. Zmagalo je kar šest ekip, tri so bile poražene, ženski vrsti Lišče in Brežice pa sta tekmo preložili. Po dolgem času so zmagale igralke Novega mesta in se rešile zadnjega oziroma predzadnjega mesta, z dobro igro pa so se znova izkazale Ribničani.

NOVO MESTO — TROKUT
13 : 12 (7:8)

Zal si je prvenstveno rokometno tekmo med Novomeščankami in gostjami ogledalo komaj 50 gledalcev. Videli so dokaj zanimivo srečanje, v katerem so zasluženo zmagale domače igralke. Upajmo, da so s pomembno zmago, ki je prišla zadnji čas, na dobri poti k novim uspehom.

Novo mesto: Judež, Grgič 2, Dmitrovič 4, D. Strukelj, Iličin, Frančič, Perše, Kostanjšek 1, Turk, Mršnik 6 in J. Strukelj.

INLES — SLATINA
30 : 17 (16:11)

Igralci Slatine so bili preslab nasprotnik, da bi lahko omogočili lepo srečanje. Domači igralci niso igrali tako, kot znajo, vendar so navzlic temu povedli kar 27:13. Zadnje minute sta obe ekipi odigrali le s po šestimi igralci. J. Ilc in gost Relić sta namreč morala zapustiti igrišče zaradi treh izključitev.

Inles: Klun, Križman 4, D. Ilc 2, J. Ilc 7, S. Kersnič 4, Kalajžič, Karpov 5, Andoljšek 1, Ambrožič 5, Tanko 1, Mate 1 in I. Kersnič.

M. G.

SEVNICA — BREŽICE
36 : 35 (18:18)

V derbiju vzhodne lige sta vrsti povsem zanemarili obrambo, tako da je na tekmi padlo kar 71 zadetkov. Najbolj učinkovit je bil gost Buzančič, ki je dosegel kar 13 golov.

INLES — KAMNIK
24 : 21 (13:10)

Okoli 80 gledalcev je videlo zanimivo in kakovostno srečanje, v katerem so ves čas vodili domače rokometiši. Ribničani so po peti zmagi na 7. mestu.

OBALA — ČRNOMELJ
20 : 15 (12:9)

Črnomaljški bi lahko v Izoli tudi zmagali. Točki so Obali takorekoč podarili, zakaj zastreljali so kar šest najstrožjih kazni. Po 12. kolu so na četrtem mestu.

LJUBLJANA — STOPIČE
31 : 14 (15:10)

Stopičanke so se v Ljubljani izkazale le v 1. polčasu. V nadaljevanju polčasu. V nadaljevanju jim je pošla volja in domače igralke so jih povsem nadigrale.

PRULE — KRKA
26:21 (17:8)

Novomeščani so igrali zelo slabo v 1. polčasu, ko so dobili kar 17 zadetkov. V nadaljevanju so bili precej boljši, saj so drugi del igre celo dobili 9:13.

DOLENJSKA — ETA
19 : 14 (10:8)

V zanimivi in kakovostni tekmi so bile Sentjernejke izrazito boljše v drugem polčasu. Po novi zmagi so na lestvici napredovale in so trenutno šeste.

KAMNIK — KOČEVJE
0 : 3 (-5, -8, -5)

Kočevke so v gosteh znova zmagale ter tako osvojile že deseti par prvenstvenih točk. V boju s Kamničankami so ponovno dokazale, da so med boljšimi igralkami v ligi. V 17. kolu so namreč domače povsem nadigrale in so po predzadnji tekmi v ligi na dobrem petem mestu, ki ga bodo, četudi bi v zadnjem kolu izgubile, tudi obdržale.

SPEEDWAY:
DOBER ZAČETEK

V Lendavi je bila 8. aprila prva dirka za slovensko prvenstvo v speedwayu. Nastopilo je kar 18 tekmovalcev, med njimi tudi varovanci Cveta Berganta, ki so dosegli lep uspeh. Krčan Mavsar je zasedel odlično drugo mesto in prehitel celo lanskega državnega prvaka Kekca, dobro pa je vozil tudi Kozmus, ki je bil četrti.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO
DELAVCEV ORGANOV
NOTRANJNH ZADEV
SR SLOVENIJE V JIUJITSU

ZANIMIV JIUJITSU — Uprava javne varnosti iz Novega mesta je pripravila 11. aprila v športni dvorani republiško prvenstvo delavcev organov notranjih zadev SR Slovenije. Nastopilo je 11 ekip s 44 tekmovalci, izkazali pa so se tudi domači tekmovalci. Med ekipami so bili Novomeščani peti, pri posameznikih pa je bil Balabanič (PPM Novo mesto) enajsti. Na sliki: prizor s tekmovalca, ki si ga je ogledalo precejšnje število ljubiteljev jiujitsa. (Foto: Janez Pezelj)

KOČEVJE — MLINOTEST
25 : 17 (12:7)

V 12. kolu je bila zelo razpoložena Jeričeva, ki je gostjam zabila kar 10 zadetkov. Po novi zmagi so Kočevke trdno na 1. mestu, saj drugouvršeni Predvor zaostaja kar za 4 točke.

I. KRANJEC

Na hitropoteznem šahovskem turnirju SK Milan Majcen iz Sevnice je zmagal Brežičan Kranjec, ki je zbral 6 točk. Sledita Rudi Blas (6) in Derstvenšek (4 točke), oba iz Sevnice. V skupnem seštevku vodi Kranjec z 39 točkami.

POSLEJ TRADICIONALNO — Zadnji četrtke so se ekipe Medobčinskih društev civilnih invalidov vojne, slušno prizadetih ter Organizacije slepih in slabovidnih iz Novega mesta pomerile v kegljanju. S prireditelji, ki je bila na kegljišču doma JLA, so počastili dan invalidov. Srečanje je v celoti uspelo, zato so se udeleženci dogovorili, da bo poslej vsako leto. Uvrstitev posameznikov: 1. Djurašević 465 podrtih kegljev, 2. Klančar 454, 3. Furlan (vsi MOSS) 431 itd. Med ekipami je zmagala Medobčinska organizacija slepih in slabovidnih.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO
V KARATEJU

Člani krškega Karate kluba Nuklearna bodo pripravili 21. aprila ob 9. uri v športni dvorani v Leskovcu republiško prvenstvo v karateju. Tekmovalci se bodo pomerili za absolutnega prvaka. Gledalci bodo lahko prisostvovali še republiškem prvenstvu v katah za posameznike in posameznice ter tudi za ekipe. Kvalifikacije bodo v dopoldanskem delu, finala pa se bodo začela ob 15. uri.

STRELJANJE:
I. KASTELIC

Občinska strelska zveza Krško in strelske družine so se z delom izkazale takoj po volni skupščini v januarju. Strelci so pripravili nekaj tekem. Na občinskem prvenstvu za zlato puščico je zmagal Pribožič (DES), ki je nastreljal 503 kroge. Za njim sta se uvrstila Ojstršek (Brestanica) s 501 krogom in Fabjančič s 487 krogi. 6. aprila pa je bila v Krškem DES otvoritev novega strelišča, dva dni kasneje pa tudi občinsko prvenstvo. Zmagal je Kastelic (DES) s 349 krogi, sledita Pribožič (DES) 344, Ojstršek (Brestanica) 336 itd.

C. S.

PUCLJU POKAL,
ŠKERLJU ZMAGA

Na aprilskem hitropoteznem šahovskem turnirju novomeškega šahovskega društva je brez poraza zmagal Tone Škerlj (13 točk), za njim pa so se uvrstili Pucelj (9,5), Stokanovič (9), Poredoš (7,5), M. Golobič (7,5), Istenič (7), Bon (6,5), M. Picek (6) itd. Pokal za ciklusno hitropotezno prvenstvo od januarja do aprila je osvojil Jože Pucelj (186,89), za njim pa sta se uvrstila Škerlj (175,80) in Stokanovič (157,71) itd.

NOVOMEŠČANI V
MEDJIMURJU

Tradicionalne kolesarske dirke „Skozi Medjimurje“ se je udeležilo tudi devet članov novomeškega kolesarskega kluba Novoteks, ki so v konkurenci 155 kolesarjev iz 20 slovenskih in hrvaških klubov dosegli dobre uspehe. Novomeščani so nastopili v treh konkurencah. Pri članih je nastopil B. Mijajlovič in osvojil 7. mesto, Bat je bil 15. Pri st. mladincih so nastopili Bojan Štih (9. mesto) in Novak ter Papež, ki sta se uvrstila med 10. in 20. mestom. V konkurenci ml. mladincev so nastopili Zagorc, Crnič in Papež. Na cilj so pripeljali v večji skupini kolesarjev, sodniki pa so jim pripisali uvrstitve okoli 20. mesta.

Kaj, kje, kdo?

Nekaj tisoč navijačev ribniškega Inlesa je prepričan, da bo 16. kolo v II. zvezni rokometni ligi poskrbelo na lestvici za spremembo. Menijo namreč, da bo Inles v Rovinju zmagal, Zagreb, ki na lestvici vodi, pa izgubil. V tem primeru bi „lesarji“ na lestvici vodili. Novomeščanke odpušajo v soboto k Podravki. Favoritnije so domače igralke.

Zanimivo bo tudi v slovenskih ligah. Sevničani igrajo pri Poltu, Brežičani bodo doma igrali s Celjem, v dolenjskem derbiju v Črnomlju bodo Ribničani najbrž morali priznati premoč domačinov, „Krka“ pa bi morala zmagati v Ilirski Bistrici. Liščanke bodo najbrž osvojile novi točki v boju z Vuzenico, Brežičanke pa igrajo doma z dokaj slabim Ptujem. Težka tekma čaka Kočevce, ki gostujejo v Ljubljani, Stopičanke se bodo doma pomerile z močno Obalo in bi lahko presentile, vrsta Dolenjske pa bi morala v Zagorju osvojiti nove točke.

S prvenstvom nadaljujejo tudi nogometaši. Vrsta novomeške Dolenjske igra v Kranju in domov bi se morali vrniti vsaj z neodločenim rezultatom.

Zadnjič bodo šle na igrišče odbojkarice iz Kočevja. Pomerile se bodo z vrsto Golovca, ki je že osvojila drugo mesto v ligi. Tako srečanje ne bo pomembno in ravno zaradi tega si lahko gledalci obetajo zanimivo in kakovostno srečanje.

16. košarkarsko kolo so ekipe v slovenski superligi odigrale že včeraj zvečer. Novomeščani so doma igrali z Domžalami, „Beti“ pa je gostovala v Litiji. Konec tedna lahko Metličani osvojijo nove točke s Fructalom, zmagati pa bi morali tudi Novomeščani, ki se bodo pomerili z Rudarjem. Kočevci bodo zadnje ligaško tekmo odigrali pred domačimi gledalci: pomerili se bodo s Cerknico in v važni tekmi bi morali zmagati. Le novi točki jih namreč uvrstila na šesto mesto.

KOČEVJE: MITING
PRIJATELJSTVA

Tradicionalni mednarodni atletski „Miting prijateljstva“, ki ga je do sedaj pripravljala ljubljanska Olimpija, bo letos v Kočevju. Ljubljancani so namreč republiški zvezi sporočili, da je njihov stadion neprimeren za tako zahtevno prireditve. In tako so veliko športno prireditve, ki bo v četrtlet, 10. maja, od 16. ure dalje, dobili Kočevci. Njihovi atletski delavci so se na prireditve že začeli pripravljati, predvsem zato, ker bodo že 24. aprila organizirali tekmovalje najboljših slovenskih pionirjev in pionirk v skoku v višino. Tekme se bodo začele ob 16. uri.

Podvig preperečili zapisnikarji?

Novomeški košarkarji izgubili izredno pomembno srečanje — Igralci „Beti“ doma premagali vrsto kranjskega Triglava — Nov hud poraz Kočevja

Novomeščanom se podvig proti Braniku ni posrečil. Pa ne po zaslugi dobrih mariborskih košarkarjev, pač pa zaradi slabih sodnikov ter spretnega zapisnikarske mize, ki pa ji gostje le niso uspeli dokazati, da pri pisanju košev niso bili najbolj pošteni. Z zmago so razveselili Metličani, medtem ko so Kočevci v slovenski zahodni ligi doživeli nov prepričljiv poraz.

BRANIK — NOVO MESTO
75 : 74 (50:46)

V zelo pomembnem srečanju slovenske košarkarske superlige so se

Največji uspeh
tenisačev Kočevja

Na VI. mednarodnem tekmovalju za pokal Julijskih Alp, ki je bilo v Nabrežini v Italiji 31. marca in 1. aprila, je nastopilo 170 najboljših tekmovalcev namiznega tenisa iz Italije, Avstrije in Slovenije. Tekmovali so pionirji, mladinci in člani v moški in ženski konkurenci.

Za Slovenijo sta nastopala tudi dva tekmovalca iz Kočevja, in sicer brata Samo in Borut Pogorelec. Tekmovala sta v pionirski in mladinski konkurenci. Zelo lep uspeh je dosegel Samo Pogorelec. V močni mednarodni konkurenci je zasedel v pionirski in mladinski konkurenci odlično tretje mesto. Borut se je pri pionirjih uvrstil med prvih osem, pri mladincih pa med prvih šestnajst.

To je bil gotovo zelo lep uspeh obeh obratov in velik prispevek zastopstvu Slovenije na tem tekmovalju in ugledu mesta Kočevje. V mednarodni konkurenci je bil to doslej tudi največji uspeh kočevskega namiznega tenisa.

ANDREJ ARKO

LEP USPEH
KAVŠKOVE

Vse boljša novomeška telovadka Matejka Kavšek je nastopila na močnem mednarodnem turnirju v Košicah (ČSSR) in osvojila odlično 10. mesto. Nastopila je namreč v konkurenci 42 telovadk iz Evrope in Amerike. Na prireditvi sta tekmovali tudi Nataša Kočevar in Mateja Ilc, zasedli pa sta 26. oziroma 30. mesto. Kavškova je odlično telovadila na gredi in se uvrstila celo v finale.

„PO POTEH
TOVARISTVA“

Od 26. aprila do 12. maja bo Ljubljana ponovno mesto mladincih, kajti na najrazličnejših akcijah bo v okviru 23. pohoda „Po poteh partizanske Ljubljane“ so delovali okoli 100.000 ljudi. Prvi bodo startali najmlajši, in sicer na Poti tovaristva in spominov, tekmovali in najbolj zanimivi del pa bo 9. maja. Za osrednji tek prijateljstva je doslej pripravljeno 25 ekip glavnih evropskih mest.

Novomeščani pomerili z vodilnim Branikom. Srečanje je bilo ves čas negotovo, gostje pa so imeli precej možnosti za zmago. Po zadnjem sodnikovem žvižgu so ugotovili, da jim zapisnikarji niso vpisali vseh košev, vendar tega niso mogli dokazati.

Novo mesto: Seničar 6, Cerkovnik 6, Munič 13, Kovačević 12, S.

ZMAGA SEVNICANOV

Sevniki kegljači so minuli teden odigrali prijateljsko srečanje s člani kegljaškega kluba iz Radeč. Vrsti sta se trikrat pomerili, zmagali pa so člani ekipe „Rudi Kepa“ iz Sevnice s 16391 : 15849. Najboljši je bil Glavan, ki je podrl 2639 kegljev, v enem samem nastopu pa 913 kegljev.

V SPOMIN BORCEM
KOLESARJEM

Kolesarska zveza Slovenije in SD Slovan-KK Rog Franek bosta pripravila 27. aprila pod Urhom pri Ljubljani tradicionalno kolesarsko dirko, s katero bodo počastili spomin padlih borcev —kolesarjev. Na prireditvi, in sicer 31. po vrsti, bodo lahko nastopili pionirji, ml. mladinci, člani in veterani. Prijavili so se tudi člani novomeškega Novoteksa, ki so ravno na teh dirkah dosegli nekaj lepih uspehov.

KAVELJC IN
KORENINA

Udeleženci rekreativne akcije RTV Ljubljana „Kaveljc in Korenina“, ki imajo za sabo trnovski oziroma poključki tekaški smučarski maraton, bodo morali kmalu opraviti drugo nalogo: 9. maja bodo v okviru prireditve „Po poteh partizanske Ljubljane“ nastopili na partizanskem maršu. Okoli 335 moških bo teklo na 25 km, 36 žensk pa bo moralo preteči 8000 m.

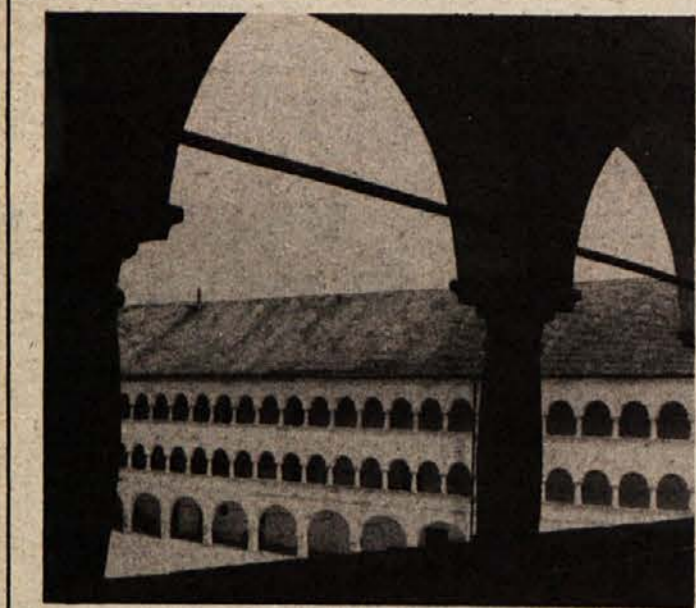
VESEL ŠESTI

Republiškega mladinskega kegljaškega prvenstva v Ajdovščini in Trbovljah se je udeležil tudi najboljši mladinec z Dolenjskega Igor Vesel. Novomeščan je osvojil dobro šesto mesto ter se tako uvrstil na državno prvenstvo, ki bo v Ljubljani. Zmagal je Kranjčan Urbanc, ki je podrl 2.718 kegljev, Vesel pa jih je 2.547.

1. OŠ STUDENEC

Sevniki šahovski delavci so pripravili občinsko pionirsko prvenstvo. Pri mlajših pionirjih so zmagali igralci iz OŠ Studenec, pri mlajših pionirkah OŠ Tržišče, v konkurenci starejših pionirjev in pionirk pa so bili najboljši igralci iz Boštjanja. Med posamezniki so bili najboljši Koletova (9 točk), Smrdelj (15), Ruparjeva (6) in Liseč (7).

J. B.

DVORIŠČE STOTERIH ARKAD

V vsej Sloveniji in še daleč zunaj njenih meja ni tako veličastnega in velikega arkadnega dvorišča, s kakršnim se ponaša nekdanji cistercijski samostan pri Kostanjevici na Krki. Umetnostni zgodovinar Fr. Stele je v nekem zapisu omenil, da je arkadno dvorišče kostanjeviškega samostana prav zaradi svoje obsežnosti izredno pomembno. Skupaj s čudovito samostansko cerkvijo je ves kompleks spomenik prve kategorije.

Dvorišče oklepajo s treh strani arkadni hodniki, na četrti pa ga zapira cerkev. Vseh arkad je 234; na najdaljši stranici nasproti vходу je 18 širokih arkad in 74 ožjih, ki so v dveh vrstah razporejene nad spodnjimi. Na enak način so razporejene arkade po vsem samostanu.

Takšnega veličastnega videza cistercijski samostan ni imel takoj ob ustanovitvi. Samostan „Studenec blažene Device Marije“ je 1234. leta ustanovil vojvoda Bernard Spanheimski, naselili pa so ga menihi, ki so prišli iz Vetrinja. Turki in Uskoki so se večkrat polakomnili samostanskih dobrin; najhujši napad so izvedli 29. junija 1736, ko so samostan temeljito opustošili. Roparji so torej s svojimi zlimi dejanji pospešili prizidave in gradnjo novih samostanskih poslopjij v 18. stoletju. Iz tega časa izvira naš umetnostni rekordir. Pri prizidavi so namreč samostanska poslopja močno povečali ter ga na dvorišče odprli z arkadami. Cistercijski menihi se niso dolgo sprehajali po svetlih hodnikih; 1786. leta je bil samostan razpuščen.

Med vojno so strateško vojaški razlogi pripomogli k propadu velikega stavbnega kompleksa. 1943. leta je bil požgan.

Po osvoboditvi je tudi ta umetnostnozgodovinski spomenik dočkal lepše čase. Temeljito so ga obnovili, obnoveni dela pa še vedno trajajo.

MiM

POPRAVEK - V prvem zapisu o velikem fikusu v šmarješki osnovni šoli se je prikradla napaka: lastnik fikus ni hišnik, ampak je učitelj. Upajmo, da nam Anton Gorec „prekvalifikacije“ ni hudo zameril.

Nisem vedela, da je za vozniško dovoljenje potrebno toliko fotografij.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Gospodične skrbele za ptičke

(Po hostah), kjer je bilo pred 24. marcom prepevanje ptičkov vendar tako prijetno, tako naravno poživljajoče, je zdaj vse tiho, vse mrtvo, kajti ptičke — „vzela jih je zima mraz“. Vsa čast in hvala novomeškemu gospe in gospodičinam, katere so kakor udje družstva za varstvo ptic, tako blago delovale, ptičke krmile. Zal pa, da se je le znojedom kreme pokladalo, ne pa tudi mrčesojedom. S konopljami naj bi se sploh v bodočnosti ptičkov več ne krmilo, kajti za vrabice, ščinkovce in strnadle, kateri pri nas prezimujejo, je prosa in ajda popolnoma zadostljiva krma, senčnice, te prekristalne ptičarje je predobro znano, da po konopljah senčnice obole in poginjajo.

(N o v o s o d n i j s k o) palačo, katero bodo iz bivše kosare prezidali, so začeli delati. Stavbo je po javni zmanjševalni dražbi dobila tvrdka Toennis iz Ljubljane. Ob obeh konceh so sedaj mali del stare stavbe podli, da jo k zidanju pripravno store. To je trdna stavba in ni

jo lahko rušiti. N strehi je mnogo strešne opeke z letnico 1829, katera ni čisto nič okrušena. (Muzikalične) čudež. V Budim Peštu so muzikalični strokovnjaki te dni videli čudež. Petletni deček je na klavirju igral najzavnejše umetne skladbe. Poslušali so ga profesorji i ravnatelj ondotne akademije ter so vsi strmeli. Mati dečka še živi v Kotošu, je vdova po umetniku na klavirju. (Oglas.) Trgovčeva sveta dolžnost je, da vstrže svojim odjemalcem kar največ inogoče z dobrim blagom in primernimi cenami. V to podal sem se na Dunaj, da stopim v direktno zvezo z najglasovitimi tovarnimi, kajti le pri tovarnah z velikim prometom si je trgovec svest, da ne dobi preležano blago. Slavno občinstvo najuljudnejše vam, da si blagoviti ogledati moje sedanjo zalogo ter prepustim sodbo vsakemu posameznemu.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. aprila 1899)

Neznani očetje

Nevarnosti umetne oploditve — Zgolj nečimrnost mož

Raziskovalna skupina wisconsinške univerze je nedolgo tega javno opozorila na nevarnost, ki preti bodočim generacijam Američanov zaradi patriarhalnih predsodkov današnje družbe. Gre namreč za vse pogostejšo umetno oploditev; vsako leto se v ZDA 20 tisoč žena zateče k temu ginekološkemu postopku, ker zaradi neplodnih mož ne morejo imeti otrok. Takšna pomoč sama po sebi ne pomeni nevarnosti, pač pa je vprašljiva pomanjkljiva dokumentacija o tistih, ki darujejo svoje seme.

Raziskovalci trdijo, da darovalci semena ostanejo neznani in da zaradi tega prav lahko pride do krvskrumstva in s tem do možnih genetskih okvar bodočih generacij. Ob vse pogostejših umetnih oploditvah zakoni med polbrati in polsestrami niso zgolj teoretična predvidevanja. Še več, možno je celo, da zdravilni večkrat uporabijo same darovalca, ki je genetsko bolan. In ker so preiskave zdravstvenega stanja darovalcev površne, je nevarnost toliko bolj možna.

Strokovnjaki torej zahtevajo natančnejši nadzor nad umetno oploditvijo, temeljite zdravstvene preglede darovalcev in popolno dokumentiranost. Darovalec semena naj bi ne ostal v temi, ampak naj bi se za vsakega odkril ilegalno pošiljko 141 nosorogovih rogov, kar pomeni, da je najmanj toliko živali odpisanih z liste, na kateri so že tako na vrhu ogroženosti. Zelve, krokodile, vrsto divjih in velikih mačk, orle, sone, sokole, nekatere opice, vse to plenijo brezvestni lovci in trgovci, da bi zadostili potrošniški požrešnosti zahodnega tržišča. Okoli 400 različnih živali in 50 rastlin je na seznamu ogroženih, trgovanje z njimi pa prepovedano. Vse kaže, da bo spisek čez nekaj dni, ko se bo zaključilo srečanje predstavnikov 40 dežel v Kostanki, še daljši. Na srečanju namreč preučujejo, kako stopiti na prste trgovini, ki ogroža redke živali.

„Ne vidim razloga za anonimnost“, je zapisal v časopisnem poročilu dr. S. J. Behrman. „Ščiti samo nečimrnost mož!“

Poleg tega predlagajo strokovnjaki varnejše metode umetne oploditve. Menijo, naj bi zdravilni uporabljali le zamrznjeno seme, katerega je mogoče pošiljati v oddaljene konce dežele in tako preprečiti večkratne nosečnosti od istega darovalca semena v ozkem okolišu.

DATUMSKE GOSI - Indijanske gosi v dublinskem živalskem vrtu se ne spoznajo zival na letne čase, ampak tudi na dneve. Pozimi, ko jih prestelijo v prijaznejše okolje bližnjih parkov, kjer je vedno dovolj ljudi, ki jih hranijo, se vsako nedeljo gosja četa odpravi nazaj v živalski vrt. Raca joča peruti na ve, da je ob nedeljah v živalskem vrtu več obiskovalcev kot v parkih, z njimi pa seveda več dobrega za pod kljun. Ko so poznavači ugotovili, kako morejo gosi tako natančno ugotoviti, kdaj je nedelja, so odkrili, da jih po vsej verjetnosti na praznični dan spominjajo zvonjenje dublinskih zvonov.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

„Junake“ med krvodajalce

RES JE, da je število pretepop, teh fantovskih „junaštev“, v lanskem letu poraslo. Tudi nerazumevanje in ljubosumnost med fanti določenih vasi in v zvezi s tem umetno negovana „fantovska čast“ sta spovročitelja takih kršitev zdravnih družbenih odnosov. Priznati pa spet moramo, da je že mnogo vasi, ki so se svoj čas postavljale z junaki nožev, pa so opustile take neslavne tradicije. Tako se lahko le pohvalimo, če primerjamo današnje stanje s stanjem v bivši Jugoslaviji, ko skoro ni minilo zeganje brez prelivanja krvi. Koliko bolj je bilo, če bi se vročekrvneži izkazali kot prostovoljni krvodajalci.

V DRAGATUŠU KRČIJO stelnjike, na katerih je do zdaj v senci brez, jelš in hrastov uspevala le stelja. Kmetje sproti pospravljajo prdost dreve. Na že ozeleneli okolici je videti temnorjavo področje nekdanjih stelnjkov skoro neobitajno. Toda še letos bodo na tej površini nasti oves, lupina, detelja in travna mešanica. Hmelji se bo kmalu začel vzpenjati po žicah v novih nasadih in buldožer bo kmalu izruval zadnje jelše in breze v stelnjkih. Italijanka bo pripogibal v vetru težko klasje. Jeseni bo več kruha, zato bodo vsi zadovoljni.

TLAKOVANJE oziroma asfaltiranje skozi Metliko je najhujši problem, ki muči meščane že vsa leta po vojni. Prav zaradi tesnega proračuna občine in okraja se bo morala ta pereča zadeva umakniti še za eno leto. Pač pa je mestu letos zagotovljena kanalizacija glavne ceste, nakar bi prihodnje leto prišlo na vrsto asfaltiranje.

ODKAR SO mesečni prejemki odvisni od kvalifikacije, je v trgovski stroki opaziti živalno zanimanje delavcev za opravljanje izpitov in pridobivanje nazivov.

Ameriški ris in sokol sta se vpisala v listo ogroženih živali zaradi povprešavanja po krznu, oziroma po živali sami. Risovo krmo ljubijo bogate gospe, sokole pa kupujejo bogati šejki Bližnjega vzhoda za lovski šport.

Denar je živalim vladar

Kupčija z redkimi živalimi še vedno cveti — 40 držav za zaščito divjega življenja — Na listi tudi rastline

Cariniku tenkega sluha na nekem ameriškem letališču se je zazelalo, da se enemu od zabojev kolca. Ker pač ni verjel, da bi zaboji kolci, je stvar preiskal in pod dvojnimi dnom odkril tihotapsko blago — papige, omamljene s tekljo. Podobno se dogaja tudi pri pregledu sumljivih popotnikov, le da pri njih najdemo omamljene ptice, prilepljene ob noge. Čemu tihotapčenje ptic? Ker se tihotapcem posel splašal K. Berlin z Oddelka za zaščito divjih živali meni, da se tihotapčenje redkih živali bolj splašča kot tihotapjenje mamil.

Silnavka za pasom

Naprava za bolnike s sladkorno boleznijo

Ljudje s hudo sladkorno boleznijo morajo vsak dan predpisano injekcijo insulina, vendar tudi ta ne zadostuje enakomerno količino sladkorja v krvi preko dneva dne, prihaja kljub injekciji do obolenj ne sletpe, boleznj ledvic, srčnih napadov. Edina rešitev za take nesrečnike bi bilo stalno dovajanje insulina. Pto pa je uspelo narediti strokovnjaki na yalske univerze. Izdelali so insulinsko črpalko, ki jo je mogoče nositi s seboj za pasom. Naprava, katere pogonja baterija, tehta slabokoličnogram, z bolnikom pa povezana s tanko plastično cevjo kovo telo neprekinjeno, podeli v in ponovi, določeno količino insulina. V primeru, da bo začuti poslabšanje boleznj, roma nevarnost katere od spmijevalnih težav, pritisne poseben gumb in s tem poveča količino dovajane insulina. Enako lahko naredi pred dnim obedom, ko telo najpotebuje snov za razgrajevanje sladkorja v krvi.

Zaenkrat so umetno trebuh na silnavko preskusili na bolnikih. Dobro se je obneslo. Po nekajdnevni uporabi namreč se je bolezen celo izboljšala. Pred množično uporabo pa treba napravu še temeljito preiskušati.

Železni zakoni tržišča so neusmiljeni; bolj ko je žival redka, več je vredna, huje je ogrožena. Papiga makao, ki je na črno stala pred šestimi leti

Rešitev prejšnje križanke

O	P	T	K	R	K	A				
K	O	M	A	E	A	R	L			
S	T	O	R	I	N	J	A	K		
A	P	O	R	T	A	M	A			
M	A	L	P	E	A	D	R	I	A	
S	L	A	T	R	O	V	R	A		
L	O	J	E	C	A	S	L	E	L	
E	A	T	A	T	A	T	O	L	I	T
T	O	M	A	T	A	T	O	L	I	T
O	R	K	A	L	A	K	N	C		

Domašnjavost je ovira napredku.

Mnoga življenjska zadovoljstva so le navidezna.

Cilj je eden, cest pa tisočero.

TEOFRAST

I. CANKAR

d	l	testenica	zbiroje podatkov o nečem	zbiroje pisateljev (v zgodovinarstvu)	republikan	rižovo žganje	d	antično ime sev/judovst	racman	pod
zivalaska vrsta								riba koščica		
simfonijski orkester								kllica		
planika								okrasna navojnica		
zpana linna										d
podoba										d
d	l	mednarodni dan	vrsta ptice	posebni dnevi rim. teledarja	gratok vrsta svetilip tkanine			il. reka (orig.)	svetihah. velmaršter	i. evr. okrasna rastlina
tr. reka										
redkeje ž. ime										
velika laka v rda										
nepriznana reča										
d	l	ž. ime		taca					estonec	

Okamenele stopinje iz davnine

Bitje, ki je že hodilo pokonci, je pred 3,6 milijona leti pustilo sled svojih stopinj v vulkanskem pepelu — Znanstveniki so jih odkrili šele sedaj

Kdaj se je davni človekov prednik postavil na noge in postal prvo in edino visoko razvito bitje s pokončno hojo? Ta, na videz majhna sprememba, je bila v resnici prva revolucionarna dejavnost. Človekov prednik si je s pokončno hojo osvobodil roke za tisočera druge opravila, ob katerih je začel bistriji pamet in na raznovij lesnici stopati klin za klinom višje. Antropologinja Mary D. Laekey je v začetku tega meseca podala izčrpano poročilo o izredni najdbi, na osnovi katere lahko zanesljivo trdimo, da je že pred 3,600.000 leti! tudi direktni človekov prednik hodil pokonci. V okamenem pepelu je na območju Laetolija v Tanzaniji odkrila stopinje človekovih rok.

EN SAM ZOB

Laekeyeva se je tega leta podala na območje Laetoli z močno raziskovalno odpravo. Iskanje se je izplačalo; našli so fosilni zob, ki je po starosti prekašal vse, kar so do takrat našli. Kalij-argonov test je pokazal, da je fosilni zob star 2,400.000 let. Po njegovih značilnostih strokovnjaki sklepajo, da je nekdanji rasel v čeljusti človekovega prednika. Najdba je pospešila raziskovanja in jih podaljšala še v naslednje leto.

Ko mnogokrat pri znanstvenih iskanjih je tudi tokrat priskočilo na pomoč naključje. Eden od članov ekipe je med zabavo našel kos vulkanske kamnine ter na nji zapazil nenavaden sledove. Natančnejši pregled je pokazal, da gre za odtiske živalskih stopinj. Najdba je obetala, da najbrž ni edina.

kraja, ki ga je počasi zasipaval pepel bližnjega ognjenika? Ali je po isti poti eno bitje sledilo drugemu? Odgovora zaenkrat še ni, vendar dajejo neodkriti plasti veliko upanja, da bo skrivnost boje osvetljena.

PRAVI PREDNIK

Mary Laekey meni, da stopinje pripadajo pravemu človekovemu predniku in ne katerikoli vrsti hominoidov, ki so sčasoma kot stranska veja v razvoju izumrli. Podobnost stopala, kot so ga rekonstruirali iz odtisnjanih stopinj, s stopalom sodobnega človeka je spremenljiva.

Kljub velikim željam in naporom iskanju ni uspelo najti najmlajšega drobtca, ki bi dal slutiti, da je laetonski hominid poznal orodje. Imel je proste roke, orodja pa se ni znal izdelovati in uporabljati. Če je bilo res tako, potem so edinstvene stopinje iz Tanzanije provstno odkritje. Moderna antropologija znanost je na sledi pomembno dokazno o razvoju človeka.

Antropologinja Laekey meri širino stopinje.

Ko so se uvrščali pari za izprehod po sobi, je prišel Pavel k Vrbanjki. „Tako pozno prihajate?“ je dejala ona, kakor je bil rekel nekoliko prej njen soprog. „Da, da, to je nemarnost, silna nebrzičnost!“ pristavi notar, otirajoč si pot s čela.

„Tebi je vroče, Valentin,“ deje adjunkt, „dovoli, da spremljam gospo! Dovolite li?“ Ančka ne zine besede, nego naglo položi roko v Pavlovo. Valentin zadovoljno odide.

Vrbanjka je bila še vsa razvneta po končanem umnem plesanju in si je venomer pahljala vroče lice. „Težko sem vas že čakala!“ izpregovori hipoma, ko Pavel dolgo ne ve ogovora.

„Mene? Zakaj?“ jo vpraša osuplo. „Povedati vam moram nekaj!“ Ne da bi odgovoril, krene Pavel iz kolobarja, v katerem se izprehajajo dvojice, in pokaze na kotiček pri oknu, kjer je bila napravljena iz smrečja in bršljana majhna lopa. Dva stola sta bila v njej. Vrbanjka nekoliko postane, preden vstopi. „Vam li ne ugaja?“ vpraša Pavel.

„Ne, ne — vendar bodi! Le sediva sem kaj — nalašč sediva!“ šepne Ančka. Svoj stol potisne tako, da lahko zre po vsej širni sobani, Pavel pa se umakne nekoliko v ozadje. Kot je bil kakor ustvarjen za tajen razgovor, ali prav zato je bil tudi popolnoma pripraven, da so vanj in v tista dva, ki sta si ga izbrala, leteli vsi postranski pogledi mimo še tajočih plesalcev in da so se ju tikale vse zlobne in zbadljive opazke.

„Kaj mi boste povedali?“ prične Pavel, ko sodnikova gospa venomer gleda mimo še tajočih dvojice, in to nekam bože, kakor bi ji bilo žal, da je šla v ta kotiček. In prav v tem trenutku pride mimo Orlova Julka. Vodil jo je domači učitelj in ji pripovedoval o svojih učnih uspehih.

Vrbanjka se obrne, toda dobro čuti skoro pazne poglede onih dveh. „Kaj ste dejali? Koliko šolskih zamud?“ vpraša potem Julka zobje spremljevalca. Priseljala je bila vse, kar je oni ravno govorili.

„Kaj ste dejali?“ deje sodnikova gospa v tistem trenutku svojemu sosedu. „Jaz? Nič! Čakam samo, da mi kaj poveste. Obetali ste mi vendar!“

„Da, da, povedati vam moram! Ali tajno je, tajno — a jezi me, grozno me jezi; pa vi boste molčali!“

„Kakor —“ „No, le čakajte, saj vem, da boste molčali! Ta Julka, ta postarna gospodičina iz zagoriških hribov si je nekaj izmisllila! Glejte, kako ste bili silno nerodni, neumni!“

„Gospa! Kdaj?“ hiti Pavel. „No — tam gori v gozdu, potem pa pri kresu!“

„Ne umejam vas!“ „Skoro me boste umeli!“ Vrbanjka vtem utihne, zakaj oni učiteljski par se zopet bliža in, dasi ni bilo verje no, da more kdo čuti njiju tihi razgovor, si vendar ne upa izpregovoriti, dokler sta ona dva blizu.

Pavel je to slutil in je naglas govoril o prelepih uspehih, ki jih ima in ki jih mora imeti nocojšnja slavnost. Sedaj sta bila Julka in učitelj že nekoliko korakov od lope in Vrbanjka je zadovoljno opazila, da sedata v drugi kot k peči, ki je bila takisto zastavljena s smrečjem in zelenjem kakor ta lopa.

„I, glejte jo, ta starikavo devico! Sedaj pa prav tako sedi za platom, kakor je trdila —“ „Kaj je trdila?“

„I, kaj? Pravila je danes, da sva se midva sinoči tam gori poljubljala!“

„Vi se šliti — gospa!“ „Ne, ne, prav nič se ne šalim! Minče mi je povedal in on zve vse; govorilo se je o tem, večja družba je bila zbrana — ti študentje, trgovci — stavila bi, da davkarjeve že vedo vse to!“

Glas se ji je tresel in iskala je ročca, da si otre solze, ki jih ji je silila jeza v oči. „In — Julka je sprožila to govorico?“ pravi Pavel, ne da bi kazal kaj razburjenosti ali nejevolje. „Da, da, Julka! Ne vem, kaj je videla.“

„Videti ni mogla ničesar, slišati tudi ne, potolažite se, Ančka!“

Ogovoril jo je nocoj prvič zopet z nje krstnim imenom, kakor je bil temu prej vajen. „Pa vendar ste krivi vi — vsega govorčenja!“

„Nikar ne mislite več na Minčetoovo blebetanje! Čakajte, sam ga vprašam, potem pridemo stvari na kraj!“

„Kakor velite! Toda, Ančka, najsi bi bilo resnično —“ „Kaj resnično?“

„Da bi vas bil smel, da bi vas bil mogel poljubiti —“ „Pustite me!“

„Nikar ne vstajate! Glejte, v tisti lopi pri peči so vedno oči odprte in zoro sem kaj v naju.“

Godba prične z mazurko. „Milostljiva gospa — ta ples!“ konča Pavel prejšnji svoj opomin.

Plesala sta molče, ne da bi se ozrla drug v drugega; ampak sklenjene roke — nje desnica in njega levica — so govorile jezik, umeven vsakomur na prvi pogled.

Čakalo je že več drugih plesalcev, ki so hoteli izkazati današnji „kumicij“ vso čast, kolikor so je mogli. Adjunkt je poiskal druge gospe in gospodične, a vse po natančnem predurku: je li plesati s to ali z ono? Kotiljon — brez tega bi bila vsa veselica ničeva — je plesal zopet z Ančko.

Med odmorom je bilo napitnic v izobilju; kjer so doslej starejši gospodje, tržani, gasilci in drugi pili pivo in vino ter kartali, so uprizarili plesočih mladenič naglo obrednico; tu so imeli pečeni purani izprva največjo nalogo, potem pa se je pričelo razburvanje. Sodnik in njega soproga, notar Valentin z ženo in Julka, Pavel, učitelj, davkarjevi in juristreditelj so sedeli skupaj in sedaj se je ravnavo vse tako, kakor ne bilo zavisti ali zlobnosti, mržnje ali hudomušnosti na svetu, ampak vse zgolj dobrovoljna veselost, nocoj pa je custvo zadoščeno, da je vsakdo zastavil svoje moči v sijajen prospeh te veselice.

Mesec dni sladkega življenja

Drago Kastrevc in Mira Pavšelj sta z nepokritimi čeki ogoljufala Jugobanko in Ljubljansko banko za več kot 110.000 din – Velika ljubezen in odkrito priznanje

Senat novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto je obsodil 18-letnega Drago Kastrevca na 2 leti in 7 mesecev, 21-letno Miro Pavšelj pa na 1 leto in 5 mesecev zapora. Skupaj sta vnovčila 48 nepokritih čekov Jugobanke in Ljubljanske banke.

Drago Kastrevc in Mira Pavšelj sta se spoznala lani. Bila je tako imenovana ljubezen na prvi pogled. Kastrevc je bil vajenec trgovske stroke, doma iz Šmihela pri Novem mestu, Mira Pavšelj iz Družinske vasi pa je delala v Industriji motornih vozil. Ko sta se seznanila, je bila Pavšljeva na bolniškem dopustu. Drago je nehal obiskovati šolo, preselil se je k Miri na dom.

Življenje na veliki nogi je trajalo dan manj kot en mesec. Goljufije s čeki sta zastavila 18. decembra lani, klavarno pa se je končalo 17.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Te dni popoldne je 63-letna F.K. v Zakutu pri Brežicah v sobi zadremala. Zasluženi počitek je izrabila tat in ženski iz omare zmanikal 4.000 din. Preiskovalci sumijo, da se je denarja polakomnil moški srednjih let, ki se klati po breziškem območju.

● V nedeljo zvečer so imeli avtomobilisti v Vavpči vasi opravka z neprijetnim peščem. Drago Patarič (21 let) iz Semic se ga je nalezel, kolovratil po

cesti in oviral promet. Vse bi mu še nekako spregledali, če se ne bi z brami lotil avtomobilov. Ravno pri močeh pa mladenič ni bil, po skoraj vsaki brci je padel na tla. Sodnik za prekrške bo ugotovil, kako in kolikokrat.

● Redžep Ibričić (25 let) iz Novega mesta se je v ponedeljek primajal v gostišče Na trgu in začel otožno razbijati kozarce. Miličnikom, ki so ga odpeljali, je zaupal, da ga bo sodnik za prekrške najbrž oprostil. Steklenina je šla v nič, ker ga je zapustilo dekle.

ZDRKNIL PO NASIPU – V petek dopoldne je Avdo Mujnovič iz Vel. Založja pri Bihacu vozil z osebnim avtom z nemško registracijo proti Zagrebu. Pri Sentejnerju je začel prehitovati, ko mu je nasproti z osebnim avtom pripeljal Brežičan Zdravko Kuharič. Ta je zaviral in se umikal, pri tem je zdrknil po nasipu.

njo zimo sprejeli predpis, ki bo zahteval v stanovanjih in uradih, ki jih ogrevajo toplarne, temperatura okoli 19 stopinj Celzija. To je dve stopinji manj kot doslej.

S temi ukrepi, vseh niti omenili nismo, naj bi dosegli (tako predvidevajo), da rast porabe tekočih goriv ne bi bila tako nagla kot v zadnjih treh letih, ko smo vsako leto porabili za 15 odstotkov več kurilnih olj. Načrtovali pa smo kvečjemu petodstotno večjo porabo.

To nekako naj bi bil približen odgovor na izredno veliko zanimanje javnosti na vest, da zvezni izvršni svet pripravlja sklep o omejitvi hitrosti vožnje na cestah in o prepovedi vožnje ob določenih dnevih v tednu oziroma ob koncu tedna, odvisno pač od tega, ali je številka registrske tablice parna ali neparna.

Med podrobnostmi, ki pa to niso, je tudi vprašanje, kdaj natančno se začne konec tedna ali vikend, kot to rečemo po tujem kopitu. Mnenje je, da se bo konec tedna uradno začel v soboto opolnoči, končal pa v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.

Zanimivo je, da so pri zavzemanju stališč o uvedbi omejitve pri uporabi avtomobilov (beri porabi bencina in nafte) razmišljali tudi o nekaterih drugih možnih rešitvah. Tako so razpravljali o sistemu omejitve vožnje tudi po številkah (avtomobil z zadnjo številko 1 na primer ne bi vozil 1., 11. in 21. v mesecu, avtomobil z zadnjo številko 2 pa bi ostali doma 2., 12., 22. itd.), dalje je bil govor o uvedbi kuponov, s katerimi bi določili porabo bencina, premlevali so tudi, naj bi bil bencin za dodatne vožnje dražji. In tako naprej.

Na koncu je ostal samo nakazani ukrep, ki bo postal, tako trdijo, veljaven nekje v začetku maja, osem dni po objavi v Uradnem listu.

januarja letos, ko so zaljubljeni par prijeli v novomeškem hotelu Metropol. Dopotovala sta s starim avtomobilom. Pri Dragu so preiskovalci našli še dva neuporabljena čeka.

Na glavni sodni obravnavi sta Drago Kastrevc in Mira Pavšelj odkrito priznala očitana dejanja. Posredi da je bila velika ljubezen, ki sta jo hotela zaužiti v polni meri. Pri tem jima je šla na roko sorazmerno preprosta, vendar kriva, protizakonita in kazniva pot do denarja.

Da je poslovanje z bančnimi čeki še res okorelo in počasno, potrjuje tudi primer iz zadeve Kastrevc-Pavšelj. Po skoraj treh mesecih novomeška podružnica Jugobanka še nima vrnenih vseh nepokritih čekov, ki jih je vnovčil Kastrevc.

Novomeški senat je pri odmeri kazni Kastrevcu in Pavšljevi štel v olajšavo njuno odkrito priznanje, dosedanjo nezakazovanost in mladost. Poleg tega je Mira Pavšelj že pred obdobjem vrnila Ljubljanski banki na račun škode 21.000 din. Sodba še ni pravomočna.

ZA VELIKO ŽLICO STRAHU

Osemletni Martin Avbar z Dol. Ponikev se je 10. aprila dopoldne peljal na kolesu od doma proti Mirni peči. Pri Ponikvah je zavil v levo pred avto, ki ga je vozil Stanislav Jarc iz Trebnjega. Avto je kolesarčeka s sprednjim delom zadel in zbil na tla, nato pa zapeljal s ceste in trčil v drevo. Jarca so ranjenega odpeljali v novomeško bolnišnico, fantič pa je zaužil samo veliko strahu. Škode na avtu je za 15.000 din.

S tujo denarnico je izgubil v noč

Sumijo, da je Alojza Avgustina napadel in oropal Ivan Stare iz Črmošnjic

V Novem mestu so 11. aprila pripravili 24-letnega Ivana Stareta iz Črmošnjic. Sumijo ga, da je 8. aprila oropal Alojza Avgustina iz Križevske vasi.

Kot smo že poročali, je Avgustin tistega dne zvečer obiskal gostilno Pri grozdu v Metliki. Okoli pol devete je k njemu prisedel neznanec. Beseda je dala besedo, kramljala in pila sta dobro uro, nato pa krenila proti Avgustinovemu domu. V nekem trenutku je, tako kaže, Stare krenil Avgustina po glavi, mu vzel denarnico s 7.800 dinarji, nato pa ga je vzela noč.

Novomeški kriminalisti in metliški miličniki so s pomočjo Metličanov Ivanu Staretu zelo hitro prišli na sled. Pomagal je tudi dober opis.

ROKA MED ZOBNIKI

Med dopoldansko izmeno 9. aprila se je v črnomaljski Opremi poškodoval pri delu 34-letni Dušan Kosec iz Lokev. Kosec je delal na transporterju za deske. Na rokah je imel rokavice. Ko je prijel za desko na transporterju, ga je veriga zgrabila za rokavico in potegnila roko med zobnike. Prste leve roke so Koscu uredili v novomeški bolnišnici.

KLADIVO MU JE VRGEL V OBRAZ

9. aprila sta se med delom v tovarni prikolice IMV v Brežicah sprla 16-letni Roman P. in 57-letni Karel Petrišič iz Šetle-narta. Roman se je nad sodelavca spravil z besedičenjem, žalil ga je. Po daljšem času je Petrišiču prekipelo, fantinu je vrgel v obraz skoraj pol kilograma težko leseno kladivo. Romana so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, Petrišič pa bo moral pred sodnike.

STEKLENA MAGISTRALA – V ponedeljek je Radovan Nikolić iz okolice Daruvara peljal s tovornjakom proti Ljubljani. Pri Biču je iz neznanega vzroka zapeljal v levo in oplazil tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal Janez Barle z Most pri Komendi. Z Barletovega tovornjaka so popadale steklenice. Promet na magistrali je bil zaradi črepij enosmeren tri ure. (Foto: J. Primc)

V temi napadel soseda

Benjamin Pavlovič iz Armeškega Franca Laha ni mogel udariti po glavi leže – Napadenemu so komaj rešili življenje

Benamina Pavloviča iz Armeškega pri Brežicah je senat novomeške enote temeljnega sodišča Novo mesto obsodil na 2 leti in 8 mesecev zapora, ker je z močnim udarcem hudo poškodoval po glavi soseda Franca Laha.

Soseda Pavlovič in Lah nista živela v dobrih odnosih. 13. julija 1975 je Franciška Ž. okoli 22. ure poklicala na pomoč Pavloviča, češ da jo nekdo napada. Pavlovič je na sodišču izjavil, da je, ko je slišal klice na pomoč, prihitel na Franciški dvorišče, tam pa ga je v temi nekdo udaril po hrbtu. Padel je na tla, pobral neki predmet in z njim preko rame nazaj udaril napadalca. S čim ga je udaril in koga, ne ve.

Bistveno drugače so izpovedale priče. Vsekakor je res, da se je na Franciškinem dvorišču tisti večer nekaj dogajalo. Pavlovič, ki je tudi pritekkel, pa je na dvorišču najprej posvetil. Potem, ko je tam očitno videl Franca Laha, s katerim se že nekaj časa ništa pogledala, je po besedah priča izrazil priložnost za obračun.

Hudo ranjenega Laha so odpeljali v novomeško bolnišnico. Življenje mu je rešila pravočasna zdravniška pomoč. Posledice udarca pa so ostale: Lah slabo vidi in sliši, pa tudi dojemanje je zmanjšano.

Zdravnik izvedenec je povedal, da je bila Lahova poškodba

ŠKODE ZA 250.000 DIN

V četrtek popoldne je 23-letni Drago Treiber iz Maribora vozil osebni avtomobil z novomeško registracijo od Rakovnika proti Mokronogu. V Bistrici je avto zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati, prevrnil se je na bok, drsel se nekaj metrov naprej, se še enkrat prevrnil in obstal na kolesih. Voznik Treiber, ki je bil pripet s pasom, je odnesel celo kožo, na pločevini in tistem, iz česar je še avto, pa je za 250.000 din škode.

V TOVORNJAK – Jože Praznik iz Grmovelj je v petek vozil tovornjak od Metlike proti Novemu mestu. Pri Trnovcu mu je v ovinku pripeljal nasproti z osebnim avtom zdomcem Bajro Hrnčić iz okolice Velike Kladuše. Hrnčić je vozil z neprimerno hitrostjo, med srečanjem ga je zaneslo v levo v tovornjak.

PLAMEN IZ OBLANJA

V ponedeljek okoli poldnava je začelo goreti v prizidku hiše Jožeta Marodiniča v Gor. Brezovem pri Sevnici. Marodini ima v prizidku priložno mizarsko delavnico. Malo zatem, ko je nehal delati, je opazil, da se iz oblanja na tleh kadi, pojavil se je tudi plamen. Marodini je skušal zubljje zatreti z vedrom vode, vendar je bil ogenj hitrejši. Polotil se je ostrejša. Požar so pogasili sevniki gasilci. Škode je za 10.000 din.

KRONIKA NESREČ

TRČIL V SKALO – Ivan Papež iz Sevnice je 10. aprila ob 1.30 vozil osebni avto od Malkovca proti Trzišču. V ovinku ga je zaneslo v levo na neutrujeno bankino. Trčil je v skalo, odkoder je avto odbilo še v kup gramoza. Papež je padel iz avta in obležal na travniku. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico. Gmotne škode je za 30.000 din.

V SEMAFOR – Vlado Sedlar in Zeljko Jurak iz Zagreba sta 11. aprila zjutraj vozila z avtom drug za drugim proti Ljubljani. Ko sta pripeljala pri Čatežu po klancu navzdol, sta prepozno opazila, da je zaradi del na mostu promet enosmeren. Ker je na semaforu gorela rdeča luč, je več vozil čakalo. Sedlar je sicer zavril, ni pa mogel pravočasno ustaviti, zato je mimo avtomobilov zapeljal na desno bankino in po njej vozil do semafora. Za njim je zapeljal tudi Jurak, trčil v zadnji del Sedlarjevega avta in ga porinil v semafor. Ranjena je bila Jurakova

sopotnica Biserka Bolarić iz Zagreba, nekaj odrgnin pa je dobil tudi Jurak. Škode je bilo za 11.000 din.

PREHITRO NA CESTO – 7. aprila se je 14-letni Damjan Gorenjic iz Sentjanža peljal s kolesom skozi domačo vas proti Krmelju. Nenadoma je pred njim stopila na cesto 40-letna Leopoldina Nahtigal iz Sentjanža. Kolesar jo je zadel in zbil na tla. Oba so odpeljali v bolnišnico.

ZAMAN TROBIL – Slavko Sutar iz Dol. Stare vasi je v četrtek zjutraj peljal z osebnim avtom po magistrali mimo Otočca, ko je pred njim nenadoma skušal prečkati cesto 36-letni Friderik Kosi iz Podgorcev pri Ormožu. Sutar je močno zaviral in trobil, kljub temu je nepravilnega pešca zadel in zbil na tla. Avtomobil se je zaradi zaviranja prevrnil. Ranjenega Kosija so odpeljali v novomeško bolnišnico, na avtu pa je za 20.000 din škode.

dežurni poročajo

NESPODOBNO OBNAŠANJE – 10. aprila so brežiški miličniki pridržali do izreznitve 24-letnega Branka Cučurškega iz Brežic. Cučurški je razgrajal, kričal in se nepodobno obnašal v bifeju Marketa. Posredovati so morali miličniki, ki so razgrajča odpeljali na hladno.

GORELO ZA TRGOVINO – V petek nekaj pred polnočjo je za trgovino „Dolenjke“ na Glavnem trgu v Novem mestu začelo goreti. Gasilci, ki so jadrno prihitali in seveda tudi ukrepali, so ugotovili, da je ogenj nastal v odpadnem papirju, ki je bil zložen na lesenem vozišču za trgovino. Požar se je razširil na lesene stopnice in okvir vrat. Zakaj je začelo goreti, še ugotavljajo.

TRAKTOR GA JE POKOPAL

V soboto je 36-letni Anton Črčan iz Malih Dol pri Vel. Gabru s traktorjem oral njivo. Ko je napravil drugo brazdo, je zapeljal čez rob njive in dovozno pot na mejo sosedove njive, ki leži nekoliko višje. Med obračanjem traktorja se je preneslo težišče na zadnje desno kolo, traktor se je prekucnil na pot in pokopal pod seboj Črčmana, da je bil takoj mrtev.

PO LEVI V SMRT

V četrtek ob 13. uri je 26-letni Ivan Kranjc iz Hojdoš pri Ptujju vozil tovornjak od Črnomolja proti Vinici. V Draga-tu mu je pripeljal po levi strani nasproti z osebnim avtom 43-letni Viljem Šikonja iz Črnomolja in silovito treščil v tovornjak. Šikonja je bil tako hudo ranjen, da je umrl na kraju nesreče.

Pred bencinskim postom

Zadeva „parne in neparne številke“ je prvi ukrep, ki naj bi v Jugoslaviji zavrl pretirano porabo goriv

Zvezni izvršni svet je sklenil uvesti posebne omejitve v cestnem prometu, da bi tako omilil težave v zvezi z državno plačilno bilanco. Pričakujejo, da bo ZIS ustrezen odlok objavil v zadnjih desetih dneh aprila, veljati pa bo začel osem dni po natisu.

Hitrost potniških avtomobilov na avtomobilskih cestah naj bi odlok omejil na največ 100, na drugih cestah pa na 80 kilometrov na uro. Potniške avtomobile z registrsko številko, ki se konča parno, naj bi izključevali iz prometa ob ponedeljkih, z neparno zadnjo številko oziroma vozila pa ob četrkih. Ničla je po mnenju ZIS parna številka.

Ta določila ne bodo veljala ob državnih praznikih, za vozila sekretariata za notranje zadeve, JLA, diplomatskih predstavništev, za vozila, ki imajo prednost v prometu, in za vozila s tujo registracijo.

ZIS je odločil tudi, da bo konec prvega tedna v mesecu prepovedana vožnja s tistimi potniškimi avtomobili, ki imajo parno zadnjo številko na registrski tablici; konec zadnjega tedna v mesecu pa bo isto veljalo za avtomobile z neparno zadnjo številko.

Za kršitve omejitve hitrosti in prometa v prepovedanih dnevih so predvidene kazni, ki jih bodo prometniki izrekli na kraju samem. Za zasebne kršitelje je tarifa 1.000 din, za organizacije združenega dela pa so znatno višje.

Z omejitvijo hitrosti motornih vozil in prepovedjo vožnje ob določenih dnevih za osebne avtomobile bi po mnenju ZIS na leto prihranili 300.000 ton motornih

goriv, kar pomeni, da bi bilo treba uvoziti okoli 600.000 ton surove nafte manj. Tako bomo bojda privarčevali 74 milijonov dolarjev. Kot so poudarili na tiskovni konferenci, ki sta jo sklicala komite za promet in zveze SR Slovenije ter republiški komite za energetiko, pa je vse omenjeno šele prvi ukrep, ki naj bi zavrl pretirano porabo tekočih goriv. V kratkem lahko pričakujemo predpis, ki bo prepovedal graditi toplotne elek-

trarne, toplarne in druge energetske naprave, ki bi jih poganjala kurilna olja. Tako naj bi smele termoelektrarne, ki jih poganja tekoče gorivo, obratovati samo v nujnih primerih. Torej ob konicah in izpadih.

V Sloveniji pripravljajo tudi pravilnik o toplotni izolaciji, ki bo od gradbenikov terjal vgrajevanje več izolacijskih snovi. S tem bi preprečili velike izgube toplotne energije. Verjetno bodo že prihod-

Vsi bi bili radi prvi

Sole in krajevne skupnosti zahtevajo, naj bo prednostna lista za gradnjo šol znana, še preden bo glasovanje

Ko so se 13. aprila zbrali delegati občinske izobraževalne skupnosti v Novem mestu, so največ razpravljali o novem referendumu za uvedbo samoprispevka v korist gradnje šol.

Kot je bilo videti iz razprave na odlično obiskani skupščini, nikjer ne razpravljajo ali referendum ali ne, ker predlog za uvedbo povernega samoprispevka povsod načelno podpirajo, pač pa je večina resnih pripomb in pomislekov usmerjena v sestavo prednostne liste za gradnjo ali obnovo šol.

Zelo glasna je zahteva, naj bo pravično odločeno, kje in kdaj bodo za čeli gradnjo iz združenih sredstev samoprispevka, še preden bodo šli ljudje na volišča. Druga pripomba, v kateri so, kot kaže, najglasnejši Stražani, je v oporekanju montažni gradnji tipa Marles. Vprašanje pa je, če so tako šole že videli v krajih, kjer se montažne gradnje branijo. Brusniška nova šola je te vrste in jo hvali vsak, kdor si jo je ogledal. Je namreč sodobna, funkcionalna, lepa in hitro postavljena. Zlasti pa je cenejša. Prav zato bi kazalo predstavnikom krajev, kjer je taka gradnja predvidena v novem programu. Če bi povsod zahtevali klasično gradnjo, potem seveda ne bo dovolj denarja za vse šole, ki so predvidene v novem programu. Za novo šolsko poslopje se zdaj zahteva 2500 m² površine s pripadajočim zunanjim prostorom, zato že zavoljo prostorske stiske montažna gradnja ni možna v vsakem kraju.

Teže bo že zdaj sestaviti prioriteto listo gradenj, kajti prednost ima več obrazov. Iz številnih tabel, priloženih gradivu za uvedbo novega samoprispevka, je videti, da je stiska s prostorom največja v mestu, kjer je tudi največji priliv novih učencev. Če pa bi upoštevali kvadratni meter površine na učenca po šolah, bi bila lista spet drugačna. In spet nov razpored se ponuja, če gledamo samo sicernejše razmere na šolah in varnost.

Vsekakor — so poudarjali na skupščini — pa bi morala biti prednostna lista sestavljena po samoupravni poti in po merilih, ki bodo najpravičnejša za vse prizadete.

Več pisemnih pripomb pa je prišlo na skupščino že z raznih strani. Vse bodo proučili in jih skušali upoštevati, če bo le mogoče. Že zdaj pa je znano, da je bila v škocjanskem primeru očitno narejena napaka v predlogu osnutka, ker sta planirani dve učilnici premalo.

Delegati so dobili pojasnilo, da je šentjernejska šola že v gradnji, da je vse pripravljeno za začetek del v Stopičah, medtem ko za ostale gradnje za zdaj še ni nič določnega. Uradni predlog glede določitve prednosti pri gradnji je tak, naj bi za vsako leto posebej po samoupravni poti določili, katere šole gredo v gradnjo glede na potrebe in možnosti. Ne gre pozabiti, da je potrebno pred gradnjo zagotoviti razen sredstev še vse potrebne „papirije“, kar tudi ne gre tako hitro.

R. BAČER

Pet dni šentjernejskega slavlja

V počastitev 1. maja, krajevnega praznika Šentjerneja in hkrati praznika dela, se bo zvrstilo niz kulturnih in drugih prireditev

Vsako leto se Šentjernečani spomnijo spopada IV. bataljona Cankarjeve brigade s sovražno enoto 16. marca na Javorovici, ustanovitve Gorjanske čete aprila 1942 ter ustanovitve Gorjanskega bataljona 13. maja 1942. Za vse te dogodke iz zgodovine NOB pa so našli najprimernejši datum za vsakoletno praznovanje — 1. maj.

Letos se bodo prireditve v čast temu dnevu začele že v petek, 27. aprila, ko bodo v osnovni šoli Šentjernej odprli ob 19. uri razstavo „Gorjanski bata-

ljon v delih naših umetnikov“. Razstava bo odprta tudi v soboto in nedeljo dopoldne.

V soboto, 28. aprila, bodo popoldne na vrsti kar tri počastitve: ob 16. uri bo otvoritev vodovoda Sračnik-Šentjernej; ob 17. uri bo svečana seja skupščine krajevne skupnosti; ob 20. uri pa bo koncert moškega pevskega zbora Brestanica ter domačega Šentjernejskega okteta.

V nedeljo, 29. aprila, bo ob 8. uri otvoritev razstave zaščitne in reševalne opreme v Gasilskem domu, ob 10. uri pa odkritje

spominskega obeležja v Ledeči vasi.

V ponedeljek ob 20. uri bodo v Šentjerneju zakurili prvomajski kres, v torek, 1. maja, pa bo ob 11. uri na Javorovici osrednja slovesnost. Domačini bodo počastili delavski in krajevni praznik z množično udeležbo, sledila pa bo svečanost ob obletnici bojev na Javorovici s prihodom udeležencev pohoda „Po poteh Gorjanskega bataljona. Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije Šentjerneja vabijo krajanje k čimvečji udeležbi.

Ne gre metati vseh v en koš

V novomeški občini izumirajo čevljarji, krojači, šivilje, mlinarji in kovači, mrgoli pa avtoprevoznikov in lastnikov gradbenih strojev; narašča tudi proizvodna obrt

Drobno gospodarstvo v novomeški občini je bilo v obširni analizi sedanjega stanja prvič prikazano občinskemu komiteju ZK. Sprejetih je več stališč, kako v bodoče gledati na tovrstno gospodarsko dejavnost in kako ukrepati, da bodo želje in zahteve potrošnikov zadovoljene.

10. aprila je komitej ZK kot osrednjo točko zasedanja posvetil obravnavi drobnega gospodarstva, ki doslej sploh ni imelo točno določenega razvojnega programa v občinskih planih. Vsekakor te napake ne gre več prenašati v novo plansko obdobje, zato je potrebno z dobro pripravljenimi in uskladenimi načrti pravočasno začeti ta del novega družbenega plana.

Ugotovljeno je, da je zadnja leta proizvodna in storitvena obrt v občini sicer naraščala, toda ne v zeleni smeri. Medtem ko se širijo proizvodna obrt, posebno plastičarstvo, pa avtoprevoznništvo in usluge v gradbenih stroji, je vse manj obrtnikov, po katerih je največ povpraševanja. Skoroda ni več čevljarjev, krojačev, šivilj, ne mlinarjev in kovačev. Ob modernizaciji in mehanizaciji gospodinjstev pa je tudi prava

umetnost dobiti hitro na dom popravilca pip, strojev, televizorjev itd.

V bodoče naj bi po mnenju komiteja v vsaki novi soseski načrtovali tudi lokale za uslužnostno obrt, po zgledu soseske na Cesti herojev, ki je prvi tak primer. Na področju obrti pa je še vrsta neizkoriščenih novih

organizacijskih možnosti, ki bi lahko bistveno vplivale na rast in napredek storitvene obrti. Novomeška obrtna zadruga Hrast je na primer dosegla napredek, vendar je potrebno nove odnose in usluge preko zadruge bolje razviti.

V politiki do drobnega gospodarstva bo v bodoče potreben tudi nov veter. Postopek za pridobitev dovoljenja ob odprtju obrti bi moral biti zlasti za uslužnostno obrt enostavnejši in hitrejši, pa tudi davčnega vijaka ne gre privijati pri vseh obrtnikih enako. Potreben je odločnejši boj proti šušmarstvu vseh vrst, poostren nadzor inspekcije in vrsta drugih ukrepov, ki jih bodo natančneje opredelili ustrezni organi.

R. B.

ŠENTJERNEJ: ŽE IMAJO PREDLOG

Ob predvideni dograditvi šentjernejske šole bo stara šolska stavba zraven Iskre izpraznjena, ker pouk ne bo več raztresen po vsem naselju. Ker krajevna skupnost, družbenopolitične organizacije in društva ter celotna dejavnost SLO že več let gostujejo v majhni sobi poleg krajevnega urada, menijo, da bi staro šolsko stavbo morali nameniti družbenopolitičnim dejavnostim kraja. Za ta predlog se v kraju močno ogreva.

PESTER INFORMATOR

V začetku tega tedna je izšla 5. številka Informatorja, glasila Občinske konference ZSMS Novo mesto. Mladinsko glasilo je od številke do številke boljše in prinaša tokrat kopicu zanimivih vesti o delu mladih v novomeški občini. Med drugim opozarja na srečanje mladih iz krajevnih skupnosti, ki bo v maju v Novem mestu, predstavlja mladinsko politično šolo, seznanja bralce s tekmovanjem od SKOJ do ZSMJ itd. Urednica Informatorja je Vida Rataj.

NERODNO ZA POŠTARJE IN GOSTE

Šentjernej ni več kraj, v katerem bi vsakdo zlahka našel pravo hišo in njene stanovalce. V kraju je že 50 novih hiš brez hišnih števil, izdanih je vrsta novih lokacij, zato bi bilo nujno poimenovali ulice. Krajevna skupnost je že pred več meseci poslala na občino predlog, a odgovora ni. Medtem pa imajo poštarji težave, stranke ne dobivajo pošte, gostje pa večkrat zaman iščejo znanca.

Dobra ocena

Plodno delo Rdečega križa je sad prizadevnih aktivistov

Na nedavni skupščini Rdečega križa v Novem mestu je obveljala ugotovitev, da je program te organizacije iz leta v leto bogatejši in tudi zahtevnejši.

Množično usposabljanje v prvi pomoči odraslih, preventivna vzgoja, tekovanja na občinski, medobčinski in republiški ravni, usposabljanje ekip za socialno delo, krvodajalske akcije in pridobivanje krvodajalcev so dejavnosti, s katerimi se RK vključuje v akcijo „Nič nas ne sme presenetiti.“

Vsakoletna organizacija letovanja otrok iz socialno šibkih družin ali bolehnih otrok je sestavni del organizirane skrbi za otroka, brigada Rdečega križa pa bo letos že četrty delala v Suhu krajini. Razen materialne in praktične pomoči suho-kranjskemu človeku, je pomen brigade v tem, da privzga čut za solidarnost in skrb ljudi za ljudi.

Program Rdečega križa je vsako leto predstavljen interesnim skupnostim, prav tako družbenopolitičnim organizacijam, ki ga, eni bolj, drugi manj, vključujejo v svoje delovne in finančne načrte.

Ustanavljanje aktivov RK v organizacijah združenega dela ter novi način organiziranja po krajevnih skupnostih na območju Novega mesta se je že pokazalo kot dobra poteza za še uspešnejše delo v prihodnje in boljše sodelovanje z delovnimi kolektivi. V Novem mestu so največ razpravljali o novem referendumu za uvedbo samoprispevka.

HVALA ZA POMOČ! Delegatska skupščina občinske organizacije RK v Novem mestu je ocenjevala preteklo delo. (Foto: Pavlin)

Brezposelnosti skorajda ni

V novomeški občini je bilo ob koncu 1978 prijavljenih 216 iskalcev zaposlitve, po drugi strani pa je bilo še 618 prostih delovnih mest — Poudarek zaposlovanju invalidnih

11. aprila je novomeška skupščina za zaposlovanje tehtala lanskoletno poslovno poročilo in sprejemala letošnji delovni načrt. Odkar so interesne skupnosti za zaposlovanje organizirane po občinah in ne več regijsko, je tudi med delegati več zanimanja za delo.

V novomeški občini je bila ob koncu leta 1978 brezposelnost glede na število prebivalstva in ostale kazalce najnižja na območju regije. Prijavljenih je bilo vsega 216 občanov — iskalcev službe, med temi pa je bilo 82 žensk in 60 teže zaposljivih oseb. K takim štejejo občane, ki imajo socialne težave, kategorizirano mladino in ljudi z zdravstvenimi motnjami.

Prava lakota pa se je po drugi strani v preteklem letu pokazala po strokovnih kadrih, sicer pa po novih delavcih nasploh. V novomeški občini je združeno delo prijavilo 5156 prostih delovnih mest, potrebe pa so bile krite v 4538 primerih. Potrebe po kadrih so se v primeri z letom 1977 povečale za 16 odstotkov.

Prav tako je bila novomeška občina v preteklem letu prva v regiji glede novih zaposlitve, saj je prvič dobilo delo 1970 oseb, iz šolanja je bilo zaposlenih 832 itd. Pri vseh novih zaposlitvah pa so delavci iz drugih republik udeleženi s 47 odstotki. Ugotavljajo tudi, da se iskalci zaposlitve iz drugih republik ne javljajo več samo na prosta nekvalificirana ali težaška dela, marveč je med njimi tudi že precej ljudi s poklicno

šolo, tehnikov in nekaj z visoko izobrazbo.

Po podatkih, ki so jih dobili delegati od strokovne službe skupnosti za zaposlovanje, lani tudi ni bilo odhajanja v tujino zaradi zaposlitve, razen v nekaj primerih, ko so šli naši delavci za naše firme kot strokovnjaki začasno na delo v tujino.

Pač pa se je vrnilo domov 21 zdomcev in se zaposlilo v domači občini.

Pomemben uspeh je bil lani dosežen pri zaposlovanju in usposabljanju invalidnih oseb, pri čemer so največ razumevanja pokazali kolektivni delavci.

FOTOGRAFSKI TEČAJ ZA ZAČETNIKE

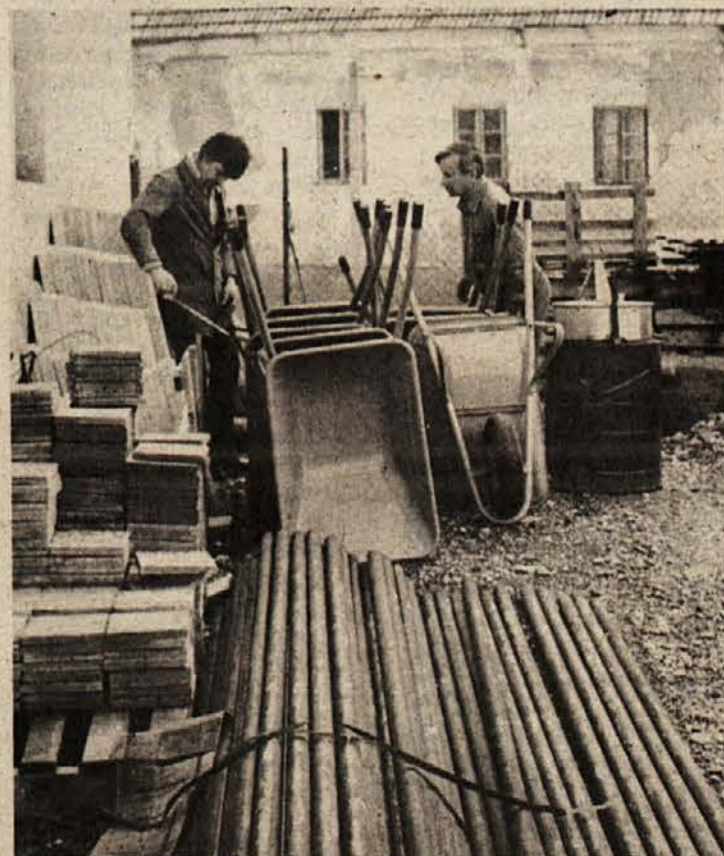
V tem mesecu bo novomeški Foto-kino klub pripravil trideseturni fotografski tečaj, na katerem bodo začetniki uvedli v skrivnost fotografije. Tečajniki se bodo seznanili z osnovami pravilnega fotografiranja in izdelavo fotografij. Informativni sestanek vseh zainteresiranih bo v petek, 20. aprila, ob 16. uri v klubskih prostorih pri avtobusni čakalnici.

POČASTITEV 60-LETNICE

Odbor za organizacijo proslav ob 60-letnici Partije, SKOJ in enotnih sindikatov, ki ga v novomeški občini vodi Franci Borsan, je na prvi seji določil okvirni program prireditev. Zaključek vseh počastitev bo osrednja prireditev v okviru praznovanja občinskega praznika 27. oktobra v Športni dvorani. Takrat bodo organizirali kvalitetno kulturno prireditev v novomeški Športni dvorani, zatem pa bo srečanje predvojnih komunistov in članov ZK s 30 in večletnim partijskim stažem.

tivi IMV, Novoteks, Industrija obutve, Pionir, Splošna bolnica ter zasebna obrtnika Peric in Gorkič.

Prav tovrstna dejavnost bo imela v letošnjem planu prednost, so poudarili na seji, ko so sprejemali delovni načrt. V razpravi pa so se delegati zaustavili predvsem pri alkoholizmu in se zavzemali, da bi morali na neki način vsaj mlajše alkoholike pripraviti do tega, da bi se zdravili.

TRGOVINA NA PROSTEM — Taki prizori so v Novem mestu vsakdanja praksa. Pod milim nebom prodajajo vse, od marmornih plošč do samokolnic, železa in strojev ter gradbenega materiala. „Tri četr našega skladišča je zunaj,“ je povedal tudi prodajalec v trgovini Kmetijske zadruge v Bršljinu (na sliki). (Foto: R. Bačer)

Novomeška kronika

SPET JUCKANJE — Fantje, ki se v spomladanskem roku pripravljajo na služenje vojaškega roka, so ga prejšnji teden spet „kronali“ po mestu, kot je bilo nekdanj v navadi. V okrašenih avtomobilih s harmoniko in močno podprti z maligani so nekatere skupine mladih kolovratile po lokalih.

NAMESTO GRDIH ŽAB — Po mestu so se začeli pojavljati lični koši za smeti. Najbolj opazni so na vsej poti proti železniški postaji. Če bo mesto na enak način smetarsko opremljeno, bo to vsekakor odličen nadomestek za kamnite žabe, v katere naj bi pred leti metali smeti, pa so največkrat ležale zraven.

PONOČNI OBISKI NA VRTOVIH — V zadnjem času se je okrog Mestnih njiv večkrat zgodilo, da so zjutraj vrtničkarji opazili sledove nočnih gostov. Kradejo in pulijo sadike okrasnega grmičevja, lomijo veje in trgajo cvetje. V noči od petka na soboto so na primer množično trgali tulipane.

TUDI MEŠČANI DELAJO — Ljudje s podeželja radi očitajo meščanom, da se ne udeležujejo prostovoljnih delovnih akcij, vendar taki očitki niso več resnični. Stanovanci Prisojne poti so namreč pred dnevi spet družno urejali nasip nad podpornim zidom, ki so ga sami zgradili lani.

SAMO TRIJE NOVI — Pretekli teden so v mestni porodnišnici rodile samo tri Novomeščanke: Ljudmila Krevs iz ulice Pod Trško goro 61 — Igorja, Marija Kastrevc iz Segove 68 — Jano in Tamara Dunato z Zagrebske 15 — Dejana.

OBRTNIKOV VEČ KOT KMETOV — Na novomeški tržnici je bil v ponedeljek kramarski del zaseden do zadnjega kotička, medtem ko na zelenjavnem in živilskem trgu ni bilo posebne ponudbe. Spet je primanjkovalo solate, sicer pa bilo največ prometa s sadikami in semeni. Jajca so bila po 3 din, jabolka po 18 din, kumare po 50 din itd.

Ena gospa je rekla, da prodajalcem, ki na novomeški tržnici ponujajo sadje in zelenjavo tudi ob sobotah in nedeljah, zadnje čase vseh 24 ur na dan gleda pod prste samo še luč javne razsvetljave. Očitno je svetloba edina, ki v Novem mestu še ni dobila banane ali jabolka več.

Gradnja komunalnih objektov in naprav v naši občini zaostaja za rastjo in razvojem gospodarstva. S povečano investicijsko dejavnostjo na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti ter ob povečanem obsegu gradnje stanovanj se razkorak med potrebami in možnostmi še povečuje.

Sredstva za investicijsko vlaganje, modernizacijo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav se oblikujejo na več ravneh:

— pri komunalnih organizacijah združenega dela posebnega družbenega pomena (vodarina, kanalsčina in amortizacija), v ceni električne energije in ptt storitev;

— pri samoupravni komunalni skupnosti iz rednih prihodkov, kot so pristojbine za ceste, sredstva od prodaje bencina, prispevek za uporabo mestnega zemljišča, odstopljeni del stanovanjskih sredstev, bančna posojila in drugo;

— v krajevnih skupnostih, kjer je glavni vir prispevek občanov.

Zaostajanje pri gradnji komunalnih naprav in objektov za potrebami, ki jih terjajo nujna sanacijska dela, razvoj gospodarstva in stanovanjska izgradnja, zahteva iz leta v leto več sredstev. Da bi vsaj deloma ujeli korak s potrebami, najemajo komunalne organizacije in skupnosti bančne kredite. Zato je pri vlaganjih vedno večji delež bančnih posojil, vendar ima zadolženost ob nizki akumulativnosti komunalnih organizacij tudi svoje meje.

V občini Novo mesto postaja vsak dan bolj pereč problem odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Močni rasti industrije ter stanovanjskih in ostalih gradenj v preteklih letih ni enakomerno sledila skrb za komunalno ureditev, zato je ta veja gospodarstva ves čas v zaostanku. Probleme odvajanja odpadnih vod smo reševali posamič in kratkoročno, čiščenju voda pa je bilo sploh posvečeno premalo pozornosti.

Odplake neočiščene v Krko

Danes niti eno urbaniziranih naselij v občini nima kanalizacijskega omrežja niti čistilne naprave. Kanalizacijski vodi se večinoma povsem neprečiščeni izlivajo v potoke in v Krko, industrijske čistilne naprave pa le delno opravljajo svojo funkcijo in jih tudi nihče ne nadzoruje. Kaj pomeni to za naše okolje, zlasti za vodotoke, lahko vidimo na vsakem koraku, saj je čedalje več voda hudo onesnaženih.

V letu 1979 bo po planu vloženi v kanalizacijsko omrežje v občini čez 40 milijonov dinarjev. Z delom teh sredstev bo v Novem mestu zgrajena druga faza centralne čistilne na-

„DA“ ali pa čakajmo

prave, del glavnega zbirnega kanala S, kanalizacija do Šmihela ter kanalizacija po Zagrebški cesti. Z razpoložljivimi sredstvi in krediti le postopoma, predvsem pa prepočasno gradimo kanalizacijske sisteme, tako da vse to postaja ovira za celotno nadaljnjo gradnjo.

Rešitev je samoprispevek

Edina možnost za hitrejšo reševanje najbolj perečih komunalnih zadev, pri čemer so na prvem mestu kanalizacijsko omrežje in čistilne naprave, je v združevanju sredstev s samoprispevkom občanov. Z uvedbo predlaganega samoprispevka v višini 1 odst. čistega osebnega dohodka posameznika in 1 odst. katastrskega dohodka občanov bi v letih 1979 - 1983 združili v 11 krajevnih skupnostih v Novem mestu 50,118.000 dinarjev. Približni izračun kaže, da bi zbrali v posameznih krajevnih skupnostih v naslednjem petletnem obdobju s samoprispevkom:

Zap. št.	Krajevna skupnost	Znesek	Struktura %
1.	Bršljin	6.165.000	12,3
2.	Center	3.809.000	7,6
3.	Drška	6.365.000	12,7
4.	Gotna vas	2.305.000	4,6
5.	Kandija-Grm	9.672.000	19,3
6.	Ločna-Mačkovec	2.255.000	4,5
7.	Majde Šilc	8.620.000	17,2
8.	Mestne njive	4.260.000	8,5
9.	Regerča vas	2.004.000	4,0
10.	Šmihel	2.205.000	4,4
11.	Žabja vas	2.458.000	4,9
SKUPAJ SKS NOVO MESTO		50.118.000	100

Za porabo zbranih sredstev iz samoprispevka predlagamo, da: — polovico sredstev, 25 milijonov, bomo vložili v izgradnjo glavnega kanalizacijskega omrežja;

Osrednji kanal najvažnejši

Kanal S imenujejo v tehnični dokumentaciji glavni sušni zbirni kanal, ki bo potekal ob levem bregu Krke od Cegelnice skozi mestno jedro do centralne čistilne naprave v Ločni. Na ta kanal bodo priključeni ostali kanalizacijski vodi posameznih mestnih področij, že razbremenjeni deževni vod, tako da bodo le sušne odplake izpeljane v čistilno napravo. Manjši del tega kanala je že zgrajen, to je odsek Novoteks-Stadion in del kanala v Ločni.

V letu 1979 bo hkrati z rekonstrukcijo Ceste herojev zgrajen tudi okrog 600 m dolg odsek kanal S, ki poteka ob rekonstruirani cesti. Vendar tak način gradnje ne pomeni rešitve za mestno kanalizacijo. Celoten objekt, to je okrog 6.000 m cevovoda velikih dimenzij (pretežno ϕ 100 cm), dve črpališči

(Stadion in Žaga), tlačni vod, dvojna povezava kanalizacije mestnih območij desnega brega Krke na kanal S, predstavlja investicijo, ki jo bomo s sredstvi sedaj razpoložljivih virov gradili še celo desetletje, če se ne odločimo za pospešeno gradnjo s pomočjo samoprispevka.

Ocena stroškov gradnje tega sistema je brez odseka ob Cesti herojev naslednja:

— stroški gradnje kanala S	32.000.000 din
— črpališče Stadion	3.500.000 din
— črpališče Žaga	7.000.000 din
— tlačni vod in ZBDV ob črpališču Žaga	3.000.000 din
— povezava kanalizacije desni breg na S kanal	12.000.000 din
— stroški odškodnin, nadzora, projektov	2.600.000 din
— prispevek za energetiko	2.300.000 din
SKUPAJ:	62.400.000 din

Ocena je izdelana po cenah v letih 1978 - 1979.

Novo mesto brez centralnega zbirnika deset let gotovo ne bo moglo izhajati. Čistilna naprava v Ločni bo v letih 1979 in 1980 v drugi fazi dograjena, nanjo pa bodo priključeni le tovarna „Krka“, novo stanovanjsko naselje ob Cesti herojev, tovarna Labod ter del Mestnih njiv. Mesto pa se širi predvsem na desnem bregu (Irča vas, Brod, Šmihel, Regerča vas, Žabja vas, Cikava, IMV), vse odpadne vode iz teh predelov pa gredo v Krko neočiščene. Začasna mehanska čistilna naprava v Kandiji je tako obremenjena, da praktično nima več pravega učinka.

Projektna dokumentacija za kompletni sistem z objekti je v delu. Projekti se izdelujejo po fazah, v celoti pa bodo dokončani do srede leta 1980. Zadržek za gradnjo so torej le manjkajoča finančna sredstva.

Primarni vodi, ki se navezujejo na osrednji kanal S

a) Kanal K s črpališčem:

Vsa nadaljnja stanovanjska gradnja v predelu Irča vas - Brod je odvisna od gradnje tega kanala in črpališča, za kar je potrebno zagotoviti 11,5 milijona dinarjev.

b) Kanal R od Šmihela do Gotne vasi:

Ta kanal je potrebno dograditi zaradi odvajanja predvidenih novih stanovanjskih površin, zlasti regerskih košenic. Predvideni stroški znašajo 7,5 milijonov dinarjev.

Ohranimo čisto Krko!

Zaradi nagle rasti prebivalstva, hitre rasti proizvodnje in potrošnje so se začeli pojavljati problemi onesnaženja okolja. Ne da bi dovolj poznal zakonitosti posameznih ekosistemov, se je človek začel obnašati kot gospodar narave, posledica tega pa je prekomerno onesnaženje okolja. To se kaže posebno v vznemirljivem poslabšanju kvalitete voda. Čeprav je voda snov, ki se lahko popolnoma obnovi, pa je oskrba s kvalitetno vodo, potrebno za človekovo aktivnost, omejena z razpoložljivimi količinami. Tako računajo, da je le 0,002 odst. celotne količine vode na razpolago za človekovo aktivnost. Če se bo onesnaževanje nadaljevalo, predvidevajo, da se bo človeštvo čez nekaj let znašlo v velikih težavah zaradi pomanjkanja vode. Ne bo mogoče več zadovoljiti ljudskih potreb, s tem pa bo ogrožen splošni ekonomski razvoj.

Prav zaradi tega se je z vso resnostjo lotiti akcije, da bi ohranili razpoložljive zaloge kvalitetne vode. Pri tem ne smemo pozabiti, da moramo obravnavati problem pitne ter odpadne vode skupaj in da upoštevamo njen naravni krogotok.

Čeprav leži novomeška občina na porečju Krke, reke, ki je v primerjavi z drugimi rekami sorazmerno malo onesnažena, se moramo zavedati, da je onesnaženost Krke vsak dan večja.

Tako je bila že v letih 1968 - 1969 izdelana primerjalna študija o odvajanju in čiščenju odpadnih voda Novega mesta. Rezultat te študije je bil izbor skupnega (centralnega) čiščenja komunalnih in industrijskih odpadnih voda. Tak sistem čiščenja pa zahteva, da morajo posamezni industrijski obrati imeti svoje naprave za predčiščenje odpadnih voda, ki se ne bi morale čistiti na glavni čistilni napravi. Skupno čiščenje komunalnih in

industrijskih odpadnih voda pa zagotavlja tudi boljše čiščenje odpadnih voda iz industrije.

Čiščenja odpadnih voda pa se ne moremo lotiti samo z gradnjo čistilne naprave, ampak moramo hkrati reševati tudi problem gradnje kolektorskega omrežja, prečrpavališč in drugih spremljajočih objektov. Gradnjo zbiralne kanalizacijske mreže za odpadne vode je potrebno časovno uskladiti z gradnjo čistilne naprave, ker bodo v nasprotnem primeru zgoščeni izpusti odplak močno onesnažili posamezne odseke vodotokov. Poleg Novega mesta so v sistem za odvajanje in čiščenje odpadnih voda vključena še naslednja urbana središča s svojo industrijo: Žužemberk, Dolenjske Toplice, Straža, Šmarješke Toplice, Skočjan in Sentjernej.

Raziskovalna naloga, ki jo izvajamo v Dolenjski regiji, je pokazala, da je reka Krka še vedno razmeroma čista. Velike količine odplak, predvsem organskega izvora pa tudi anorganskega, in sorazmerno trda voda povzročajo hitro usedanje in prekomerno rasti vodnih rastlin ter druge spremembe. Vse to neugodno vpliva na rečno strugo, ki se dviguje in pomeni nevarnost za nastanek poplavnih področij.

Občani Novega mesta se moramo zavedati, da je gradnja sodobne čistilne naprave za reko Krko gradnja za nas, predvsem pa za naše potomce in je izredno pomembna, če želimo živeti v zdravem okolju in če želimo, da bi bila naša prihodnost lepša. Prav v občini Novo mesto smo se še vedno pravočasno asvestili, za to obvarujmo našo lepo Krko, sicer nas lahko doleti podobna usoda kot nekatera druga industrijska mesta, kjer je zaradi premajhne skrbi za varstvo okolja normalno človeško življenje že nevarno. Občinska raziskovalna skupnost

c) Kanal S od Mačkovca do čistilne naprave v Ločni:

Kanal bo služil za dovod odpadnih vod Mačkovca, naselja Pod Trško goro, kasneje pa tudi Bajnofa na čistilno napravo v Ločni. Dela bodo veljala 12,5 milijonov.

d) Kanal A od Kamenc do Bučne vasi:

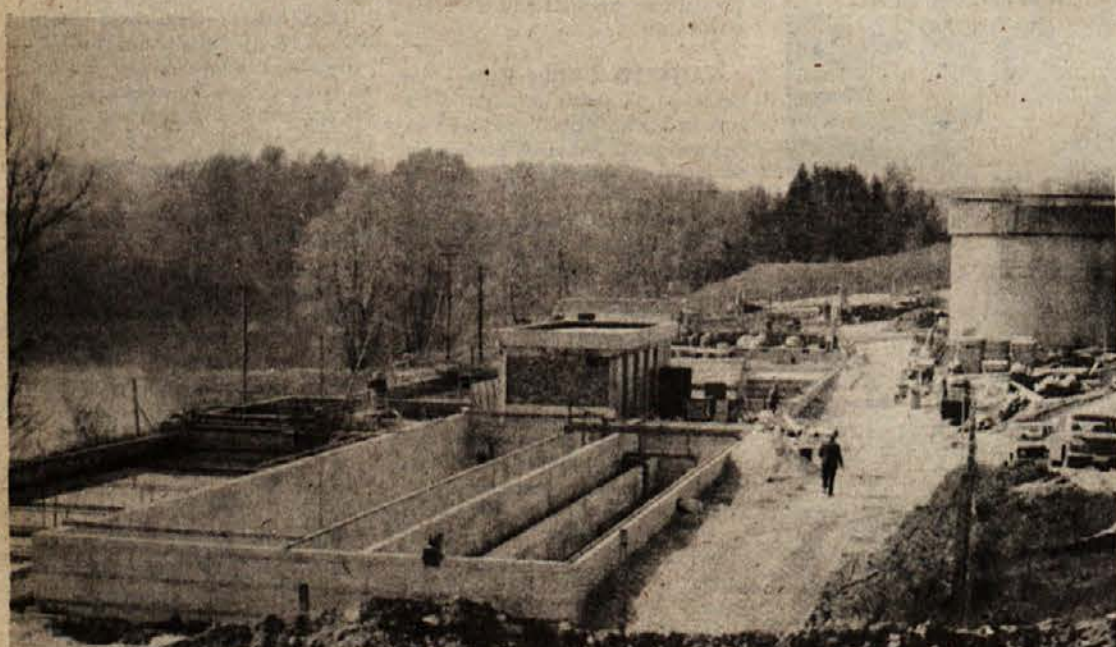
Del kanala je že zgrajen, od javnih skladišč do kanala S. Za povezavo velike Bučne vasi in Kamenc pa je potrebno zgraditi še okrog 2.200 metrov kanala in črpališče. Predvideni stroški: 14 milijonov dinarjev.

Zap. št.	Vir	Znesek	Struktura %
1.	Investicijski del kanalsčine	17.066.000	14
2.	Pristojbine od priključ.	8.533.000	7
3.	OVS dotacije	18.285.000	15
4.	Del sredstev za stan.izgrad.	15.000.000	12,3
5.	Soudeležba OZD	13.157.000	10,8
6.	Del prispevka iz dohodka TOZD za komunalno (1 %)	6.000.000	4,9
7.	Bančni krediti	17.800.000	14,7
8.	Samoprispevek občanov SKS	25.059.000	20,6
9.	Samoprispevek občanov KS Bučna vas	2.000.000	1,7
SKUPAJ PROGRAM		121.900.000	100

Dvakrat na volišče

Na referendumu za krajevni samoprispevek, ki bo 20. maja 1979 od 7. do 19. ure na običajnih glasovalnih mestih (voliščih) se bomo odločali vsi občani posameznih krajevnih skupnosti, tudi zaposleni, ki bodo že prej oddali svoj glas za izgradnjo šolskega prostora 17. maja 1979 na glasovalnih mestih, kjer so zaposleni.

Glasovali bomo za petletni samoprispevek, ki ga bomo plačevali v času od 1. 6. 1979 do 31. 5. 1984. Od samoprispevka zbrana sredstva predstavljajo le del potrebnih sredstev za načrtovane investicije v posameznih krajevnih skupnostih.

OBJEKT BREZ KANALA - Čistilna naprava v Ločni je v gradnji več let in jo bodo tudi dokončali, ampak če se ne bo vanjo iztekel osrednji kanalizacijski sistem, bo imela le delen učinek. (Foto: R. Bačer)

- Birčna vas:**
- priprava za asfaltiranje ceste Potok - Vrh pri Ljubnu - Petane,
 - asfaltiranje ceste Ruperč vrh - Stranska vas - Lakovnice,
 - priprava za gradnjo pokopališča v Stranski vasi, priprava za ureditev in napeljavo telefonskega omrežja,
 - priprava in začetek gradnje vodovoda.
- Bučna vas:**
- asfaltiranje cest: Muhaber-Potočna vas, Kamenje, Dolenje-Gorenje Kamence, Karteljevo, Hudo, Daljni vrh, Cesta od Kolenca do Ostermana,
 - rekonstrukcija cest: Muhaber-Dolnje Kamence, Hudo - Gornje Kamence, Dolnje Kamence - Bučna vas, mimo studenca od Kolenca do Ostermana,
 - ostala dela: vodovod v Kamenje, gradnja doma za gasilce in krajevno skupnost, razširitev pokopališča v Dolenjih Kamencih, ureditev pločnika v Bučni vasi.
- Dolenjske Toplice:**
- asfaltiranje cest: Dolenjske Toplice - Uršna sela, Dolnje Polje - Dol. Toplice, Gabrje - Stara šola v Soteski, križišče za Drenje,
 - dokončanje razširitve pokopališča v Dol. Toplicah,
 - telefon in asfaltiranje priključkov na glavno cesto za Meniško vas, Podhosto, Loško vas, Suhor, Sela in Podturen,
 - telefon v Poljane, Občice, Stare žage,
 - telefon oz. javna razsvetljava v Dol. Gradišče in Polje.
- Mali Slatnik:**
- pokopališče na Potovem vrhu,
 - telefon v krajevno skupnost, dozidava gasilskega doma na Potovem vrhu,
 - izgradnja novega gasilskega doma v Smolenji vasi,
 - asfaltiranje poti in ostalih vpadnic na Malem Slatniku in v Smolenji vasi,
 - izgradnja športnega igrišča pri osnovni šoli na Malem Slatniku,
 - vzdrževanje vaških poti v krajevni skupnosti (Krka, Potov vrh, Vel. Slatnik).
- Otočec:**
- gradnja povezovalnih cest,
 - napeljava telefona v vsako vas,
 - gradnja vodovodnega sistema.
- Orehovica:**
- asfaltiranje cest oz. odsekov: Pristava - Gor. Mokro polje, Loka - Maharovec, Zapuže - Orehovica, Gradišče - Praproče,
 - asfaltiranje in ureditev šolskega igrišča v Orehovici,
 - asfaltiranje medkrajevne ceste Orehovica - Gor. Stara vas - Šentjernej,
 - napeljava vodovoda v Cerovem logu in na Tolstem vrhu,
 - napeljava telefona v več vasi.
- Straža:**
- modernizacija ceste Hruševac - Zalog - Loke, Rumanja vas - Praproče - Mraševo,
 - kanalizacija v Dol. Straži in Rumanji vasi ter Jurki vasi, Potok,
 - Vavta vas, Gor. Straža.
- Uršna sela:**
- izgradnja vodovoda Gor. Sušice - Uršna sela - Laze,
 - ureditev odlagališča smeti,
 - napeljava javne razsvetljave na Uršnih selih,
 - asfaltiranje ceste Birčna vas - Laze,
 - napeljava telefona v več vasi.
- Žužemberk:**
- asfaltiranje cest: Sadinja vas - Mali Lipovec, Mali Lipovec - Sred. Lipovec - Ajdovec,
 - v Žužemberku desni breg, trg - Vrtec, levi breg mimo Zdravstvenega doma, levi breg trg - most; cesta Žužemberk - Stavča vas, Dvor, Šmihel,
 - vodovodi: Šmihel - Dešča vas - Poljane, Dešča vas - Žužemberk, Križi, Vrh, Vrholo, Reber, Zalisec, Gradenc, Veliko in Malo Lipje, Lašče ter območje Ajdovca,
 - napeljava telefona: Žužemberk - Križi - Sadinja vas - Lašče,
 - rekonstrukcija električnega omrežja v Velikem Lipovcu, Podgozdu, Budganji vasi,
 - kanalizacija v naselju Žužemberk in delno na Dvoru,
 - pomoč pri gradnji gasilskih domov v Križih in Lipju,
 - javna razsvetljava v več naseljih,
 - urejanje pokopališč.

PROGRAM KRAJEVNIH SKUPNOSTI NOVO MESTO

- Bršljin:**
- gradnja Zdravstvene postaje Bršljin - sofinanciranje
- Center:**
- ureditev kanalizacije in asfaltiranje Brega,
 - ureditev kanalizacije in asfaltiranje Pugnjeve ceste,
 - ureditev in asfaltiranje parkirišča v Ulici komandanta Staneta pred blokom št. 32,
 - gradnja otroškega igrišča,
 - ureditev sprehajališča in pristopa na leseni most v Ragov log,
 - ureditev Župančičevega sprehajališča,
 - asfaltiranje dvorišča pred blokom 8 in 8a v Jerebovi ulici,
 - ureditev garažnih prostorov v središču mesta.
- Draska:**
- gradnja kanalizacije in popravilo ter asfaltiranje ceste v starem delu Irče vasi,
 - gradnja kanalizacije in popravilo ter asfaltiranje ceste na Drski - novi del,
 - gradnja kanalizacije in popravilo ter asfaltiranje ceste na Brodu - stari del,
 - gradnja kanalizacije in popravilo ter asfaltiranje ceste Brod - novi del,
 - gradnja športnega igrišča ob Segovi ulici,
 - gradnja igrišča v Lebanovi ulici,
- Irča vas:**
- napeljava javne razsvetljave v stari del Irče vasi, novi del Drske, stari del Broda, novi del Broda in Lebanove in del Ulice Mirana Jarca,
 - izdelava projektne dokumentacije za komunalno ureditev naselja Drska, Irča vas, Brod
- Gotna vas:**
- gradnja kanalizacije v naselju Gotna vas, Jedinščica in ulice Ivana Roba - sofinanciranje
- Ločna-Mačkovec:**
- gradnja kanalizacije v naselju Mačkovec do gostilne Pavlin in dokončanje kanalizacije do mлина,
 - gradnja kanalizacije v Ločni,
 - napeljava javne razsvetljave v naselju Pod Trško goro,
 - gradnja oz. asfaltiranje pločnikov v naselju Pod Trško goro,
 - gradnja otroškega igrišča.
- Majde Šilc:**
- gradnja prostorov za družbeno-politične organizacije in KS, družbeni dom - sofinanciranje,
 - asfaltiranje ceste v naselju Ragovo,
 - napeljava vodovoda do Grabna,
 - dokončna ureditev otroškega igrišča ob Ragovski ulici,
 - ureditev okolja blokov ob Zagrebški cesti - sofinanciranje
- Ređerča vas:**
- gradnja sekundarnega voda kanalizacije Ređerča vas Šmihel - sofinanciranje
- Šmihel:**
- asfaltiranje neurejenih cest in ulic na območju KS Šmihel,
 - ureditev in napeljava javne razsvetljave na območju KS Šmihel,
 - ureditev avtobusnih postajališč,
 - ureditev telefona v naselju Škrjanče in Boričevo
- Žabja vas:**
- napeljava javne razsvetljave na Drečjetovo pot in v ulico Na Lazu,
 - ureditev - posodobitev ulic na območju krajevne skupnosti (poti na Gorjance, Na Trate, Na Lazu in Drečjetove poti ter priključka v Lobetovi ulici)
- Kandija-Grm:**
- soudeležba pri gradnji igrišča odprtega tipa za predšolske otroke in za potrebe vzgojno-varstvene ustanove,
 - soudeležba pri gradnji igrišča malega stadiona odprtega tipa za šoloobvezne otroke in za potrebe celodnevne šole,
 - sofinanciranje programa gradnje otroškega vrta,
 - soudeležba krajevne skupnosti pri komunalnem urejanju
- Valantičeve ulice, Gubčeve ulice s priključki, priključka na Trdinovo 12, brezine ob potoku Težka voda in hortikulturne ureditve na področju krajevne skupnosti.**
- Mestne njive:**
- rekonstrukcija in asfaltiranje Koštialove in Lamutove ulice,
 - gradnja pločnika s podporinim zidom in ograjo na delu Koštialove ulice od križišča s Cesto herojev do Mestnih njiv,
 - ureditev Prisojne poti za peš pot od Ceste herojev preko Cankarjeve ulice na Kettejev drevored,
 - napeljava in obnova javne cestne razsvetljave po večjem delu krajevne skupnosti (Cankarjeva ulica, Prisojna pot, Lamutova, Koštialova, Mestne njive - privatne hiše),
 - gradnja ali ureditev skupnih prostorov za delo organizacij in društev v krajevni skupnosti, predvsem za sestanke krajanov,
 - manjše ureditve (zaščitne mreže na igrišču, dodatna igrala, kanalizacijski priključki za hiše pod cesto v spodnjem delu Cankarjeve ulice), dela v Cankarjevi ulici in delu Prisojne poti, ki so se začela že lani, bodo v letošnjem letu končana

NARAVNOST V ZELENO KRKO - Posnetek je narejen sredi mesta na travniku pod sodiščem. Na tak način pa se vse mestne odplake izlivajo v Krko. Takih kanalov je še več okrog in okrog mesta. (Foto: Janez Pavlin)

Za korak bliže k odločitvi

Se bo referendumsko usklajevanje dokončno posrečilo? Upoštewane le nujne potrebe

Volilcev v brežiški občini zlepa še ni kaj tako razvnelo kot razprava o četrtem referendumskem programu. Delegacije so naslovile na skupščino izredno veliko pripomb in zahtev, zato je razumljivo, da so se na prvem skupnem zasedanju zborov občinske skupščine in skupščin petih interesnih skupnosti odločili za nadaljevanje javne razprave, s tem da so predlog programa prevrednotili v osnutek.

Nikakor ne smemo prezreti tega, da občani niso bili ne prej ne pozneje proti samoprispevku, le v sodbah glede potreb in vrstnega reda nekaterih investicij so se razhajali. Ob veliki zagretosti se je seveda tudi dogajalo, da so ponekod pristajali na referendum le, če bodo tudi oni kaj dobili, ob čemer so marsikje prezrli, kaj že imajo in pa to, da je večina predvidenih investicij namenjenih za skupno dobro. Zelo težko bi nam-

reč dosegli poglobilne cilje, če bi šli po taki poti in razdružili zbrano vsoto.

Pogovor iz oči v oči na prvem skupnem zasedanju zborov občinske skupščine in skupščin interesnih skupnosti je bil po vsem tem le koristen in je pripeljal do spoznanja, da vsake želje ni mogoče spraviti pod referendumsko streho. Tako so delegati SIS za šolstvo, za komunalno in cestno dejavnost, za otroško varstvo, zdravstvo in kulturo pooblastili predsedstvo občinske skupščine, da pripravi dokončen predlog v sodelovanju z občinsko konferenco SZDL.

Ta je bil napravljen in takoj razposlan delegacijam. Dokončno besedo o njem bomo slišali 23. aprila na drugem skupnem zasedanju občinske skupščine in SIS. Če se zbori tudi tokrat ne bodo dokopali do enotnega mnenja, se bo razprava o referendumu nadaljevala v jeseni.

Novi predlog upošteva najtehtnejše pripombe in najpogostejša stališča iz dosedanje razprave. Pri osnovnem šolstvu je obveljalo vodilo, da je treba čimprej omogočiti enozimski pouk vsem učencem. V programu zato ostaja dograditev šol na Dolini, v Globokem in v Brežicah

ter gradnja nove šole v Dobovi. Iz referendumskih sredstev bo zagotovljen tudi delež za dozidavo novih učilnic v šolskem centru. Za šole je namenjenih nekaj nad 42 milijonov, za ceste 32, za zdravstveni dom in bolnišnični trakt 25, za kulturne objekte 4,9 in za otroško varstvo 2,5 milijona dinarjev.

Otroško varstvo je dobilo v novem predlogu večjo vsoto kot prej, ker se varstveni oddelki prepočasi širijo in ker je stiska za prostor v njih iz leta v leto večja. Iz programa so črtani izdatki za raziskave pitne vode in oskrbe z njo, zato naj bi zbori na zasedanju 23. aprila pooblastili izvršni svet in komunalno interesno skupnost, da zagotovita druge vire. Tega namreč nikakor ne bi smeli več odlagati, saj kar polovica vaških vodovodov nima zdrave pitne vode.

J. TEPPEY

V DRUŠTVIH DELA VELIKO OBČANOV

V krajevni skupnosti Leskovec je društvena dejavnost zelo živahna. Največ občanov je vključenih v Društvo prijateljev mladine, v Leskovcu je 440 članov, v Velikem Podlogu pa 233. Po množičnosti in aktivnosti se odlikujeta še društvi „Partizan“ s 127 člani iz vrst športnikov in ljubiteljev športa in pa „Rdeči križ“ s 160 člani. Na tem območju se dobro uveljavlja tudi Lovska družina Veliki Podlog, posebej pa velja omeniti izredno prizadevna gasilska društva, ki imajo že dolgoletno tradicijo.

VAJA DELA MOJSTRA. Na občinskem prvenstvu v počastitev 30. obletnice organiziranega usposabljanja mladine je v soboto sodelovalo 18 ekip, od tega 9 osnovnošolskih, 8 iz šolskega centra in ena iz vrst mladine, ki je že zaposlena. (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

DRAGE, A GREDO ZA MED – Na vrtnarji na Čatežu so prodali že nad deset tisoč lončnic, čeprav se ob tem času običajno sezona šele začne. Po tolikšnem prometu lahko sodimo, da bodo okna in balkoni poleti kar kipeli v cvetju. Sadike so to pomlad ležale drage, tako da marsikom vzame sapo, ko zve za ceno. Nazadnje le seže v žep, saj so lončnice že zdaj skojaj poše. Naprodaj so po 40 din kos. Kdor jih vzame več kot osem, jih dobi po 35 din. Na trgu so cenejše, po 25 oziroma po 30 dinarjev. Tako kot na čateški vrtnarji in v cvetličarnah tudi na trgu velja popust le za nakup nad osem rastlin.

PO POLŽJE – Varstvene ustanove morajo zaradi pomanjkanja prostorov vsako leto odkloniti nad sto otrok, največ seveda v Brežicah. Če ne bodo vrtovcov hitreje širili, bo to oviralo nadaljnje zaposlovanje žensk v občini. Zbori občinske

skupščine so zato priporočili skupnosti za otroško varstvo in delavcem v združenem delu, naj te izredno pereče probleme hitreje urejajo in sproti iščejo denarne vire za nove varstvene prostore.

LASTNIKI TRAKTORJEV OPROŠČENI – V novem predlogu za zbiranje samoprispevka v naslednjih petih letih, so upoštevani le prispevki od osebnih avtomobilov in motornih koles. Traktorji in tovorni avtomobili so izpuščeni, ker so to delovna sredstva, tako kot na primer v tovarni stroji. Po zdajšnjem predlogu naj bi lastniki osebnih vozil do 1000 kubičnih cm plačevali letno po 500 dinarjev, lastniki avtomobilov od 1001 cm³ do 1500 cm³ po 700 dinarjev, lastniki težjih osebnih vozil pa celo po 1000 dinarjev na leto. Za motoriste je tudi v tem predlogu predviden letni prispevek 250 dinarjev.

SREČANJE KOZJANCEV JESENI NA SILOVCU

V zadni številki smo pisali o prvem krajevnem prazniku, ki ga Sromljani letos slavijo v počastitev 35. obletnice ustanovitve Kozjanskega odreda. Proslava z odkritjem spomenika padlim domačinom bo 29. aprila, medtem ko bo tradicionalno srečanje borcev Kozjanskega odreda 15. septembra na Silovcu. Organizira jo občina Brežice, ki je prva podelila odredu domicilno listino. Proslave se namreč izmenoma vrstijo v šestih domicilnih občinah.

HITREJE NAPREJ!

Občinska skupnost za zaposlovanje v Brežicah ima v predlogu prednostnih nalog za tekoče leto tudi ustanavljanje delavnic za usposabljanje in zaposlovanje invalidov. Na področju poklicnega usmerjanja pa si bo skupnost prizadevala za uravnoteženje s potrebami gospodarstva in drugih delovnih področij. Naravno je, da bo temu sledila tudi štipendijska politika v občini. Pri zaposlovanju bo skupnost strogo zahtevala spoštovanje minimalnih standardov za življenjske in kulturne pogoje delavcev.

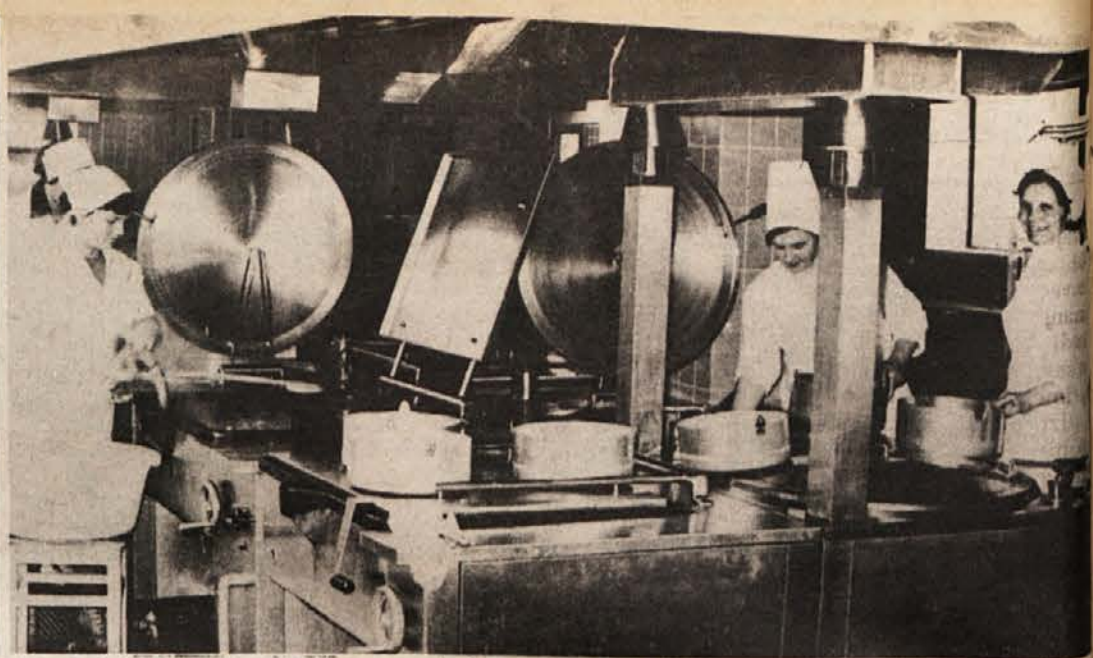
VEČNAMENSKI DOM

V Pišecah nimajo prostora za delo družbenopolitičnih organizacij, za sestajanje krajanov in za kulturne prireditve, zato so sklenili zgraditi kulturni dom. V novem središču družbenih dejavnosti in kulturnega življenja bi imeli tudi zdravstveno postajo in pošto. Kulturna skupnost v Brežicah je sprejela gradnjo doma v novi referendumski program. Iz samoprispevka ki krili 1,5 milijona dinarjev izdatkov, to je enak delež, kot ga daje Kulturna skupnost SRS, razliko pa bodo prispevali še krajevna skupnost, PTT Novo mesto in občinska zdravstvena skupnost.

KAJ NAČRTUJEJO V PEČICAH?

Krajevna skupnost Pečice-Križe se ubada s številnimi komunalnimi problemi, vendar jih sama težko rešuje. V celoti se razteza na naravnem hribovskem območju, od koder imajo ljudje zelo daleč do delovnega mesta, pa še brez rednih prometnih zvez so. Avtobus vozi samo v brežiško smer. V načrtu imajo dograditev ceste do vasi Križe in naprej do Koprivnice, da bi tudi na to stran seosoma vpeljali avtobusno progo. Tako bi se namreč povezali s Senovim in Brestanico, kjer je dosti možnosti za zaposlitev. Se prej pa računajo na dokončanje ceste proti Šapoli in Zdolum, da bi se delavci lahko vozili v Krško. Za letos imajo tudi obsežen načrt za ureditev krajevnega središča. Staro šolsko stavbo bi uporabili za potrebe družbenopolitičnih organizacij, društev in enot za teritorialno obrambo. O svojih programih bodo razpravljali še v okviru interesne skupnosti za komunalno in cestno dejavnost.

J. TEPPEY

KOT IZ ŠKATLICE – Prehrana otrok je potrebna še posebne pozornosti. V novi kuhinji krške osnovne šole je veljala samo oprema 18 milijonov dinarjev. (Foto: Železnik)

Prehrana otrok v dobrih rokah

Nova kuhinja v krški osnovni šoli Jurija Dalmatina med najsodobnejšimi v republiki

Malo je šol, ki se lahko pohvalijo z resnično urejenimi šolskimi kuhinjami. Nova kuhinja v osnovni šoli Jurija Dalmatina na Vidmu je vedno znova in znova cilj raznih strokovnih ogledov, zakaj o njej gre glas, da je nekakšen vzorec celo v republiškem merilu.

Nova kuhinja je povezana s šolo, z zmogljivostjo 2.100 do 2.500 obrokov naj bi bila kos nasititi vso mladež, ki obiskuje šole v mestu: šolskega centra, osnovno šolo dr. Mihajla Rostoharja, povečanega otroškega

vrta in, kajpak, matične šole Jurija Dalmatina, tudi ko bo ta prešla na celodnevni pouk. Vodstvo tega lepega objekta je zaupano predmetni učiteljici gospodinjstva Mariji Sedaj. „Sodobna kuhinja, kot je naša, omogoča resnično kar najbolj pestro pripravo prehrane za otroke. Groba priprava hrane, toplotna obdelava, predvsem pa priprava malic so medsebojno ločene. Omogočena je tudi kulturna delitev hrane v novi jedilnici,“ opisuje novo pridobitev. Hkrati pohvali osebo kuhinje, ki se je doslej vedno izkazalo, tudi ko je bilo potrebno poprijeti za dodatna dela.

Ni lahko zagotoviti vso potrebno hrano za tako veliko kuhinjo. Marija Sedaj ob tem opozarja, kako bi se morali preskrbe Krškega z zelenjavo lotiti grosisti. Tako velika kuhinja vsekakor ne more, denimo, nabavljati mesa v malo prodajni. Doslej so si pomagali z vsebino Mercatorja in Merxa do Preskrbe in Agrokombinata. Vse večji odziv je tudi med kmeti. Ko bo kuhinja delala za vse zmogljivostjo, bo vsekakor upoštevana vreden partner.

A. ŽELEZNIK

Karte na mizi

Most v Stari vasi bodo znižali, cesto asfaltirali do konca

Most nesrečnega imena v Stari vasi, zaradi katerega je bilo med občani toliko hude krvi, bo v kratkem dokončan. Po zagotovitvi podpredsednika občinske skupščine Cirila Pluta bo delo steklo najkasneje v 20 dneh. Zadevo je pojasnil takole:

– Most je za 30 do 40 cm višji, kot je predvideval načrt. Napako je treba zdaj popraviti. V tem času smo dobili tudi načrt za regulacijo starošaškega potoka in prišlo je do spremembe vodnogospodarskega soglasja. To pomeni, da je treba most znižati še za nadaljnjih 25 cm. Priskrbeti si moramo tudi soglasje republiške skupnosti za ceste za dvoodstotni nagib mostu in ne za nagib 5 do 7 cm, kot ga je predvideval načrt. Soglasje pričakujemo v najkrajšem času. V roku dvajsetih dni bo Cestno podjetje Novo mesto – tozdr Krško dokončalo cesto na obeh straneh mostu, tega pa znižalo. Tovariš Plut je odgovoril tudi na vprašanje, kaj bo s cestjo od novega mostu čez Savo do Kovinarske. Pojasnilo so namreč zahtevali delegati na seji občinske skupščine.

– V petletnem programu za modernizacijo magistralne ceste Krško – Drnovo je bil le odsek od Kovinarske do avto ceste. Po pogodbi s Cestnim podjetjem Novo mesto bi moralo biti delo opravljeno oktobra lani, pa, kot vidite, ni prišlo na vrsto ob dogovorjenem času. Vendar ta trenutek že lahko povem, da ne bo treba več dolgo čakati, modernizacije so se že lotili.

Za odsek od Kovinarske do mostu čez Savo v Krškem pa moram povedati, da bi bil v petletnem programu. S Skupnostjo za ceste Slovenije smo dogovorili, da iz petletnega programa za modernizacijo republiških cest preusmeri potrebno vsoto za obnovo tega odseka, vendar dela ni mogoče začeti brez načrta. Te dni pričakujemo soglasje k lokacijski dokumentaciji in upamo, da bomo v kratkem dobili lokacijsko dovoljenje. Takoj zatem se bo projektivni biro pri Savi lotil projekta. Cesto bomo obnavljali v avgustu, če bo načrt narejen prej, pa morda že v juliju.

– Ali to pomeni, da do takrat ne bo nihče krpal luknj? – Ne, s Cestnim podjetjem smo se dogovorili za makadamsko vzdrževanje tega odseka. Za večji del ceste je namreč predvidena nova trasa, zato nima smisla, da bi zdaj vložili za asfaltiranje več starih milijonov.

ZBORI SPET KMALU SKUPAJ

V sredo, 25. aprila, bo v Krškem zasedala občinska skupščina. Zbori bodo točno razpravljali in sprejeli vsak svoj delovni program. Tokrat bodo pretresali že tudi poslovanje gospodarstva v prvem četrtletju ter razpravljali o poročilih občinskega sodišča, postaje milice in sodnika za prekrške. Na dnevnem redu je še podpis dogovora o štipendiranju in sklenitvi družbenega dogovora o ustanovitvi in delu informacijsko-dokumentacijskega centra v občini.

KRŠKE NOVICE

RES MNOŽIČNO – Okoli 800 učencev iz vseh osnovnih šol krške občine se je udeležilo uvodnih orientacijskih tekmovanj z reševanjem številnih nalog, ki so jih pripravili ob 30-letnici vzgoje mladih za SLO. Minulo soboto je bilo še zaključno občinsko tekmovanje, na katerem je nastopilo najboljših 20 petčlanskih ekip.

VSE V BRESTANICO – Na občinskem tekmovanju „Kaj veš o prometu“ – bilo je v Leskovcu – so tokrat vsa prva mesta zasedli pionirji z osnovne šole v Brestanici. Tako sta bili njihovi ekipni zmagi pri starejših in mlajših pionirjih, iz njihovih vrst pa sta tudi najboljša posameznika v obeh skupinah: Bojan Jevšnik in Uroš Serbec. K temu naj še dodamo, da so na tekmovanju manjkali pionirji iz Koprivnice.

ŠTIRI MEDALJE – Tri druga mesta in eno tretje je bera nastopov Tončke Škafar na minulim republiškem plavalnem prvenstvu za mlajše pionirje. Starejši pionirji na enakem tekmovanju niso bili tako uspešni, saj so osvojili dve tretji mesti, po eno pa Marjan Štok in Štafeta.

SE LETOS! – Tako upajo v krški enoti celjskega „Izletnika“, kjer smo jih povprašali, kdaj bo nared avtobusna postaja, ki naj bi jo postavili v delu Krškega na levem savskem bregu, nasproti železniške postaje. Gradnje še ne morejo pričeti, ker nimajo vseh soglasij, četudi so jim kot zadnji datum, ko naj bi jih dobili, napovedali konec marca.

ZLATI IN SREBRNI ZNAKI OF

Republiško priznanje z zlatim znakom Osvobodilne fronte bo iz krške občine letos dobil predvojni revolucionar in še vedno prizadeveni družbenopolitični delavec Karel Šterban.

Občinsko priznanje s srebrnim znakom OF pa bodo na slovesnosti v počastitev 27. aprila prejeli: Občinska konferenca SZDL Bajna B. šta, krajevna organizacija Zveza združenj borcev NOV Brestanica Branko Pirc iz Krškega, Jožica Janč iz Leskovca, Alojz Mlakar in Jože Kuplenik iz Kostanjevice, Anton Horjak s Senovega, Jože Račič iz Krškega ter Sindikalna godba pihal iz Tovarne Djuro Salaj iz Krškega.

MOST DO PRAZNIKOV – Minulo zimo je bil že mogoč promet preko novega mostu čez Savo pri Brestanici. Ta zveza obeta tem krajem še mnogo živahnejši utrip povezanosti s spominskim parkom Kumrovec – Kozjansko. Ta čas je most ponovno zaprt, kajti toplejša vreme omogoča polaganje vrhnje sloja na vozišču in peš poteh čez most in drugo. Most naj bi bil povsem narejen do 1. maja.

SPET TEKMOVANJE – Krški turistično društvo namerava letos spet pripraviti ocenjevanje zunanjih podob hiš in vrtov. Lani takega ocenjevanja ni bilo, vendar opažamo, da se zrakom zvezetost premožnih lastnikov hiš in stanovalcev. Širša akcija je predvidena za prihodnje leto.

NA USTREZNO MESTO – Na zadnjem zasedanju občinske skupščine je več delegatov streslo jezo na tiste občane, ki odlagajo navkljub kjerkoli. Stare štedilnice in druge odslužene znake potrošniške družbe je mogoče videti v opuščeni grozozmizni in domala v slehernem bregu. Inšpektorji so brez sodelovanja občanonov ponavadi brez moči.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Razvoj ne bo zaobšel Blance

Vrsta zamisli, ki bodo, če jih bo mogoče uresničiti, temeljito spremenile KS Blanca

Nezadovoljna z odgovori na svoja delegatska vprašanja je krajevna konferenca SZDL na Blanci 6. aprila povabila predstavnike občine in občinske konference SZDL. Večurni pogovor je osvetlil vrsto zadev, ki težijo krajanom te tudi po zakonu priznane manj razvite krajevske skupnosti. Za nadaljnje akcije je pomembna tudi pobuda s tega shoda, kako se kaže lotevati povsem delovnega reševanja nalog preko samoupravnih interesnih skupnosti, v tem primeru posebno komunalne skupnosti.

Iz teka se to srednjeročno obdobje, Blanci pogrešajo vlaganja gospodarstva na svojem območju. Najdlje je trenutno tako imenovani konzorcij za izkoriščanje nekovin. Po izjavi direktorja Otona Šketa naj bi se

NE LE O DELITVI

Občinski sindikalni svet v Sevnici vključuje v svoje delo tudi posebne svete. V ponedeljek je pričel z delom novi svet za razvojno politiko, načrtovanje, oblikovanje in delitev dohodka. Svetu bo predsedovala Jožica Miklavčič-Kerševa. O stališčih republiškega sindikalnega sveta za pridobivanje in razporejanje dohodka ter uveljavljanje načel o delitvi po delu je do te se obravnavalo 20 osnovnih sindikalnih organizacij. V razpravo se je vključilo tudi predsedstvo občinskega sveta na včerajšnji seji.

v tem mesecu ustanovili Rudnik nekovin Blanca. Sprva naj bi pričeli izkoriščati peske za potrebe gradbenikov. Manjša separacija bo postavljena na Blanci in ne (kot so se bali domačini) druge. Številne doslej izpeljane raziskave obetajo zaradi mnogih prednosti v prihodnjih letih še mnogo novega. Zaloga peskov so ogromne, možnosti uporabe in predelave pa ravno tako vsestranske.

Sevniški Stilles se ogleduje po primernem zemljišču (od 3-4 hektarjev), kjer bi lahko postavili tovarno masivnega stilenega pohištva. Ob sodelovanju s krajevno skupnostjo bodo po vsej verjetnosti lahko prišli do primerne lokacije. Sevniški Kmetijski kombinat naj bi se še letos lotil gradnje skladišča za

sortiranje sadja. Govor je tudi o silosih materialnih rezerv za žito, sadnih hladilnicah in podobno. Skratka, zamisli in načrtov ne manjka. Že bližnja prihodnost bo pokazala, kaj bo mogoče tudi uresničiti.

A. ŽELEZNIK

Dovolj delavcev

Blanca: 230 ljudi primernih za zaposlitev?

Predsednik krajevne konference SZDL Blanca Franc Zorko je na sestanku s predstavniki občine postregel z mnogimi podatki. V starosti od 16. do 50. leta je na območju krajevske skupnosti kar 230 občanov, ki nimajo zaposlitve. Predsednik občinske skupščine Janko Rebernik je pojasnil, kako se vrsta sevniških kolektivov že sedaj otapa s pomankanjem delavcev. Prosta mesta so posebno v sevniški Lisci, dovolj delavcev tudi ne more dobiti Tovarna konstrukcij, ki ima pred seboj zanimive programe za kemijske naprave. Blanci menijo, da je na malo širšem območju pod Bohorjem teh delavcev nad 300. Če bi imeli do delovnih mest bliže, bi se po vsej verjetnosti laže odločili za zaposlitev.

Kako do njih, se znova postavlja vprašanje cest. V krajevni skupnosti zbirajo za to poseben samoprisevek. Koristna je pobuda, da bi razpoložljivi denar oplemenitili s posojilom. Ali je bilo dovolj stopenega pri delih na cesti za Poglek, bo moral razčistiti poseben sestanek s cestarji. Šofer avtobusa na tej progi je v izredno nezavidljivem položaju in pred veliko odgovornostjo za življenja delavcev in otrok, ki se prevažajo po tej progi.

Občani in delovni ljudje blance krajevne skupnosti so v preteklosti znali zavihati rokave. Kot so poudarili na sestanku, ima vodovod sleherni vas in zaselek. Vodovodno omrežje meri že 21 km.

Mnogo nerešenega na vasi

V kmetijstvu manjši uspehi od pričakovanih

Konec marca je občinska konferenca SZDL v Sevnici pripravila posvetovanje o uresničevanju družbenoekonomskih odnosov na vasi. Na njem niso mogli mimo ugotovitve, da v zadnjih treh letih po problemski konferenci SZDL v kmetijstvu doseženi uspehi vseeno niso takšni, kot so pričakovali.

Huda ovira sodobnejšemu kmetovanju je še vedno razdrobljenost zemlje. Kar dve tretjini gospodarjev je starih nad 55 let. S pozornostjo so spregovorili tudi o položaju

kmečke žene. Še vedno v mnogem zaostaja za delavko. Omenjene male površine kmetij ovirajo dolgoročno usmeritev v specializirano proizvodnjo. Kmetje si niso mogli kaj, da ne bi ponovno opozorili na neustrezne ceste. To je lepo pomenil kmet Pompe iz Orešja: pred petimi leti je bilo dovolj, če je dal za repromaterial dvoje goved, danes so štiri premalo.

Kmetijska zemljiška skupnost si prizadeva poiskati neobdelano zemljo in zbrati še vrsto zanimivih podatkov, a je odziv na anketo po krajevnih skupnostih premajhen. Delež hranilno-kreditne službe v preteklosti ni bil majhen: od začetne trojice usmerjenih kmetij se jih je bilo lotilo gradnje hlevov nad sto. Iz tega naslova imajo kmetje 27 milijonov posojil. Služba bi bila lahko močnejša, če bi jo združili s podobno pri gozdarjih.

tek ob 20. uri v sevniškem Ajdovcu. Prireditelji so veterani.

ČAS IZLETOV – Planinsko društvo Lisca ima v načrtu za ta mesec kar osem izletov po naših planinah. Planinci se bodo kot eno po članstvu najmočnejših društev v občini vključili tudi na pohod na Lisco 27. aprila. Izleta članov 1. in 6. maja na Lovrenc imata tudi drug namen: zaščititi svetoči encijan. Sedaj se je namreč mogoče že prav do cerkvice pripeljati z avtomobilom. Med temi obiskovalci žal ne manjka takih, ki ne znajo ceniti teh cvetic v naravi. Predvsem člani kluba za zaščito narave bodo skušali preprečiti, da bi to edinstveno rastišče opustošili.

ŠE NEKAJ VROČEKRVNEŽEV – Ribiči so, kot določa dogovor med družinami v Zasavju, uspešno očevali minuli dve drsti podusti v Dolenjem Boštjanju. Trojico krivolovcev so izročili miličnikom, ti pa jih bodo poslali še k sodniku za prekrške. Nekateri si niso mogli kaj, da ne bi svojega „poguma“ kazali v noči tako, da so na čuvaje drstišča z železniškega nasipa metali kamenje.

NAJBOLJŠI MED DOBRIMI – Najstvo občinskega tekmovanja šolarjev „Kaj veš v prometu“ minuli petek pred sevniško osnovno šolo je pokazalo dobro znanje udeležencev. Sevniško občino bo na republiškem tekmovanju v Slovenj Gradcu zastopal Danilo Jazbec iz sevniške osnovne šole; nabral je le 13 kazenskih točk. Na sliki Jurij Pesjak ml. med ocenjevalno vožnjo na poligonu.

OBLETNICA RDEČEGA KRIZA

Občinska organizacija Rdečega križa v trebanjski občini se pripravila na akcijo, ki bo posvečena 35-letnici RK, mednarodnemu letu otroka in 60-letnici SKOJ in KPJ.

V okviru te akcije bodo letos sprejemali nove člane v organizacijo Rdečega križa po nekoliko spremenjenih pravilih. Tako bodo v podmladek Rdečega križa sprejemali že učence 1. razreda, med člane pa učence 7. in 8. razredov.

VOLITVE V SKUPŠČINE

V trebanjski občini potekajo te dni volitve v skupščine krajevnih organizacij Rdečega križa. Volitve, ki morajo biti po programu končane do konca aprila, bodo v trebanjski občini zaključili že do 10. tega meseca.

PRIPRAVE NA SLO – Učenci mirenske osemletke so izkoristili lep spomladanski dan za tekmovanje, kdo med njimi najdlje vrže kamen. Tovašiča, ki jih je vodila, je povedala, da se tudi na ta način pripravljajo na splošni ljudski odpor. Vse kaže, da so učenci že zdaj dobro pripravljeni, saj so najboljši med njimi vrgli kamen kar 25 m daleč.

Ponovno o zaključnem računu

V razpravo o zaključnem računu vnesti več stalnih in aktualnejših pokazateljev uspešnosti – Nobena delovna organizacija ni končala z izgubo – Zagotoviti prostor za gradnjo

11. aprila je bila v Trebnjem skupna seja občinskega sveta Zveze sindikatov in komiteja občinske konference ZK, na kateri so obravnavali uspeh akcije „Zaključni računi“, naloge, ki jih bodo morali izpolniti v okviru akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ in osnutke načrta in družbenega dogovora o prehodu na ekonomske stanarine. Kot gosta sta na seji prisostvovala Lojze Šterk, sekretar medobčinskega sveta ZK na Dolenjsko, in Adolf Šuštar, predstavnik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Na seji so sprejeli ugotovitev, da je akcija sorazmerno dobro

uspela, čeprav sodeč po poročilu, ki je bilo dokaj kritično, tega ne bi mogli reči. Vsekakor je bil letos dosežen velik napredek v primerjavi s prejšnjimi leti tako v razpravah kot v gradivih, kjer je bil dosledno upoštevan vidik primerjalnosti. Opozorili so še, da to le ni dovolj. Potrebno bi bilo v razpravo o uspešnosti gospodarjenja vnesti več stalnih pa tudi aktualnejših pokazateljev, s pomočjo katerih bi lahko spremljali uspešnost gospodarjenja. Zgodovina poslovanja namreč za tekoče leto ne pomeni dosti, saj so pogoji gospodarjenja vsako leto drugačni. Prav tako je bila izrečena kritična misel o vedenju družbenih dejavnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, ki se niso v to akcijo vključile tako, kot bi se morale. Na seji so med zaključke sprejeli tudi pripombo, da so v akciji premalo sodelovale inšpekcijske službe in odbori samoupravne delavske kontrole.

Po poročilu, ki ga je pripravila SDK, posredoval pa predstavnik izvršnega sveta občinske skupščine Trebnje, so bile vse delovne organizacije iz trebanjske občine tudi gospodarsko uspešne, saj nobena med njimi ni bila v izgubi. Čisti dohodek se je povečal za 37 odstotkov, kar zneso 33 milijard starih dinarjev. Podrobnejše poročilo o gospodarjenju bomo objavili v naslednji številki.

Predstavnik koordinacijskega odbora za izvedbo akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ je povedal, da akcije ne bodo izpeljale posamezne družbenopolitične organizacije, temveč bo njihova naloga, da bodo nudile vsestransko pomoč pri tej akciji. Čeprav časa za priprave na

akcijo ni preveč, ga je vseeno dovolj, da se v trebanjski občini vsi pripravijo na akcijo. Nekaj ukrepov in nalog pa je zanjo že izpolnjenih.

Javna razprava o prehodu na ekonomske stanarine se je v trebanjski občini že začela, tako da v tem primeru Trebanjci niso v zaostanku. Na seji je bilo kljub temu opozorjeno, da bi morala Stanovanjska skupnost v prihodnosti več pozornosti posvetiti reševanju perečih vprašanj. Med temi je na prvem mestu, da v večjih krajih trebanjske občine manjka gradbenih parcel za družbeno, pa tudi zasebno gradnjo.

J.S.

SPOROČILO

Občinska skupščina Trebnje sporoča občanom, da bo občinska uprava namesto v ponedeljek, 30. aprila, izjemoma delala v soboto, 21. aprila.

MALOMARNOST JE KRIVA – Medtem ko bi ponekod vsako kilo cementa skoraj z zlatom odtehtali, te za gradbeništvo tako nujne surovine, ki je pogosto zmanjka, pri Splošnem gradbenem podjetju Grosuplje ne cenijo kaj preveč. Pretekli teden je namreč v Trebnjem padlo z njihovega tovornjaka okoli 10 vreč. Res je, da so ga potem pobrali, res pa je tudi, da bi se taki nezgodi lahko izognili, če bi bil cement na tovornjak prav naložen. Tudi tu bi lahko varčevali, ne samo pri bencinu in nafti. (Foto: Simčič)

Nikoli z zemlje

Polproletarci živijo od zemlje in dela v tovarni – Sami priznavajo, da ne slabo –

Kaj je polproletarec, je v resnici zelo težko določiti. Ni povsem jasno, ali je to delavec, ki doma obdeluje še košček zemlje, ali je to kmet, ki hodi na delo v tovarno, da bi si pridobil pravico do socialnega zavarovanja in pokojnine. Dejstvo je, da bi nam manjkalo še veliko več delovne sile, če bi „primorali“ polproletarce samo k delu na kmetijah, še huje pa bi bilo, če bi „ukinili“ njihovo delo na domačih njivah. Več kot 40 odstotkov slovenske zemlje bi zaradi tega ostalo neobdelane, za toliko pa bi se zmanjšala tudi naša sposobnost, da se sami prehranimo.

Stane Golob

Eden izmed takih polproletarcev je tudi Stane Golob iz Sela, majhne vasi pri Mirni, ki že 17 let dela v mirenskem tozdu IMV, doma pa ima še nekaj zemlje in glav živine. Pravi, da samo od zemlje ne bi mogel živeti, brez nje pa bi bila njegova življenjska raven precej nižja. Zato tako kot mnogi njegovi sodruzi opravlja delo na dveh frontah, pri čemer mu zelo pomaga žena. Če ne bi bilo nje, delo na kmetiji ne bi bilo nikoli opravljeno. Nikoli pa ni pomislil na to, da bi zemljo zapustil.

„Seveda brez plače, ki jo dobim v IMV (okoli 5.000 dinarjev zneso), ne bi mogli živeti tako, kot živimo. Prav tako ne bi mogli popravljati hiše, ne bi mogli kupiti traktorja. Z delom na kmetiji pridelamo najnujnejše za življenje, tako da nam plača ostaja za naložbe,“ je povedal Golob. Naložbe gredo skoraj vse v kmetijo, pa tudi v šolanje otrok. Starjša hči je končala višjo ekonomsko šolo, sin pa zdaj obiskuje srednjo šolo, za katero dobiva štipendijo mirenske Dane.

„Zaradi dela doma na kmetiji moje delo v tovari še ni nikoli trpelo. Večasih sem malo utrujen, če dopoldne delam doma, pa imam v tovarni popoldanski „šiht“.

J. S.

IZ KRAJA V KRAJ

KDO BO DIREKTOR? – V trebanjskem zdravstvenem domu že nekaj časa iščejo direktorja. Brzko ne bi ga že našli, če bi vedeli, kaj mora biti po stroki. Nekateri hočejo, da bi bil zdravnik, drugi spet, da bi bil ekonomist, tretji, da bi bil pravnik. Debata okoli tega velikega problema poteka že dalj časa, zato bo verjetno treba vrlim zdravstvenim delavcem nekako pomagati. Samo težko se bo odločiti, kdo naj jim pomaga: pravniki, ekonomisti?

NE POTREBUJEJO POMOČI – Da, da, Veliki Gaber je očitno edina krajevna skupnost v trebanjski občini, ki je rešila vse svoje komunalne probleme. Občinska konferenca ZSMS je ponudila pomoč brigadirjev pri popravilu ceste, pa se kremeniti Gaberčani niso kaj prida zmenili zanjo. Tako je propadla tudi dvo-

dnevna delovna akcija, ki je bila predvidena za letošnji dan brigadirjev, propadla je pobuda mladincev za priprave na letošnje delovne akcije. Po nekaterih izjavah sodeč, akcije ni bilo zaradi denarja, potem čas ni bilo ustrezen in kdove kaj še.

ZAČELI SO S CESTO – Čateška Elma se resno pripravila na začetek gradnje. Te dni gradijo delavci pot do prostora, kjer bo stala nova tovarna. Dela na objektu pa naj bi se začela takoj po 15. maju. Do tedaj bodo namreč že zgradili cesto.

UPAJO NA USPEH – Vaščani Sel pri Mirni upajo, da bo referendum za krajevni samoprisevek uspel. Z uspehom referendumu, ki ga bodo v mirenski krajevni skupnosti kmalu izpeljali, povezujejo svoje želje in upe za asfaltiranje ceste proti Selom.

IZJEMNA DOVOLJENJA

Člani občinskega izvršnega sveta so na seji minuli četrtek potrdili zapisnika komisije za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, ki si je to zimo na terenu ogledala zemljišče, kjer ljudje prosijo za izjemna lokacijska dovoljenja. Skoraj deset stranska obh zapiskov dokazuje še vedno precejšen pritisk na take gradnje. Razlogi so različni, večina ljudi želi graditi pač na svoji kрпи zemlji in se tako izogniti dragim prispevkom za komunalno urejanje. Kjer je to le mogoče, bodo graditeljem izdali lokacijsko dovoljenje.

SEVNIŠKI PABERKI

KDO ZAŽIGA? – Iz „Lisca“ so konec minulega tedna pripeljali na sevniško smetišče precejšnje količine tekstilnih odpadkov. Gora teh ostankov, med njimi je večina sintetične, je brž postala en sam velik ogenj z nevšečnim črnim dimom.

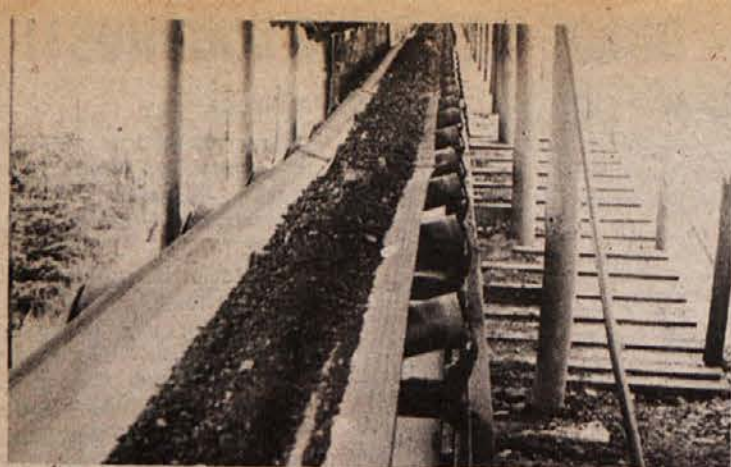

Ostanke je dvigovalo v zrak in nosilo na drugo stran proti Dolenjemu Boštjanju. Kdo je podtaknil ogenj, preden bi te nevšečne ostanke zauli, ni jasno. Očitno je bilo le to, da je daleč naokrog smrdelo za konec tedna. Na sliki: ogenj na robu mesta.

VETERANI VABIJO – Letošnji rokometni ples bo v soboto. Priče-

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

NARAVNOST H KUPCEM — Pred potopitvijo je bila največja mesečna proizvodnja v kanižarskem rudniku 14.100 ton, kar je sploh največ, kar so nakopali v zgodovini tega edinega belokranjskega rudnika. Februarja letos pa so rudarji nakopali 13.100 ton premoga, kar zgovorno priča, da je rudnik popolnoma saniran. Ves premog prodajo sproti.

MOTOKROS NA NOVI PROGI V BREZJU

Tradicionalna prvomajska dirka v motokrosu, ki jo že več let prireja AMD Bela krajina iz Črnomlja, bo letos v nedeljo, 29. aprila, ob 14.30, in sicer na novi progi ob partizanski magistrali v Brezju pri Črmošnjicah. Nova proga, ki so jo pripravili s prostovoljnimi delom člani društva, je zelo lepa, urejena pa so tudi parkirnišča za avtomobile. V razredu 125 kubikov bo največ pozornosti gotovo veljalo dvojeju državnih reprezentanc Italije in Jugoslavije, pomerili pa se bodo udi dirkači iz Nemčije, Švice in Avstrije. Dirka v razredu 50 kubikov bo štela za državno prvenstvo; prijaviteljnih je okoli 40 tekmovalcev. Prizadrevni organizatorji so poskrbeli tudi za avtobusni prevoz iz Metlike, Črnomlja, Žužemberka in Novega mesta preko Dolenjskih Toplic.

Kanižarica dela s polno paro

Kanižarski rudnik je lansko leto zaključil brez izgub — Se vedno premalo rudarjev, ki so v drugih rudnikih bolje plačani — Niso se odpovedali plinski napravi za avtomobile

Kar se proizvodnje tiče, je bil letošnji februar eden najuspešnejših mesecev v zgodovini kanižarskega rudnika sploh. V tem mesecu so kanižarski rudarji nakopali 13.100 ton premoga, kar so pred vdorom vode v jamo le redko dosegli.

Nasploh je letos proizvodnja za več kot 10 odstotkov. Načrt v rudniku zelo velika. Tako so v prvih treh mesecih presegli plan

premoga. Po dosedanjih uspešnih sodeč, ga bodo gotovo dosegli, če ne celo presegle. Seveda tudi s prodajo premoga ni nobenih težav, saj je povpraševanje vedno večje, kot lahko nakopljejo. Kanižarski premog prodajajo v glavnem v Sloveniji, manjši del pa tudi v bližnjih hrvaških krajih.

Sanacija rudnika je očitno povsem uspela, saj je dotok vode v jami tak kot pred potopitvijo, se pravi minimalen; kanižarski rudnik pa že vseskozi velja za suhega.

Sedaj je v rudniku 434 zaposlenih, od tega dela v jami 201. Tudi fluktuacija, s katero se v tem kolektivu že dalj časa otepajo, je zadnje čase malo upadla, kar pripisujejo dejstvu, da so v rudniku osebni dohodki med najvišjimi v črnomaljski občini. Povprečni osebni dohodek znaša 5.960 din, vendar poudarjajo, da je to še vedno najmanj med slovenskimi rudniki. Rudarjev je v Kanižarici še premalo, tako da bi takoj zaposlili kakih 40 delavcev.

Prihodnji mesec bodo v obratu Industrija gradbenega materiala začeli proizvoditi stropne opažnobetonске plošče, v Suhorju pri Vinici pa bo začel delati nov kamnolom apnenčevih agregatov.

Kljub znanim težavam se kolektiv ni odpovedal načrtovani investiciji za izgradnjo tovarne plinskih naprav za avtomobile, v kar so do sedaj vložili že 2,60 milijona dinarjev, ki so jih dobili kot solidarnostno pomoč zaposlenih v dolenjski regiji. Dva prototipa te naprave so že izdelali in več kot enoletna preizkušnja je dala ugodne rezultate. Sedaj so v delu še štiri plinske naprave A. B.

CESTA BO BOLJŠA

Gotovo je ena najslabših cest v občini cesta Omota — Gradnik — Vinji vrh. Viatir je zagrozil, da bo na tej cesti ukinil avtobusno progo, če je ne bodo popravili. Občinska komunalna skupnost je popravilo ceste že naročila pri GOK, tozid Komunalna.

Cisterne namesto lesenih kadi

Modernizacija Vinske kleti v Metliki bo imela več ugodnih posledic za vinogradništvo

Do začetka letošnje trgatve, točneje do 15. septembra, računajo v metliški Vinski kleti, bo nared sodobna sprejemnica za grozdje, do takrat naj bi imeli tudi novo predelovalnico, medtem ko bo za povečanje vinske posode poskrbljeno že do začetka avgusta. Celotna investicija bo veljala okoli 28 milijonov dinarjev, proti koncu tega meseca pa bo zadnja besedo rekla SISEOT, ker je Vinska klet pri nabavi vezana na nakup v tujini in ji mora ta skupnost odobriti potrebne devize, medtem ko so druge institucije, tudi Gospodarska zbornica, na to že dale pristanek.

Z nabavo novih vinskih posod iz nerjavečega jekla bodo povečali kapaciteto kleti od sedanjih 1,9 milijona litrov na 3,2 milijona litrov ali na 320 vagonov. Gre za 22 cisterne — največ-

ja bo lahko sprejela 264.000 litrov — ki bodo zamenjale sedanje lesene kadi. Tri od teh cisterne bodo toplotno izolirane, tako da bo v njih stalno enaka temperatura; v teh cisternah bodo stabilizirali vino za buteljke. V Vinski kleti imajo namreč v načrtu, da bodo poslej laški rizling in eno od rdečih sort prodajali tudi v buteljkah. Cisterne pa bodo lahko uporabljali tudi kot vrelnе posode, saj je jeklena ploščevina najprimernejši material za to; zaradi velike propustnosti toplote se moč ne ogreje, če pa vre pri nižji temperaturi, je kvaliteta vina boljša. Teh lastnosti pa les in beton nimata.

Na licitacijo za novo sprejemnico grozdja se ni javil nobeden od domačih proizvajalcev kletarske opreme, dali pa so tudi izjave, da tega niso sposobni izdelati. Vendar je postopek za uvoz zelo dolg. Nova sprejemnica bo tehtala grozdje brez pecljev in avtomatsko merila stopnjo sladkorja. Tehtanje brez pecljev bo hkrati tudi natančno pokazalo, kakšen je pridelček posamezne sorte grozdja. To bo po besedah vodje Vinske kleti inž. Julija Nemančiča vinogradnike prisililo, da bodo bolje zaščitili vinograde, da bi tako pridelali čim več zdravega grozdja. Seveda bo odkupna ce-

na brez pecljev stehtanega grozdja temu primerno višja.

Nova sprejemnica bo imela štiri sprejemna mesta (sedanjim ima samo eno) in bo lahko sprejela vsak dan 25 do 30 vagonov grozdja (sedaj največ 8,5 vagona na dan). Možna bo selekcija grozdja iste sorte, tako da bodo slabše grozdje iste sorte usmerjali v drugo vrelnо posodo, kot tisto, ki bo slabše dozorlo. Tako bodo z višjo odkupno ceno spodbujali vinogradnike, da si bodo prizadevali za boljše kvaliteto grozdja, in nižjo ceno zavirali pridelovalce nedozorelega grozdja. Hkrati bodo v Vinski kleti s pomočjo nove sprejemnice kar se da izkoristili posamezno letino, s čimer in razlike med sortami grozdja.

KS Dobravice med najmanj razvitimi

Največja želja je asfalt med štirimi vasm

V nedeljo, 22. aprila, bodo prebivalci krajevne skupnosti Dobravice proslavili krajevni praznik, ki ga praznujejo v spomin na 17. april 1942, ko je italijanski okupator požgal Gorinje in Dolnje Dobravice, naslednjega dne pa so belogardisti zverinsko umorili prvega aktivista v tem kraju Mihaela Žuničiča. Na območju te krajevne skupnosti je v letu 1942 delovalo tudi oficirska šola GS NOV in POS, pripadniki šole pa so lani v Geršičih postavili spominsko obeležje.

Krajevna skupnost Dobravice, ki združuje vasi Dol. in Gor. Dobravice, Geršiče in Krivoglavice, šteje nekaj manj kot 200 prebivalcev; zaposlenih je 53 krajanov, največ v Metliki, nekaj pa tudi v sosednji črnomaljski občini. Ta KS spada med najslabše razvite v metliški občini. Največja želja krajanov je asfaltiranje ceste, ki povezuje njihove vasi, za to že od 1976 ljudje plačujejo samoprispevek.

Gasilsko društvo, ki je lani proslavilo 50-letnico obstoja, si je za nalogo zastavilo dograditev svojega doma in gradnjo garaže pri domu.

ALOJZ ŠTEFANIČ

TEHNIČNI PREGLEDI TRAKTORJEV

Črnomaljski SAP-Viator bo 3. in 4. maja na metliškem kopaljšču ob Kolpi opravljal tehnične preglede traktorjev in traktorskih priklopnikov za lastnike iz metliške občine. Pregledi bodo ta dva dneva od 7. do 16. ure, hkrati pa bodo lastniki traktorjev lahko opravili tudi vse v zvezi z zavarovanjem.

SAMO RAHEL ZASTOJ? — Od kar je nova proizvodna dvorana IMV na Suhorju pod streho, so dela malce zastala. Kljub temu pa investitor zatrjuje, da bo nared v pravem času. To je res nujno, kajti še ene tako hude zime, kot je bila zadnja, suhorski delavci v sedanjih prostorih verjetno ne bi radi prebili.

SPREHOD PO METLIKI

AEROKLUB BELA KRAJINA bo pripravil 21. aprila pri vasi Otok medklubsko modelarsko tekmovalnico, posvečeno 35-letnici pristanka prvih zavezniških letal na partizanskem letališču v Otoku. Na tekmovalnico bodo nastopili najboljši člani aeroklubov iz Novega mesta, Brežic, Mirne, Ptujca, Ljubljane. Kočevja pa še člani Aerokluba Bela krajina. Pričetek zanimivega tekmovalnega, katerega pokrovitelj je delovna organizacija „Beti“, bo ob 8.30. Gledalcev gotovo ne bo manjkalo.

V STARI METLIŠKI KINO DVORANI so nastopili pred dnevi Džo Marčič — Maki, Tomislav Ivčič, ansambel Nočni skok iz Kopra ter Rose Day, gostja iz Londona. Vzdušje v dvorani je bilo prijetno, nekaj mladoletnic je padlo ob prepevanju v trans, vendar so odnesle celo kožo. Prireditelj je pokazal, da si mladi želijo tovrstnih gostovanj, kjer se lahko poleg poslušanja tudi zvižajo in se drugače izživljajo.

BIFE PRODAJALNE ŽITO se ne more pritoževati, da nima gostov. V glavnem prevladujejo moški, ki udarijo po čem močnejšem, medtem ko lepše polovice kupujejo v drugonem prostoru kruh in pečivo. Lokal je prijetno urejen, strežno osebje je prijazno, zato se ne gre čuditi solidnemu obisku. Problem je edinoletni parkirni prostor, vendar se šoferji zadovoljujejo s pločnikom. Pešci niso navdušeni.

V BETINI TOZD KODRANKA IN VOLNA ustanovljajo mladi fantje nogometne ekipe, ki se bo potegovala za prvo mesto na delavskih športnih igrah v občini. Mladenci so vzeli stvar zelo resno, najprej pa se bodo opremili z dresi in s kopalčkami, potem bodo pričeli trenirati. In ni hudič, da ne bodo nekoga dne pili iz zmagovalnega pokala. Upati je samo še to, da jih bodo pričele posmatrati druge temeljne organizacije združenega dela, da pa bo pot do zmage nekoliko trša.

Zakaj je plahnel navdih

Kvaliteta kot nov vzgon črnomaljskega jurjevanja

Leto ali dve nazaj se je zaradi manjših spodsrljajev in neprijetnosti pri organiziranju največje folklorne prireditve ne samo v Beli krajini, marveč na Dolenjskem sploh, črnomaljskega jurjevanja, govorilo, da je ta vsakoletna prireditev v krizi, da je potrebno spremeniti program, da je nastop folklornih skupin vsako leto enak in podobno.

Da bi stvari prišli do dna, je črnomaljska Zveza kulturnih organizacij pred kratkim sklicala sesanek, na katerem so govorili izključno o jurjevanju in prihodnosti tega folklorne festivala. Na koncu se je izkazalo, da ni v krizi jurjevanje kot tako, kot sama prireditev, kot nastop belokranjskih folklornih skupin, marveč je zaškripalo pri organizaciji oziroma v organizacijskem odboru.

Jurjevanje pripravljajo v Črnomlju že od leta 1963, in to vsako drugo soboto in nedeljo v juniju. V začetku je pripravljali odbor delal z navdušenjem, zagnanostjo, ki pa je sčasoma plahnela. V zadnjih treh letih se je v tem odboru izmenjalo kar 45 ljudi. Res je, da je prvi odbor pred več kot 16 leti izdelal koncept jurjevanja, ki je ostal vsa ta leta v bistvu nespremenjen, kar je v nekaterih lahko vzbujalo občutek, da je prireditev vsako leto enaka, da se ponavlja ali celo da postaja dolgočasna.

A. BARTELJ

Vendar velik obisk številnih gledalcev tako iz Bele krajine, kot iz drugih krajev naše domovine, to vsako leto sproti spodbija. Zanimanje za ljudsko izročilo je živo in privlači vedno nove ljudi. Jasno pa je, da ne more od desetih stalnih folklornih skupin, kolikor jih deluje v Beli krajini, nihče zahtevati, da si zato, da bo prireditev „pestrejša“, izmislijo nove „ljudske“ plesne in pesmi. Prireditev je veliko vredna že zato, ker to lepo in bogato izročilo goji, ga ohranja in plemeniti, prenaša na mladi rod, posreduje širokemu krogu obiskovalcev.

Dogovorili so se, naj ostane vsebina jurjevanja enaka, bolj pa naj pride do izraza kvaliteta, ki jo bodo folklorne skupine izboljšale s stalnim delom, vadbo, pomlajevanjem svojih vrst, seveda pa tudi z večjo gmotno pomočjo. Prav tako naj bi belokranjske skupine več nastopale na podobnih prireditvah v ostali Sloveniji in Jugoslaviji. Poslej naj bi na jurjevanju ne predstavljali več le jurjevskih obredov, marveč tudi belokranjske ljudske pesmi, ki jih še danes zbirajo in zapisujejo. Predlagali so tudi, naj bi prireditev za en teden predstavili, da ne bi sovpadala s podobnimi folklornimi srečanji v Mokronogu in hrvaškem Slunju.

ČR NOMALJSKI DROBIR

DOBER TRENING — Ljudje, ki poznajo ceste v občinskem središču, se prav nič ne čudijo, da sta v samem vrhu jugoslovanskega motokrosa kar dva črnomaljskana. Če se človek samo dvakrat na dan zapelje na dveh košah skozi mesto, je to že kar naporen trening, poleg tega pa je treba upoštevati še, da se je treba spretno izogibati na vseh mogočih in nemogočih krajih parkiranih avtomobilov.

ZADNJE POČIVALIŠČE? — Pred tehničnim servisom v Loki že lep čas počiva razbita „škoda“. Lastniku so jo sredi belega dne izpred hiše ukradli mladi zlikovci in jo nekaj sto metrov za tem razbili. Čeprav je menda lastnik avta in tehničnega servisa človek, ki zna marsikaj narediti, tisti, ki razbiti avto bolj podrobno pogledajo, dvomijo, da mu bo uspelo še kdaj peljati se z njim.

OGROŽENI SPOMENIKI — V Črnomlju je več stavb, ki jih štejejo med kulturnozgodovinske spomenike, žal pa je večina izmed njih v dokaj slabem, če ne celo kritičnem stanju. Med najpomembnejše take spomenike v občini sploh spada cerkveca sv. Duha, ki je res nujno potrebna celovite zaščite.

V Črnomlju že nekaj časa govorijo, da bi v tej cerkvi kasneje uredili neke vrste koncertno dvorano. Zaradi svoje visoke starosti je pomemben tudi tako imenovani viniški dvorec, sedanja Balkovecova hiša v Črnomlju, v kateri naj bi po odkupu in obnovitvi uredili muzejsko zbirko NOB in zbirko pomembnih Belokranjcev. V zelo slabem stanju je tudi Kobetičev grad, ki je potreben čimprejšnjega temeljitega popravila oziroma vsaj zavarojanja pred nadaljnjim propadom.

Poleg vina tudi jedi

Na razstavi v Semiču se bodo predstavile tudi dobre kuharice z značilnimi belokranjskimi jedmi

V okviru letošnje razstave belokranjskih vin v Semiču bo tudi razstava belokranjskih jedi, in to od 28. aprila dopoldne do naslednjega dne popoldne. Razstavljene jedi si bodo obiskovalci lahko ogledali v gornjih prostorih muzeja, nekatere teh jedi pa bo moč naročiti v penzionu Smuk. Strokovno vodstvo po razstavi je prevzel novomeški Šolski center za gostinstvo.

Prireditelji želijo, da bi se prijavilo čim več belokranjskih kuharic s predlogi za domače jedi, tako vsakdanjih kot prazničnih. Seveda bodo pomoč teh kuharic potrebovali tudi pri pripravi jedi. Prijave še vedno zbira prireditveni odbor v Semiču, gospodinje pa se lahko prijavijo tudi odbornikom Društva vinogradnikov. Ker slovi Bela krajina tudi po izvornih jedeh in dobrih kuharicah, so prireditelji prepričani, da bodo imeli obiskovalci kaj videti pa tudi jesti.

Prvi dan razstave belokranjskih vin v petek, 27. aprila, bo v Smuku družabni večer samo za vinogradnike in njihove družine. Za kulturni program bodo poskrbeli znani umetniki Vilma Bukovčeva, Rajko Koritnik in Silvo Mihelič. Ker je število omejeno, organizatorji pozivajo vinogradnike, naj se za ta družabni večer prijavijo svojemu odborniku društva; rezervacija, v kar je všteta tudi večerja, znaša 170 dinarjev za osebo, zadnji rok za prijave pa je 22. april.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

"Kurirčkova pošta" prihaja

Obrambna vzgoja pionirjev — Raziskava o SKOJ

Po kočevski občini bo letos potovala kurirčkova pošta od 23. do 26. aprila. Pionirski oddeli so za to priložnost pripravili bogate programe.

Pionirji iz Strug bodo torbico prevzeli 23. aprila ob 11. uri od pionirjev iz občine Grosuplje. Ob 14. uri jo bodo sprejeli že pionirji v Zeljnah. Na območje Stare cerkve bo prišla isti dan ob 16,30 (Jasnica), ob 17,30 pa bo v Stari cerkvi, kjer bo prenočila.

V Kočevju bo prispela 24. aprila ob 10. uri, v Livoldu pa ob 13. uri, kjer bo prenočila in kjer se ji bo priključila stranska proga iz Mozilja. Naslednji dan ob 9. uri bo pošta prispela do javke v Stalcerjih, kjer se ji bo priključila stranska proga iz Kočevske Reke. Ob 12. uri bo prispela v Faro, kjer bo prenočila.

V Oslinici bo pošta 26. aprila ob 10. uri, na Travi ob 13. uri in v Podpreski ob 16. uri. Tu bo velik miting pionirjev iz tega dela kočevske občine in pionirjev iz Loškega potoka, ki bodo v imenu pionirjev ribniške občine prevzeli torbico iz rok kočevskih pionirjev. Ta proslava bo posvečena tudi dnevu OF in prazniku dela.

V vseh krajih, kjer bo potovala kurirčkova pošta, bodo mitingi. Pionirji iz Stare cerkve bodo imeli na Jasnici še pouk o varnostnih in obrambnih veščinah ter razgovor s predstavniki Ljudske milice. Bogat program akcij so pripravili pionirji iz Vasi — Fare, ki so akcije ob "Kurirčkovi pošti 79" začeli že prejšnji mesec, trajale pa bodo še skoraj ves april.

J. P.

Draga: novi načrti

Pred kratkim smo obiskali KS Draga in vprašali nekatere občane, kaj so v minulih letih zgradili s samoprispelki in kaj naj bi zgradili po njihovem mnenju z novim — seveda če bo referendum 13. maja uspel — ter kaj menijo oni o predlogu za uvedbo novega samoprispelka.

LOJZE POJE, Draga: „V Dragi sem šele štiri mesece, zato ne vem, kaj vse je bilo tu s samoprispelkom narejeno. Vem pa, da je bila lani glavna akcija vodovod; gradimo pa še novo bencinsko črpalko, ki bi morala biti končana že lani, ter novo sraubo za pošto in krajevni urad, v njej pa bodo tudi stanovanja. Potrebno bo urediti še marsikaj: zgraditi

LOJZE POJE

ti novo zdravstveno postajo z asfaltno povezavo še odseke med vasi, ki ga še nimajo od Lazca preko Drage do Srednje vasi; seveda pa je treba dokončati tudi vodovod. Nekaj tega bomo uredili s samoprispelki, nekaj pa iz drugih virov.”

FRANC ŽAGAR, Srednja vas 2: „Pri nas smo doslej o uvedbi samoprispelka razpravljali na zboru delegatov KS, na zboru občanov na Travi in na zboru kolektiva tozda Gozdarstvo Draga. Povsod so se delovni ljudje in občani zavzemali za uvedbo samoprispelka, ker bomo le tako lahko rešili mnoge pereče komunalne probleme. Tako je treba zgraditi predvsem vodni zbiralnik za Podpresko, vodovod

FRANC ŽAGAR

za Fungert, zajetje za Lazec, Staremu in Novemu Kotu izboljšati cesto, povezati pa je treba z asfaltno tudi vse vasi ob glavni cesti skozi Dragarsko dolino. Če samoprispelka ne bo, potem bo treba iz tega načrta marsikaj črtati. Zgradili bomo še zdravstveno postajo, ki pa ne bo šla iz glavnega samoprispelka, ampak bomo zanjo prispevali še posebej.”

J. P.

Živahno o načrtih — in hibah

Podoba je, da delovni ljudje še niso bistveni nosilci načrtovanja

O programu dela krajevnih skupnosti za letos in o predlogih za spremembo dogovora o temeljih družbenega načrta občine za obdobje 1976 do 1980 je bila na zadnji seji izvršnega sveta občinske skupščine Ribnica 12. aprila zelo žihava razprava.

Ko so razpravljali o načrtih krajevnih skupnosti, so ugotovili, da sta načrtovanje zelo resno opravili KS Ribnica in Sodražica manj pa ostale, medtem ko jim KS Velike Poljane sploh ni poslala svojega načrta. Nadalje so menili, da načrti obravnavajo preveč le komunalne zadeve, manj pa ostala področja, ter da sta zastopljena tudi ljudska obramba in predvsem družbena samozaščita. Opozorili so, da nekatere OZD — pri tem so omenili Inlesove tozde — kažejo premalo razumevanja za financiranje potreb krajevnih skupnosti.

Tudi pri predlogih za spremembo dogovora o temeljih družbenega

načrta občine za obdobje 1976 do 1980 je bil spet omenjen Inles kot tista OZD, ki uresniči najmanj načrtovanih investicij. Za tako stanje v Inlesu so res tudi zunanji vzroki, vendar je nekaj prav gotovo notranjih, na primer: slaba organi-

zacija dela, ne najboljše kakovost itd. Ostale OZD bodo svoje načrte investicij v glavnem uresničile, Riko pa celo občutno presegele.

Na seji izvršnega sveta so razpravljali in sklepali še o delovnem programu IS pri pripravi srednjeročnega in dolgoročnega načrta občine, o ustanovitvi medobčinskega računalniškega središča v Kočevju, o družbenem dogovoru o štipendiranju, o lani zbranih samoprispelkih in drugih zadevah.

J. PRIMC

Muzikalni april

V Ribnici kar štiri kvalitete prireditve

April je letos v Ribnici mesec glasbe. V okviru revije „Poletje in pesem“ so se najprej v dvorani športnega centra predstavili pevci zabavnih melodij Tomislav Ivičić in Džo Maričić, vokalno-instrumentalna skupina „Nočni skok“ iz Kopra, kot gostja pa je nastopila še plavalas angleška pevka Day Rose. Dvorana ni bila povsem zasedena. Vstopnina je bila 70 din. Lahko rečemo, da je bil to prejšnji slab kot dober zabavni večer.

Uredništvo „Krošnjarja“ pa je organiziralo v domu JLA nastop Andreja Šifrerja. Z nastopom tega dobrega glasbenika je bila publika zadovoljna. Z sinoči, 18. marca, je bil v dvorani športnega centra napovedan nastop Avsenikov.

29. aprila bomo v dvorani športnega centra videli „prireditve leta“: nastopil bo popularni sarajevski ansambel „Bijelo dugme“, ki je bil pred dvema letoma prepričljivo najboljši ansambel in je prodal tudi največ plošč. V zadnjem letu dni je ansambel zamenjal nekatere člane, med njimi bobnarja, ki je bil obojen na tri leta zapora zaradi tihotapstva mamil.

M. GLAVONJIC

VISOKO JE DO LUČI — Javna cestna in ulična razsvetljava se tudi v Ribnici pogosto kviri. Žarnice pa so dosegljive le s posebnimi za prilagojenimi vozili in napravami. (Foto: J. Primc)

POHOD SPOMINOV

„Pohod po poteh prijateljstva in spominov“, posvečen dnevu OF, organizira 22. aprila ob 9. uri Telesnokulturna skupnost Kočevje. Start in cilj bo pri domu telesne kulture v Kočevju. V tekmovalnem pohodu lahko sodelujejo le 3-članske ekipe OZD, sindikatov, KS, društev, klubov, hišnih svetov, šol itd. Namen pohoda je širiti množičnost v športu in rekreaciji, krepitev obrambno sposobnost občanov, obujati spomine na NOB in revolucijo ter prenašati borbene tradicije na mladi rod. Prijave za pohod sprejemajo le še danes.

Kos bo zastopal občino

Zmagal je na občinskem tekmovanju mladih kolesarjev, zdaj gre na republiško

Marko Kos iz osnovne šole Ribnica je zmagal na občinskem tekmovanju „Kaj veš o prometu“, ki je bilo 7. aprila v Loškem potoku. Udeležilo se ga je 30 tekmovalcev iz osnovnih šol Ribnica, Sodražica in Loški potok.

Mladi kolesarji so tekmovali v izpolnjevanju testne pole o poznavanju prometnih predpisov, v vožnji po cesti in praktičnem upoštevanju predpisov ter v sprednostni vožnji. V skupini tekmovalcev 5. in 6. razredov so bili najboljši: 1. Drago Mohar, 2. Igor Voljč (oba Ribnica), 3. Marko Novak (Loški potok) itd.; v skupini tekmovalcev 7. in 8. razreda pa 1. Marko Kos, 2. Aleš Šipka (oba Ribnica), 3. Janko Turk (Sodražica) itd.

Najboljši tekmovalec je bil Marko Kos, ki bo zastopal ribniško občino na republiškem tekmovanju „Kaj veš o prometu“, ki bo 20. in 21. aprila v Slovenjgradu. Na tekmovanju v Loškem potoku je sodelovalo še 6 pionirjev — prometnikov iz Ribnice, ki so usmerjali promet na progi, kjer so se tekmovalci pomerili v praktični vožnji. Tudi trije mladi prometniki (Roman Kromar, Rok Debeljak in Jernej Kovač) bodo sodelovali na republiškem prvenstvu v Slovenj-

gradu, vendar se bodo ti pomerili v znanju iz prve pomoči, poznavanju zgodovine Slovenjgradca in v orientacijskem pohodu, združenem s streljanjem. Čeprav potekajo občinska kolesarska tekmovanja že 11 let, je bilo letos prvič tekmovanje v Loškem potoku.

SPRETNOSTNA VOŽNJA — Na tekmovanju šolarjev kolesarjev v Loškem potoku je vzbudila največje zanimanje gledalcev spretnostna vožnja. (Foto: Jože Primc)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCEI

MINIRANJE OSTANKOV — Pri gradnji novega čevljarskega mostu v Ribnici so ostali še ostanki starega. Te ostanke bodo zaminirali, vendar še, ko bo Bistrica nizka. Morda bi kazalo to miniranje izvesti tudi v okviru vojaške vaje? Seveda pa je vsakakor treba vse izpeljati strokovno, da ne bo prišlo do nesreče oziroma nepotrebnih škod.

SMETIŠČA ŠE NI — Krajevna skupnost Loški potok si že dolgo prizadeva urediti smetišče. Doslej še niso dosegli soglasja z lastnikom tega zemljišča, upajo pa, da ga bodo kmalu.

CESTA RAZPADA — Minulo jesen so asfaltirali del ceste od Loškega potoka proti Sodražici. V glavnem so uspeli položiti le grobi asfalt. Huda zima novemu asfaltu ni prizanesla, saj je v njem že precej velikih lukenj.

TELEFON V VSAKO VAS — Vasi v Loškem potoku dobivajo telefone. Kaže, da bo nova ATC kmalu morala dobiti še več števil. Samo za Mali Log je rezerviranih 20 števil, a je že 14 oddanih.

KAJ S TRGOVINO NA GORI? — Poslovodja trgovine na Gori, ki posluje v sklopu KZ Ribnica, je dal odpoved, ki je že potekla. KZ je iskala nekoga, ki bi trgovino prevzel in vodil kot zasebnik. Interesenti za to so bili, a so se nekateri umaknili, drugi pa nimajo pogojev za pridobitev obrtnega dovoljenja. Občinski izvršni svet, ki je o tem na dnji seji razpravjal, je vztrajal, naj KZ sama ali s pomočjo drugega trgovskega podjetja uredi oskrbo na tem območju.

medved odgovarja — Zakaj morajo učenci nositi v šolo tako težke torbe? — Da bodo v kasnejših letih laže prenašali obilni delegatski material.

POHOD MLADIH PLANINCEV — Mladi kočevski planinci so izkoristili lepo pomladansko soboto 7. aprila za celodnevni izlet na Travno goro. Dohiteli smo jih v vasi Vinice v bližini Nove Štife. (Foto: Primc)

Načrti naših planincev

Pridobiti mladino in usposobiti vodnike — Za 1. maj odpreti kočjo — Varovati okolje

Marljivo Planinsko društvo Kočevje je imelo pred kratkim občni zbor, na katerem so izvolili tudi novi odbor, ki so ga nekoliko pomladili. Predsednik je Zdravko Kaligarič.

Prva skrb društva bo posvečena pionirskim sekcijam na osnovnih šolah in to ne samo v mestu, temveč tudi na podeželju. Usposobili bodo čim več novih vodnikov in mentorjev. Tiste, ki že imajo tečaj, bodo usposabljali naprej po načrtu Planinske zveze Slovenije. Organizirali bodo več strokovnih predavanj, ki bodo v bodoče

bolj redna. Čimveč članov in ostalih občanov bodo vključili v akcijo „Čuvajmo naravo pred onesnaževanjem“, posebno skrb za bodo posvetili tudi varstvu okolice društvene kočje pri Jelenovem studencu.

Planinsko kočjo bodo usposobili za obratovanje že za 1. maj. V okolici kočje bodo uredili nekaj objektov in površin za šport in rekreacijo. Organizirali bodo tudi društvene izlete v planine. Prvi naj bi bil v Dolino sedmerih jezer. Udeležili se bodo še republiške akcije „Kredarica“ in organizirali planinski dan.

ANDREJ ARKO

Divjad krmiti ali ne?

Oboje ima svoje zagovornike — Lovci del ljudske obrambe — Urejajo si lovski dom v Kostelu

Člani lovske družine Banjaloka v kočevski občini so se na nedavnem izrednem občnem zboru pogovorili o svojih nalo-

gah v akciji „Nič nas ne sme presenetiti“. Sprejeli so zelo dober načrt o dejavnosti LD v tej akciji, varnostno oceno LD in načrte samozaščitnih varnostnih ukrepov. Svojo pomoč so ponudili tudi KS Kostelsko, saj so ugotovili, da je sestav članov LD tak, da lahko pomagajo tudi KS.

Nadalje so sprejeli načrt dela in gospodarjenja v lovišču, ki predvideva med drugim nakup dveh električnih pastirjev za zaščito poljščin pred divjadjo. Po načrtu odstrela naj bi na območju LD padlo letos 35 jelenov, 66 svin, 10 divjih prašičev, en medved in dva gamsa. Posebno živahna razprava pa je bila o krmiljenju divjadi in režimu odstrela. Tako so na primer nekateri menili, da je treba divjad krmiti, saj bodo le tako nekatero (naprimer divje prašiče) obdržali v svojih revirjih, spet drugi pa so opozorjali, da bo največ divjadi, če jo bodo gojili na naravni način, saj se naredi divjadi več škode kot koristi, če jo eno leto krmiš, drugo pa ne.

J. PRIMC

ZAMENJANA NASLOVA

V 15. številki Dolenjskega lista (12. aprila) je tiskarski škrtat zamenjal na 20. (kočevski) strani besedilo pod naslovoma „Večje davke kritizirali, a sprejeli“ in „Pozabljeni kmečki turizem“. Bralcem, ki so zamenjavo gotovo opazili, se za napako opravičujemo.

PRAZNIK KOČEVJA

Krajevna skupnost Kočevje — mesto ima vsako leto 4. maja, na dan osvoboditve mesta, svoj praznik. Na letošnji osrednji proslavi, ki bo na sam praznik, bodo podelili priznanja KS. V kulturnem programu bo nastopil moški pevski zbor. Na svečanost bodo vabljeni tudi predstavniki pobratenih mest oz. KS Škofja loka, Prokuplje in Novi Zagreb-Trnsko.

DROBNE IZ KOČEVJA

PLANINSKO PREDAVANJE — Planinsko društvo Kočevje bo priredilo danes, v četrtek, 19. aprila, predavanje v mali dvorani kočevske gimnazije. Predaval bo član Planinske zveze Slovenije iz Ljubljane. Planinci vabijo na predavanje svoje člane in ostale občane, predvsem mladino.

ČEBELE — Čebelnjakov je po naših vaseh in naseljih vse več. Če se pelješ proti Ljubljani, že iz avtobusa vidiš na vrhovih pri več novih stanovanjskih hišah tudi lične čebelnjake. Tudi po novih zaselkih na obrobju samega Kočevja je mnogo novih čebelnjakov raznih oblik in velikosti. Čebelarji razmeroma mladi lastniki novih hiš pa tudi mladina se precej zanima za to. Je pa nekaj čebelarjev v okoliških vaseh, ki ne gojijo čebel samo za razvedro, temveč so to že kar veliki „obrati“, ki imajo na desetine najsodobnejših panjev.

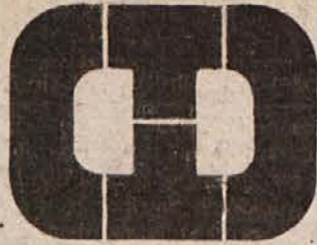
KAŽIPOTI SO POTREBNI — Kažipot, ki bi povedali, kako priti do kegliča in stadiona z avtomobilom, so nujno potrebni, da ne bi tudi gostje zgubljeno tavalili po mestu, kakor se dogaja zdaj. Tudi kažipot, ki bi opozoril avtomobilista, kako priti po Podgorski ulici na cesto do planinske kočje, bi bil potreben. Oba bi bila lahko na steni gostilne Pugled. Druga tabla bi bila potrebna za smer do Doma telesne kulture do pokritega bazena in do telovadnice pri osnovni šoli. To bi bilo potrebno urediti čimprej.

občan vprašuje medved odgovarja — Po čem sklepaš, da bodo nove območne organizacije SZDL v mestu krepko pozivile delo? — Ker se je na našem terenu izmed 12 predlaganih in izvoljenih v območni odbor eden celo udeležil zbora občanov.

KOČEVJSKE NOVICE

DELOVNA ORGANIZACIJA
„Trimo“, n. sol. o., Trebnje,
Prijatljeva 12

Delavski svet DO

RAZPISUJE
dela in naloge:

1. PREDSEDNIKA KOLEGIJSKEGA POSLOVODNEGA ORGANA
2. ČLANA KOLEGIJSKEGA POSLOVODNEGA ORGANA ZA OPERATIVNO VODENJE DELOVNE ORGANIZACIJE
3. ČLANA KOLEGIJSKEGA POSLOVODNEGA ORGANA ZA RAZVOJ, TEHNOLOGIJO, INVESTICIJE IN PROJEKTIRANJE DELOVNE ORGANIZACIJE
4. ČLANA ZA PLAN IN ORGANIZACIJO DELOVNE ORGANIZACIJE

Pogoji za predsednika in člane:

— visoka ali višja strokovna izobrazba organizacijske, pravne, ekonomske ali tehnične smeri

- 5 let delovnih izkušenj pri vodenju samostojnih organizacijskih enot,
- družbenopolitične in moralno-etične kvalitete,
- znanje enega svetovnega jezika

Kandidati za predsednika in člane kolegijskega poslovnega organa morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati tudi pogoje, določene v 511. členu zakona o združenem delu. Kolegijski poslovodni organ se imenuje za dobo 4 let. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema razpisna komisija za imenovanje kolegijskega poslovnega organa 15 dni po dnevu objave razpisa.

II.

DELAVSKI SVET „TRIMO“, n. sol. o.,
TREBNJE — TOZD MARKETING,
n. sol. o. TREBNJE

RAZPISUJE
dela in naloge

— INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba organizacijske, tehnične ali ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- moralno-politična neoporečnost,
- znanje enega tujega jezika

III.

DELAVSKI SVET „TRIMO“, n. sol. o.,
TREBNJE — TOZD JKP, n. sol. o.
TREBNJE

RAZPISUJE
dela in naloge:

— INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba organizacijske tehnične ali ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- moralno-politična neoporečnost.

DELAVSKI SVET „TRIMO“, n. sol. o.,
TREBNJE — TOZD JK, n. sol. o.
DOBOVA

RAZPISUJE
dela in naloge:

— INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Pogoji:

— kot pri III.

IV.

DELAVSKI SVET „TRIMO“, n. sol. o.,
TREBNJE — DELOVNA SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB

RAZPISUJE
dela in naloge:

— DIREKTORJA DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba organizacijske, tehnične, ekonomske ali pravne smeri,
- pet let delovnih izkušenj,
- organizacijske sposobnosti in sposobnosti vodenja ter moralno-politične kvalitete.

Kandidati za direktorje TOZD in DSSS morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati tudi pogoje, določene v 511. členu zakona o združenem delu.

Direktorji TOZD in DSSS se imenujejo za dobo 4 let. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev sprejema razpisna komisija posameznega TOZD oziroma DSSS 15 dni po dnevu objave razpisa.

V.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA
TOZD JKP, n. sol. o., TREBNJE

OGLAŠA
dela in naloge:

— VEČ KV KLJUČAVNIČARJEV IN KV VARILCEV ZA DELO V PROIZVODNJI

VI.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA
TOZD MARKETING, n. sol. o., TREBNJE

OGLAŠA
dela in naloge:

— VEČ VODIJ GRADBIŠČ ZA DELO NA OBMOČJU SR SLOVENIJE IN HRVATSKE

Pogoji:

— višja ali srednja izobrazba gradbene ali strojne smeri z najmanj 2-letno prakso; zaželen je strokovni izpit. Za opravljanje del in nalog morajo kandidati imeti osebni avtomobil.

VII.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA DSSS
„TRIMO“, n. sol. o., TREBNJE

OGLAŠA
dela in naloge:

1. VODJA FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA
2. VEČ KNJIGOVODIJ IN REFERENTOV V FINAČNO-RAČUNSKEM SEKTORJU

Pogoji:

Pod 1: višja izobrazba ekonomske smeri s 5-letno ustrezno prakso na enakem ali podobnem delu.
Pod 2: končana ekonomska srednja šola. Zelena delovna praksa v finančni službi.

VIII.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA
TOZD JK, n. sol. o., DOBOVA

OGLAŠA
dela in naloge:

— VODJA FINANČNO-RAČUNSKEGA ODDELKA

Pogoj: višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri, 5-letna praksa na enakih ali podobnih delovnih nalogah.

Poseben pogoj za opravljanje del in nalog, navedenih od V — VIII., je trimesečno poskusno delo.

Kandidati za bpravljanje del in nalog naj svoje ponudbe z dokazili predložijo komisiji za medsebojna razmerja ustrezne TOZD oziroma DSSS.

Oglas velja do zasedbe prostih del in nalog.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI
UPRAVNIH IN DRUGIH ORGANOV
SKUPŠČINE OBČINE KRŠKO

RAZPISUJE

I. prosta dela in naloge

1. STROJEPISKE

POGOJI:

- a) dveletna administrativna šola,
- b) eno leto delovnih izkušenj,
- c) preizkus znanja iz strojepisja,
- d) dva meseca poskusnega dela.

II. kadrovske štipendije

a) ŠTIPENDIJO NA VIŠJI GEODETSKI ŠOLI,
b) ŠTIPENDIJO NA FAKULTETI ZA SOCIOLOGIJO, POLITIČNE VEDE IN NOVINARSTVO, smer — splošni ljudski odpor.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev sprejema svet delovne skupnosti skupščine občine Krško v 15 dneh po objavi razpisa. O izidu razpisa bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

„Trimo“ n. sol. o., Trebnje

QBJA VLJA

LICITACIJO

za odprodajo osnovnega sredstva:

ENOLADIJSKA HALA (DVOKAPNICA) s tlorisno površino 15 x 5 m.

Objekt je izdelan iz jeklene konstrukcije ter strešne in fasadne sendvič obloge z vgrajenimi „hramonika“ vrati širine 1,80 m in višine 4 m.

Licitacija bo v torek, 24. aprila 1979, ob 14. uri v Trebnjem, Prijatljeva 12, kjer si zainteresirani objekt lahko ogledajo. Izključna cena znaša 70.000 din. Kupec plača prometni davek.

Interesenti morajo položiti 10-odst. varščino do 13. ure na dan licitacije.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
NOVO MESTO,
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja naslednja prosta dela in opravila:

1. 1 NOSILEC NALOG ZA INŽENIRING POSLE I (za komercialno predstavništvo Krško)
2. 1 TAJNICA (za komercialno predstavništvo Krško)
3. 2 FINANČNA REFERENTA KUPCEV (za finančno operativno)
4. 1 ADMINISTRATOR II (za finančno operativno)
5. 1 TEHNOLOG LASTNIH INVESTICIJ (za razvojni oddelek)
6. 1 TEHNOLOG I
7. 1 TEHNOLOG II
8. 1 TEHNOLOG III
9. 2 KNJIGOVODJA I
10. 2 KNJIGOVODJA II
11. 1 KNJIGOVODJA III

POGOJI za sprejem:

1. končana višja gradbena šola in 5 let delovnih izkušenj ali končana srednja gradbena šola in 10 let delovnih izkušenj
2. končana upravno-administrativna šola in 3 leta delovnih izkušenj
3. končana ekonomska srednja šola in 4 leta delovnih izkušenj
4. končana administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj oz. nedokončana administrativna srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj
5. končana gradbena fakulteta s 5 leti delovnih izkušenj in opravljen strokovni izpit
6. končana gradbena fakulteta s 4 leti delovnih izkušenj in strokovnim izpitom ali končana I. stopnja gradbene fakultete in 5 let delovnih izkušenj ter strokovni izpit ali končana gradbena tehniška šola in 7 let delovnih izkušenj in strokovni izpit
7. končana gradbena fakulteta in 2 leti delovnih izkušenj ali končana I. stopnja gradbene fakultete in 3 leta delovnih izkušenj ali končana gradbena tehniška šola in 4 leta delovnih izkušenj
8. končana gradbena fakulteta in 1 leto delovnih izkušenj ali končana I. stopnja gradbene fakultete in 3 leta delovnih izkušenj ali končana gradbena tehniška šola in 4 leta delovnih izkušenj
9. končana ekonomska srednja šola in 4 leta delovnih izkušenj
10. končana ekonomska srednja šola in 2 leti delovnih izkušenj
11. nedokončana ekonomska srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem tri mesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP „PIONIR“, kadrovskega oddelka, Kettejev drevored 37, Novo mesto.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

Tovarna celuloze in papirja
„DJURO SALAJ“ KRŠKO

objavlja

prosto delo v TOZD KOMERCIALA za
DELAVCA V SKLADIŠČU SUROVIN IN
MATERIALA

Pogoji:

— končana osnovna šola
— 3 mesece ustreznih delovnih izkušenj

Pismene prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije 15 dni po objavi.

Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbire najpozneje v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

„SOP“ KRŠKO, SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKO OPREMO – TOZD IKON, KOSTANJEVICA NA KRKI
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD IKON, KOSTANJEVICA NA KRKI

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:
I. OPRAVLJANJE ZAHTEVNIH SKUPINOVODSKIH ELEKTRIČARSKIH OPRAVIL – 1 delovno mesto

Pogoji:
– delovodska šola, 3 leta delovnih izkušenj, zaželena praksa na področju avtomatike, ali:
– K električar, nad 5 let delovnih izkušenj, zaželena praksa na področju avtomatike.

II. ZELO ZAHTEVNA ELEKTRIČARSKA OPRAVILA – 1 delovno mesto

Pogoji:
– K električar
– 5 let delovnih izkušenj (zaželena praksa na področju avtomatike).

ZAHTEVNA ELEKTRIČARSKA OPRAVILA – 1 delovno mesto

Pogoji:
– K električar
– 3 leta delovnih izkušenj (zaželena praksa na področju avtomatike).

III. ZAHTEVNA KLJUČAVNIČARSKA OPRAVILA
4 delovna mesta

Pogoji:
– končana poklicna šola
– 3 leta delovnih izkušenj,

IV. KONSTRUKTER – STROJNA SMER

Pogoji:
– TSS – strojna smer
– 1 leto delovnih izkušenj,

KONSTRUKTER – ELEKTRO SMER

Pogoji:
– TSS – elektro smer – jaki tok
– 1 leto delovnih izkušenj,

V. KONTROLOR V PROIZVODNJI

Pogoji:
– srednja šolska izobrazba – strojna smer
– 1 leto delovnih izkušenj,

Pod točko I, II, III, IV in V sta pogoj še:
– odslužen vojaški rok
– 3-mesečno poskusno delo

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Od po samoupravnem sporazumu o delitvi OD. Kandidati naj vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:
„SOP“ Krško, kadrovska služba, CKŽ 141, 68270 KRŠKO.
O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po objavi oglasa.

„SOP“, SPECIALIZIRANO PODJETJE ZA INDUSTRIJSKO OPREMO, KRŠKO, KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DSSS, CKŽ 141

objavlja
prosta dela oziroma naloge
REFERENTSKA OPRAVILA V SLUŽBI ZA PLAN IN ANALIZE

Pogoji:
– srednja šola ekonomske oziroma ustrezne smeri
– 2 leti delovnih izkušenj
– delo za nedoločen čas

Pismene prošnje sprejema kadrovska služba „SOP“, Krško, CKŽ 141, 15 dni po objavi oglasa.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi oglasa.

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE

razpisuje prosta dela in naloge:

1. TAJNIKA–ADMINISTRATORJA

Pogoji:
– končana srednja ekonomska šola
– 2-mesečno poskusno delo
– delo se združuje za nedoločen delovni čas s polnim delovnim časom
– nastop dela takoj

2. 2 STROKOVNIH DELAVCEV – organizatorjev izobraževalnih oblik

Pogoji:
– prosvetni delavec s strokovnim izpitom
– vsaj 5 let prakse na vzgojno-izobraževalnem področju
– delo se združuje za nedoločen delovni čas s polnim delovnim časom
– nastop dela s 1. septembrom 1979

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite na CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO, TREBNJE.

Po prejetju prošnje bodo kandidati obveščeni o rezultatih izbire v 30 dneh.
Razpis velja do zasedbe razpisanih del in nalog.

„NOVOTEHNA“ trg. podjetje na debelo in drobno
p. o. Novo mesto,
Glavni trg 11
Razpisna komisija

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANIZACIJE
2. VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1)

– da imajo visoko, oz. višjo izobrazbo ekonomske ali pravne smeri in 5, oz. 10 let delovnih izkušenj v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije, ali
– da imajo srednjo izobrazbo ekonomske smeri in 15 let delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije,
– da so moralno politično neoporečni
pod 2)

– da imajo višjo izobrazbo ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije, ali
– da imajo srednjo izobrazbo ekonomske smeri, oz. VKV izobrazbo trgovske stroke in 10 let delovnih izkušenj v stroki, oz. komercialni, ki je predmet poslovanja delovne organizacije,
– da so moralno politično neoporečni.
Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusnega dela ni. Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 30 dni po objavi.
Vsi kandidati bodo v roku 60 dni po objavi pismeno obveščeni o izbiri kandidata.

DOM POČITKA IMPOLJCA
68290 SEVNICA p. p. 69

Na podlagi sklepa delavskega sveta objavljamo naslednja prosta dela in opravila:

ENOTA KRŠKO:

- MEDICINSKA SESTRA
- KV KUCHARJA (Možnost razvrščanja za delo v enotah)
- KUHINJSKA POMOČNICA – določen čas (čas porodniške)
- STREŽNICE
- EKONOMA za delo v enoti Krško in Brežice

ENOTA BREŽICE

6. SERVIRKE

POGOJI

pod 1: končana srednja medicinska šola, opravljen strokovni izpit in 2 leti delovnih izkušenj
pod 2: končana gostinska šola in 2 leti delovnih izkušenj
pod 3: končana osnovna šola
pod 4: končana osnovna šola in 6 mesecev delovnih izkušenj
pod 5: končana poklicna trgovska šola, šoferski izpit B kat., osebno vozilo, 2 leti delovnih izkušenj
pod 6: končana gostinska šola (smer natakar), 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati bodo pridobili lastnost delavca s polnim delovnim časom za nedoločen čas in s pogojem dvomesečnega poizkusnega dela razen pod točko 3
Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema Dom počitka Impoljca, 68290 Sevnica p. p. 69, 15 dni po objavi.
Kandidate bomo o izidih razpisa obvestili v 15 dneh po zaključku oglasa.

OSNOVNA ŠOLA XV. SNOUB-BELOKRANJSKA V METLIKI OBJAVLJA NASLEDNJA

PROSTA DELA IN OPRAVILA:

Zakonski par (mož in žena):

1. HIŠNIK IN KURJAC

– za nedoločen čas, končana poklicna šola kovinarske, lesne ali elektro smeri, zaželena nekaj prakse; 3-mesečno poskusno delo.

2. ČISTILKA

– za nedoločen čas, smisel za red in čistočo, 3-mesečno poskusno delo.

Na razpolago je dvosobno hišniško stanovanje pri šoli. Informacije dobite v ravnateljstvu šole ali po tel. 77169 (ali popoldne ravnat. 77356).

Komisija za delovna razmerja sprejema prijave do vključno 4. 5. 1979. Nastop dela 15. 5. 1979 oziroma po dogovoru.

„KOVINARSKA“

TOVARNA INDUSTRIJSKE OPREME IN KONSTRUKCIJE, KRŠKO,

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. KOMERCIALNO–PRODAJNEGA REFERENTA I. ali II.

Pogoji: visoka šola, 4 oziroma 2 leti delovnih izkušenj, znanje tujega jezika.

2. ADMINISTRATORJA – STROJEPISCA I, II, ali III.

(v projektivno-konstruktorskem sektorju)

Pogoji: srednja šola administrativne oz. ekonomske smeri, 1 leto delovnih izkušenj – znanje strojepisja, za II. poklicna šola administrativne smeri, 1 leto delovnih izkušenj – znanje strojepisja, za III. osnovna šola + strojepisni tečaj, 1 leto delovnih izkušenj – znanje strojepisja.

3. REFERENTA IZVOZA – UVOZA I

Pogoji: višja ekonomska šola ali zunanjetrgovinske smeri in 3 oziroma 2 leti delovnih izkušenj ter aktivno znanje tujega jezika, strokovni izpit za VŠ ekonomske smeri.

4. POMOČNIKA DIREKTORJA v tehnično-proizvodnem sektorju

Pogoji: visoka ali višja izobrazba strojne smeri in 5 oziroma 10 let delovnih izkušenj.

5. VODJA TEHNOLOŠKE PRIPRAVE

Pogoji: visoka ali višja izobrazba strojne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj.
(Stanovanje po dogovoru)

6. INŠPEKTORJA v servisni službi

Pogoji: VS ali VŠ izobrazba strojne oziroma elektro smeri in 3 oziroma 6 let delovnih izkušenj – znanje tujega jezika (prednost nemščina).

7. MANIPULANTA PREJ. IZD. MENIC IN DRUGIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV II.

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

8. VODJA FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA–BILANCISTA

Pogoji: višja oz. srednja izobrazba ekonomske smeri in 3 oziroma 6 let delovnih izkušenj.

9. SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJA

Pogoji: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

10. VODJA – ORGANIZATORJA v oddelku za obdelavo podatkov materialnega obračuna

Pogoji: višja oziroma srednja izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 3 oziroma 6 let delovnih izkušenj.

11. VODJA – ORGANIZATORJA AOP v oddelku za obdelavo podatkov AOP

Pogoji: visoka oziroma višja izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 3 oziroma 6 let delovnih izkušenj – specializacija AOP.

12. 20 KLJUČAVNIČARJEV I., II. ali III.

Pogoji: poklicna šola oziroma KV in 3, 2 oziroma 1 leto delovnih izkušenj.

13. 5 STRUGARJEV I., II. ali III.

Pogoji: poklicna šola oziroma KV in 3, 2 oziroma 1 leto delovnih izkušenj.

14. ELEKTRIČARJA – VZDRŽEVALCA I., II. ali III.

Pogoji: poklicna šola oziroma VK in 4 leta delovnih izkušenj za I.
poklicna šola oziroma KV in 3 oziroma 2 leti delovnih izkušenj.

ZA OBRAT ANTIKOR ZAŠČITE pa objavljamo dela in naloge:

1. OBRATOVODJA

Pogoji: VŠ, SS oziroma VK kemične smeri; 2, 4, 6 let delovnih izkušenj in izpit iz varstva pri delu.

2. SKUPINOVODJA I., II. ali III. – 2 izvajalca

Pogoji: VK in 4 leta delovnih izkušenj za I., poklicna šola in 5 let delovnih izkušenj za II., KV in 7 let delovnih izkušenj za III.

3. PLESKARJA I., II. ali III. – 3 izvajalce

Pogoji: poklicna šola oziroma KV – pleskar in 3 oziroma 2 leti delovnih izkušenj ter KV oziroma PŠ in 1 leto delovnih izkušenj za III.

4. ANTIKOROZISTA I., II. ali III. – 6 izvajalcev

Pogoji: KV antikoroziist in 3 oziroma 2 leti delovnih izkušenj ter PK in 3 leta delovnih izkušenj za III.

5. POMOŽNEGA DELAVCA – ANTIKOR. ČISTILCEV I. ali II. – 6 izvajalcev

Pogoji: PK, NK 1 leto ustreznih delovnih izkušenj.

Na vseh delovnih nalogah je delo za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim rokom. Objava velja 15 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o izbiri v 30 dneh po poteku objavljenega roka. Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: „KOVINARSKA“, Krško, kadrovska organizacijska služba. Prijav brez priloženih dokazil ne bomo upoštevali.

obiščite
DOLENJKO

VILJUNA PETELINKAR v Celjani 20. Novo mesto obveščena cenjene stranke, da imamo v sezonski prodaji po znatno nižji ceni (6,90 din) enodnevnih piščance, bele teške - brojlerje in rjave nesnice. Se pripravite! Informacije po telefonu 23-384.

V SPOMIN

18. aprila je minilo žalostno leto, odkar je prenehal utripati pretrajeno srce mojega moža, očeta, staršev, ga očeta in dedka

ANTONA OGOREVCA iz Dednje vasi pri Pšecah

Še vedno tihi in prazen je dom našega očeta, odkar za vedno si kot naš oče zaprl vrata za seboj. Spomin na Tebe v naših srcih še živi, med nami boš in z nami si.

Žalujōča: žena Cilka, hčerke Marija, Brigita, sinovi Tonček, Niko z družinami, vnuki in pravnuki

GRADITELJI! V soboto, 21. 4. ob 10. uri, bo napredaj stanovanjska hiša (bivši internat) na Trdnjavi 13 v Kočevju. Stavba je pretežno lesena. Na voljo je tudi veliko zidakov in kritine. Hiša je namenjena rušenju. Kot kupec lahko nastopi tudi več interesentov hkrati. Plačilo po dogovoru. Dom Dušana Remiha, Kočevje.

SERVIS CANDI - pod garancijo in izven garancije, pralni stroji, pomivalni stroji in ostali gospodinjski stroji izven garancije in vsi rezervni deli za stroje. Priporočila se Nikola Dančulovič, C. kom. Staneta 3, tel. 24-314.

SEDAJ je mogoče tudi takrat, če zdravila niso bila uspešna, na znanstven način po metodi pogojenega refleksa ozdraviti močenje v posteljo z elektronsko napravo Artur, ki jo dobite pri Elektromehaniki ARTNAK, Celje, Lopata 11, tel. (063) 28-966. Pošiljam tudi po pošti.

NOVO! Vrtarska dela, načrtovanje, novogradnja in vzdrževanje z večletnimi izkušnjami v Švici, pričnem izvajati avgusta. Informacije: VRTNARSTVO Franc Nečemer, Veliki Podlog, 68273 Leskovec, ali cvetličarna Kerin, Krško.

Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

JURIJ GRGURIČ iz Srednje vasi št. 12 obžalujem, ker sem dne 9. 3. 1979 v prostoru osnovne šole na Travi žalil Jožeta Miheliča in njegovega sina Ivana iz Trave in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbe.

ISKRENO čestitajo ANI KULOVEC iz Vavte vasi za njen 70. rojstni dan vsi, ki jo imajo radi. ATU in MAMI MARTINU in ANGELI KOSMRLJ s Potovega vrha 6 za zlati jubilej, 50-letnico skupnega življenja, želijo vse najlepše, predvsem pa zdravja, hčerka Štefka, sinovi Stane, Jože in Tine, devet vnukov in pravnukiinja Karmen.

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 19. aprila - Ema Petek, 20. aprila - Neža Sobota, 21. aprila - Simeon Nedelja, 22. aprila - Leonida Ponedeljek, 23. aprila - Vojko Torek, 24. aprila - Jurij Sreda, 25. aprila - Marko Cetrtek, 26. aprila - Zdeslav

LUNINE MENE
19. aprila ob 19.30 - zadnji krajec
26. aprila ob 14.15 - mlaj

BRESTANICA: 21. in 22. 4. ameriški barvni film Profesionalci.

BREŽICE: 20 in 21. 4. angleški barvni film Nuna pribežnica. 22. in 23. 4. libijsko-kuvajtski barvni film Pod Mohamedovo zastavo. 24. in 25. 4. ameriški barvni film Fedora.

KRŠKO: 21. in 22. 4. angleški film Vročica sobotne noči. 25. 4. jugoslovanski film Pes, ki je imel rad vlake. 26. 4. jugoslovansko-nemški film Old Suzehand.

MIRNA: 21. 4. film Grozdila proti Magalonu.
MOKRONOG: 21. in 22. 4. film Nenavadne prilikožnosti.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 20. do 22. 4. italijanski barvni film Canterburyjske zgodbe. Od 23. do 27. 4. domači barvni film Okupacija v 26 slikah.

RIBNICA: 21. in 22. 4. hongkonški barvni film Cudežni karate.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

NUJNO POTREBUJEM dekle za delo v gostilni. Pogoji po dogovoru. Oglasite se na telefon (068) 71-345, Gostilna „Majolka“ Krško.

IŠCEM žensko (do 60 let), ki bi bila pripravljena skrbeti za bolnico, priklenjeno na posteljo. Hrana in stanovanje v hiši, mesečna nagrada 4.000,00 din. Naslov v upravi lista (1654/79).

GOSTIŠČE „HENČKOV DOM“ išče samostojno kuharico in dekle z veseljem do dela v kuhinji, za priučitev. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Naslov: Henčkov dom, Novo mesto, p.p. 27, telefon (068) 23-770.

TAKOJ zaposlimo KV kuharico ali natakarico. 7-urni delavnik. Možnost stanovanja v hiši. Osebnih dohodkov po dogovoru. Gostišče Paviin, Mačkovec 31, Novo mesto.

TAKOJ ZAPOSIM KV ali priučenega zidarja in enega NK delavca. Jože Vrščaj, Otočec 79.

TAKOJ zaposlim KV elektromehnika za previjanje elektromotorjev. Ivan Priselac, Bršljin 11, Novo mesto.

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE z uporabo kopalnice in možnostju kuhanja iščeta mlada zakonca v Novem mestu ali v neposredni bližini. Naslov v upravi lista (1639/79).

V KRŠKEM prodajam zaslonno enosobno stanovanje po zelo ugodni ceni, možna adaptacija v večje stanovanje. Ponudbe pod „UGODNA CENA“.

Motorna vozila

PRODAM traktor Ferguson 58 KS, 1500 ur, registriran. Ogled vsak dan. Avgust Gabrič, Senovo 96 b.

UGODNO prodam zastavo 101, letnik 74 ali zamenjam za novejši letnik. Naslov v upravi lista (1712/79).

PRODAM JAWO, 350 ccm, po ugodni ceni. Bojan Deželan, V. Brusnice 70, telefon 22-022.

PRODAM tovorni avtomobil TAM 5000, letnik 1971, prevoženo z motorjem 32.000 km. Informacije dobite v Gor. Straži št. 26.

AMI 8, 1975, prodam po delih. Gorenc, Gor. Gradišče 1 a, Dol. Toplice.

UGODNO prodam škodo 110 LS, 52 KS, obnovljeno, letnik 1974, registrirano do 10. marca 1980. Informacije so možne po telefonu 23-396 v popoldanskem ali večernem času.

PRODAM dobro ohranjen traktor Zetor s prikolico. Janez Uzman, Vel. Cerovca 12, Stopiče.

PRODAM zastavo 101, letnik 1976, in zastavo 101, letnik 1975. Alojz Mežic, Mali Podlog 17, Leskovec pri Krškem.

PRODAM GLAS BMW 1700. Drska 48, Novo mesto.

PRODAM zastavo 750, letnik 68, po ugodni ceni. Oglasite se vsak dan od 15. ure dalje. Jože Staniša, Šegova 32, Novo mesto.

PRODAM 126 P, letnik 1976. Informacije po telefonu 21-830 od 18. ure dalje.

PRODAM AUDI 100, letnik 1971. Anica Barbo, Smolenja vas 68/a, Novo mesto.

PRODAM DIANO 6, letnik 1977. Informacije: Bevec, Germova 3, (nad kegliščem).

PRODAM zastavo 101 lux, letnik september 1977. Rajo Knežević, Zabja vas 32, 68000 Novo mesto.

PRODAM PRINZA 1000, letnik 1971. Telefon 21-316.

PRODAM dobro ohranjeno škodo 1000 S, letnik 1970, registrirano do februarja 1980. Ogled možen

vsak dan po 16. uri. Viktor Zupančič, Regerčeva vas 86 a, 68000 Novo mesto.

PRODAM avto Opel kadett ekonom, letnik 1978, dodatno opremljen. Naslov v upravi lista (1629/79).

PRODAM škodo 1000 MB, letnik 68, za 4.000,00 din. Martin Perše, Brezovica 19, 68220 Šmarješke Toplice, Novo mesto.

PRODAM fiat 1300, registriran, v nevoznom stanju, primeren za rezervne dele. Miran Jurca, Hruševac 18, Straža pri Novem mestu.

PRODAM tovorni avto (2 tona) fiat 620 B, registriran za eno leto. Nemanjč, Podgrad 28, Stopiče.

PRODAM dobro ohranjen avto Ford Escord, letnik 1971. Križan, Gradac.

PRODAM LADO special, letnik 1975, prevoženih 50.000 km. Franc Menart, Potok 27, 68351 Straža pri Novem mestu.

PRODAM po ugodni ceni Z 750, letnik 1968. Ogled v popoldanskem času. Jože Medić, Rakovnik 9 pri Birčni vasi.

PRODAM 126 P, star dve leti, prevoženih 22.000 km, za 44.000 din. Registriran do marca 1980. Vprašajte na DL 23-611 Kupec.

PRODAM zastavo letnik 74, odlično ohranjeno, prevoženih 39.000 km. Franc Malerič, Ulica Lojzeta Fabjana 5, Črnomelj.

UGODNO prodam malo rabljen traktor Tomo Vinkovič (18 KM), letnik 1977. Vincenc Balkovec, Drenovec 20, 68344 Vinica.

PRODAM avto 850, letnik 71, registriran do 27. januarja 1980. Janko Šegina, Ločna 5, Novo mesto.

AMI 8, letnik 71, lažje karamboliran, prodam tudi po delih. Telefon 24-468.

FIAT 850 special, letnik 70, prodam. Telefon 22-565 od 14. do 16. ure.

PRODAM traktor Normag (18 KM), brez hidravlike, v voznom stanju, dvoosno prikolico, greben za koso, plug, lesene težje brane, lažje železne brane in železni plug po ugodni ceni. Franc Kovač, Bršljin 21, Novo mesto.

PRODAM Austin 1300, letnik 1970. Zglasite se pri Legan Zlatka, Ragovska 21.

PRODAM nove italijanske grablje Sonce po ugodni ceni. Janez Bučar, Sela 11, Dol. Toplice.

PRODAM kosilnico BCS, snopovzalec in traktorske grablje Favorit. Peter Malenšek, Maline 17, Semič.

UGODNO prodam 100 strešnikov (rjavo) Novoteks, 2 rabljeni TV anteni Ljubljana-Zagreb in hladilnik Bosch (80 l). Brank, Novo mesto, Prisojna pot 8.

PRODAM pse mladiče, nemške ovčarje. Tone Zagorc, Gor. Brezovica 37, Sentjerne.

PRODAM enotarifni trifazni števec še v garanciji Laharnar, Nad mlino 55 a, Novo mesto.

PRODAM rezervno kolo za avto BMW 2002, letnik 1974, 13x165. Telefon 85-375.

PRODAM čoln T 300 in pomožni motor 5 KS. Tomaž Lampe, Sentjerne.

PRODAM rezkalni stroj manjšega tipa z delilno glavo in z vsemi pripomočki. Naslov v upravi lista (1648/79).

POCENI prodam nov traktorski plug Slavonc. Naslov v upravi lista (1652/79).

PRODAM več tisoč kilogramov suhega sena in otave ter košnje za leto 1979. Anton Hrastar, Bršljin 17, Novo mesto.

PRODAM prikolico za osebni avtomobil. Šlak, Smihel 11, Novo mesto.

PRODAM rabljeno motorno žago Stihl. Anton Kirn, Goriška vas 8, Skočjan.

PRODAM psičko, 9 tednov staro, španjel-španjel, odličnih staršev. Naslov v upravi lista (1670/79).

PRODAM garažo v bloku na Ragovski ulici in avto Austin 1300, december 1971, registriran do decembra 1979. Telefon (068) 22-326.

PRODAM camp prikolico s predprostori. Informacije na telefon (068) 83-113 od 17. ure dalje.

OVCE SOLCAVKE odprodam. Preveč se jih je namnožilo. Ogled pred večerom. Mirko Cvar, Jelovec, Sodražica.

PRODAM rabljeno spalnico. Informacije popoldne. Šenica, Pot na Gorjance 10.

PRODAM diesel motor IM Rakovica, 50 KM. Naslov v upravi lista (1689/79).

PRODAM obračalnik Maraton za BCS. Jože Zagar, Jablan 35, Mirna peč.

UGODNO prodam čoln I-400 Elan s prikolico in motorjem Tomos 4 KS in čoln Gliser GT 400 Elan s prikolico in motorjem Tomos 18 KS, oba malo rabljena. Vse informacije in ogled pri Edu Kršku, Brežice, Zakot 49.

PRODAM nov uvožen električni bojler, ki greje vodo takoj ob pritoku (kot plinski bojler). Velikost boilerja je 24 x 46. Ivan Skender, Šegova 7, Drska.

PRODAM brezhiben gumijast čoln Gliser SMS Beograd Sport. Novo mesto, Nad mlino 50, telefon (068) 25-048.

TV COLOR Gorenje prodam za cca 15.000 din. Avbar, K Roku 15, telefon 22-669.

PRODAM sadike žive meje. Pokorny, Novo mesto, Drečjetova pot 11.

UGODNO prodam harmoniko in hladilno omaro. Slavka Mrkšič, Bršljin 46, Novo mesto.

KUPIM

KUPIMO kmečko hišo v okolici Otočca, Šmarjete ali Bele cerkve. Ponudbe pošljite na KGP Novograd, Novo mesto, TOZD Vodovod in kanalizacija.

KUPIM 18 m² ISO SPAN zidakov. Laharnar, Nad mlino 55 a, Novo mesto.

KUPIM NSU 1200 brez motorja od letnika 1970 dalje. Ivan Grm, Mestni vrh 11, 68290 Sevnica.

POSEST

ZEMLIŠČE prodam v Otočcu pri Novem mestu. Informacije Ljubljana, Zaloška 8.

PRODAM parcelo, primerno za vikend, v Bosiljevem, 6 km od Vinice. Ivan Priselac, Drska 50, Novo mesto.

ZARADI ODHODA v tujino prodam izpod Artič pri Brežicah hišo, gospodarsko poslopje, vrt in manjšo njivo. Obe poslopji sta prazni in takoj vseljivi. V stavbi je vodovod in elektrika. Vse informacije dobite pri Stanetu Kržanu, Zidarstvo, Brežice, Črnc 39.

PRODAM 10 arov vinograda, primerno tudi za vikend, v Trški gori. Zglasite se v nedeljo, 22. aprila, na naslov: Martin Osterman, Šmihel 50 pri Novem mestu.

PRODAM posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem, primerno za obrtno dejavnost v neposredni bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (1637/79).

PRODAM 10 a vinograda v Vinjem vrhu ob cesti, 100 litrov vina in 16-čolski gumi voz ali zamenjam za vinski sod. Naslov v upravi lista (1640/79).

PRODAM staro kmečko hišo ob asfaltni cesti, primerno za vikend, v okolici Sentjerne. Naslov v upravi lista (1647/79).

PRODAM vinograd (30 a), možno za vikend. Voda, cesta na parceli, elektrika blizu, Gornji Leskovec nad Blanco. Ludvik Mirt, Dobrava 26, Senovo.

PRODAM travnik (46 a) Hadenje pri Dobravi. Naslov v upravi lista. (1662/79).

RAZNO

IZGUBLJENO žensko torbico, dne 13. aprila 79 med 20. in 21. uro med Vrhom pri Pahi in Otočcem do Alojza Kuplenika št. 64, vrnite proti nagradi na naslov: Mimi Kuplenik, Otočec 64.

PREKLICI

ZELJKO GERBEC, Novo mesto, Ul. M. Silc 119, posestnik in uživalec parc. št. 1106/2, k.o. Smihel, v Irči vasi prepovedujem vsako uporabo te parcele za prehod ali dostop komurkoli. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

SLAVKA TURK, Ostrog 32, Sentjerne, prepovedujem delanje kakršnekoli škode in pašo kokoši po moji parceli v Grabnovcih.

ZAHVALA

Globoka bolečina se je zlila v naša srca 9. aprila 1979, ko je ugasnilo življenje našega dragega sina in brata

JOŽETA MUCA

iz Gor. Lokvice 11

Komaj v 21. letu starosti ni mogel premagati kratkotrajne, hude in zahrbtne bolezn. 11. aprila smo ga nepričakovano pospremili na njegov prerani grob. Vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti in sočustvovali z nami, iskrena zahvala. Še posebej se zahvaljujemo OO ZSMS Lokvica, vsem sorodnikom, KTS Grm in njegovim solcem, OO ZKS Lokvica, DPO Lokvica, GD Lokvica, OK ZSMS Metlika, TGP TOZD Transport in Tonetovim sodelavcem, metliški godbi ter vaščanom za podarjene vence in cvetje. Lepa zahvala govornikom Anici Plut za govor pred domačo hišo in Milanu Travnikarju in učencu KTS Grm za govor pri odprtem grobu. Najtoplejša zahvala tudi vsem, ki ste mu z obiskom v bolnici olajšali bolečino.

Žalujōči: oče Anton, mati Vida, brat Tone, sestra Majda in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 43. letu starosti je dne 13. aprila 1979 ob 13. uri tragično preminil naš dragi mož, oče, brat in stric

VILKO ŠIKONJA

iz Črnomlja, ul. 21. oktobra 18

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, še posebno sosedom Jevškovića, Geltarjevima in Bahorjevima za vso pomoč. Posebna zahvala kolektivu Beograd in Komunala GOK Črnomelj, IMV obrat Črnomelj, Iskra Semič, Kadetnica LM Ljubljana, osnovni šoli Črnomelj, godbi na pihala Metlika in vsem ostalim za podarjene vence in cvetje. Posebna zahvala tov. Juretu Miheliću za tako velik organiziran pogreb, tov. Stanetu Jevšku za govor pred domačo hišo in govorniku tov. Rudiju Grabljanu pri odprtem grobu ter vsem ostalim, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti v Vojno vas.

Žalujōči: žena Nežka, sinovi Vili in Robert, hčerka Vilma, brat Pavle z družino, sestra Marija z družino in sestra Olga Črnomelj, dne 13. aprila 1979

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 14. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Volovec z Male Doline - Vanjo, Ljubica Krivec iz Kraljeva - Ksenijo, Jadranka Gabrič s Senovega - Primoža, Pavla Majcen iz Samobora - Danijela, Ružica Slavic iz Ledine - deklico, Matida Bajruž iz Đakovice - Violeto, Zdenka Čipi iz Boštana - Samirja, Pjekni Nedeljka iz Sentlenarta - Zlatka, Jožefa Dime iz Stranja - deklico, Terezija Kopinč iz Globokega - Jožeta, Dragica Abram iz Bedra - dečka, Vida Vučanek iz Brežic - Kristino, Viktorija Kolar iz Kremena - Aleksandro, Đurda Jagodič iz Šipačkega Brega - Danico, Gabrijela Brajdič iz Drnovega gozda - deklico, Anica Volčanšek iz Okljukove gore - Vesno, Andreja Jankovič iz Hrastovice - Benjamina, Maca Ratič iz Raičev - dečka, Ludvika Koprive iz Sentlenarta - Sandija, Ana Marija Polšak iz Leskovca - Barbaro, Marija Kukovič z Velikega Kamna - Marka, Cvetka Volovec iz Gaberja - dečka. - ČESTITAMO!

V istem času so v brežiški bolnišnici umrli: Avgust Malus, voj. voj. inv. iz Bizelske vasi, star 61 let; Franjo Horvat, upokojenec iz Gradne, star 65 let; Franc Martini, kmetovalec iz Brezovice, star 77 let.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lušina.

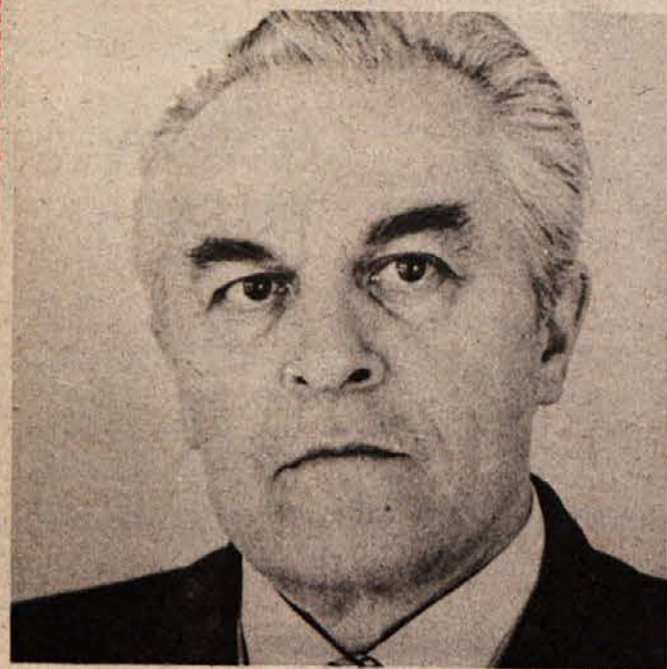
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Rja Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Janez Pezelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomski propagandista: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 6 din, letna naročnina 238 din, polletna naročnina 119 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 480 din ali 25 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustreznega računa - Devizni račun).

52100-620-107-32000-009-8-9.

UGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 130 din, 1 cm na določeni strani 160 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 200 din, 1 cm na prvi strani 250 din. Vsak mali oglas do 10 besed 50 din, vsaka nadaljnja beseda 5 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 10 od 1. 1. 1979 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23-611. - Nenaročeni rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

Da ne bi pozabili boja

Do 1972 je bil podpolkovnik Milan Kostevc aktiven oficir. Iz vojske se je umaknil zaradi bolezni, ni pa obmiroval. Preselil se je v Brežice, kjer so ga leto dni pozneje že izvolili za predsednika občinske organizacije ZZB NOV. To dolžnost opravlja še danes in kopico drugih povrh. Na počitek ne misli. Pri delu je natančen in dosleden. Ničesar ne obljubi tjavdan in kar reče, to velja. Te vrline je prinesel iz vojske in sodelavci ga cenijo zaradi njih, pa tudi zaradi požrtovalnosti, s katero se odziva mladim pri obujanju tradicij NOB. Kamorkoli ga povabijo, pride, razlaga, oživlja spomine. Najbolj mu je pri srcu Kozjansko, ki ga je kot partizan prehodil po dolgem in počez. V Kozjanskem odredu se je boril od aprila 1943 dalje.

Milan Kostevc je doma iz Globokega pri Brežicah. Ko se je začela vojna, še ni dopolnil 17 let. Bil je gimnazijec. Gibanju Osvobodilne fronte se je pridružil že 1941. leta, ko se je povezal z aktivistom Marjanom Tomincem z Malega vrha. „Prvi sestanek smo imeli že konec maja ali v začetku junija 1941,“ se spominja. Milanov oče je imel trgovino in pošto. Zaradi pošte družine ni so takoj selili, s svojo namestro so Nemci počakali do marca 1942, ko so pošto premestili drugam. Milan je takrat na konju pobegnil v Pišce. Takole pripoveduje.

Februarja sem hudo zbolel in zaradi sklepne revne sem mesec dni ležal v brežiški bolnišnici. Niti potem, ko so me zaradi pomanjkanja postelj dali domov, nisem mogel stopiti na noge. Doma me je tiste dni obiskal sošolec Ivan Požar, ki je pobegnil iz taborišča. Dogovorila sva se, da mi bo osedlal konja, če nas bodo Nemci prišli selit. Pri nas je tedaj stanoval Hotkov Janža. Delal je v rudniku. Nekega jutra, ko se je vrnil iz nočne izmene, je za njim vstopil v hišo policist. Ko sem zaslišal nemško besedo, sem bil v trenutku zdrav. Skočil sem iz postelje, zaklenil sobo, se oblekel in se skozi okno

pognal iz hiše. Na dvorišču so me ustavili Nemci in me spustili šele, ko je oče potrđil, da sem njegov nečuk iz Pišce. Krenil sem za šolo. Tam me je že čakal osedlan konj, s katerim sem odjezdil v Pišce.

V partizansko vojsko je Milan vstopil aprila 1943. Sodeloval je v napadih na vse postojanke in se mesec dni pred koncem vojne udeležil dolgega pohoda Kozjanskega odreda v Hrvaško Zagorje, Slavonijo in Prekmurje. Tedaj je postal komandant I. bataljona Kozjanskega odreda.

Spomini na kozjanske boje Milanu kar vro na dan, spomini na dramatične dogodke, kot je bil na primer tale:

„20. decembra 1943 smo počivali v Sulčevi hiši na Preski. Okoli 11. ure dopoldne so nas presenetili Nemci. Izkoristili so gosto meglo, ki je tedaj zakrila pokrajino. Priplazili so se do hiše in jo zasuli z ročnimi bombami. Mi smo jih pobirali in jih metali Nemcem nazaj, še preden so eksplodirale. V hiši nas je bilo kakih 25. Med napadom sem skočil iz sobe v kuhinjo in zagnal med sovražnike svojo ročno bombo. V tistem hipu je njihova bomba, ki se je križala z mojo, priletela med drva. Nisem je več mogel pobrati. Eksplodirala je ter ranila mene, gospodinjico ter enega soborca. Zračni pritisk me je vrgel v krušno peč. V nekaj sekundah sem prišel k sebi in s petimi soborci jurišal iz hiše. Prebili smo nemški obroč. Sovražnika je tedaj napadla tudi četa Zagorskega bataljona. Naslednji dan sem bil ponovno ranjen, ko smo prebijali sovražni obroč na Drenovcu. Od tam smo šli na Hrvaško. V Sotli sem se utapljal. Nesla me je 150 metrov daleč, ko sem se končno ujel za vrhovo vejo. Potem so me odpeljali na zdravljenje v Desinič.“

Taki dogodki ne smejo v pozabo. Zato jih tovariš Kostevc zvesto zapisuje, zato se s tako voljo zavzema za urejanje spominskih obeležij in spomenikov NOB.

JOŽICA TEPPEY

Znanje narašča, množičnost peša

Devet šol na občinskem tekmovanju „Kaj veš o prometu?“ — Odličja so si razdelili pionirji štirih šol — Najboljši na republiško tekmovanje v Slovenj Gradec

Tradicionalno občinsko tekmovanje „Kaj veš o prometu?“ ki ga že nekaj let zapored prireja svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Sob Novo mesto in Zveza prijateljev mladine, je bilo letos 13. aprila pri osnovni šoli „Katja Rupena“ v Novem mestu.

Čprav je vsakoletna odlika tega tekmovalnega srečanja pionirjev množičnost, se letos z njo ne moremo pohvaliti, saj se je k udeležbi prijavilo le 82 pionirjev iz osmih osnovnih šol novomeške občine. Teško je razumeti, zakaj se k tekmovanju niso prijavile ekipe iz osnovnih šol Otočec, Bršljin, Grm, Stopiče in Brusnice. Tudi med srednjimi šolami so nastopili le mladinci izobraževalnega centra za kovinarsko in mehanično stroko z dvema ekipama.

V orientacijskem pohodu pionirjev prometnikov po novomeških ulicah je največ znanja o poznavanju zgodovinskih obeležij, streljanju in obnašanju v prometu pokazala ekipa iz o.š. „Baza 20“ iz Dolenjskih Toplic, druga je bila ekipa o.š. „Milke Šobar-Nataše“ iz Šmihela, tretji pa pionirji iz o.š. „Katja Rupena“ iz Novega mesta.

DOLENJSKO PRVENSTVO: DOBER ŠAH

Minulega dolenjskega ekipnega pionirskega prvenstva v šahu, ki je bilo v Stični 14. aprila pod pokroviteljstvom Občinske zveze za telesno kulturo Grosuplje, so se udeležile najboljši občinske ekipe. Pri ml. pionirjih je zmagala OŠ Šmarje, pri mlajših in st. pionirkah so bili najboljši igralci iz Starega trga, pri st. pionirjih pa je zmagala vrsta OŠ Grm iz Novega mesta. Prvaki pri st. pionirjih in pionirkah so se uvrstili na slovensko prvenstvo.

Vin je navdušil

Koncert angleškega glasbenika v Novem mestu

Pred polno dvorano novomeškega doma kulture je prejšnji četrtek nastopil angleški glasbenik Vin Garbutt ter se predstavil kot izvrsten pevec in virtuoz na kositni piščali.

Po koncertu je Vin dejal: „Imel sem občutek, da je občinstvo prvi del koncerta sprejelo dokaj hladno. V drugem delu se je odzvalo in mislim, da je začutilo z glasbo.“

Vin Garbutt je že drugi angleški folk glasbenik, ki je gostoval v Novem mestu. Ljubitelji tovrstne glasbe so tako lahko spoznali dva glasbenika, ki sta si v marsičem različna, hkrati pa so lahko prisluhnili že drugemu izvrstnemu koncertu.

I. G.

ŠE EN ANGLEŽ — Vin Garbutt je že drugi Otočan, ki je prišel v Novo mesto predstaviti britansko folk glasbo. (Foto: Virč)

RIBJA SVATBA — Minuli teden smo bili v Krki priče drsti podusti. Za to ribo, ki je med športnimi ribiči—beličarji za platnico druga najbolj priljubljena, je značilno, da potuje na drst proti toku v velikih jatah. Če razmere v matični vodi ne ustrezajo, se podust drsti v pritokih. Pogoj pa je hitro tekoča in plitva voda, dno mora biti prodnato. Eno najbolj znanih drstišč podusti na Krki je pod Seidlovnim jezom v Novem mestu, odkoder je tudi naš posnetek. (Foto: J. Pavlin)

Med kolesarji, ki so se morali izkazati v znanju iz cestnopromet-

ZA TOČKE IN ZA ŽIVLJENJE — Mladi kolesarji so morali pokazati obilico prometnega znanja, šele potem so pomerili svoje kolesarske spretnosti po ulicah Novega mesta in na poligonu. (Foto: J. Pavlin)

Kapitelj je brez ginka

Prejšnji teden je na Kapitlju v Novem mestu padel eden najstarejših ginkov na Dolenjskem.

ZLATIL JE JESEN — Vsako jesen je ginko na Kapitlju zažarel v živo rumeni barvi in z žltim listjem posul Muzejsko ulico.

NA LOKI: PROPAGANDNI TABOR OGT

V okviru dneva tabornikov bo v soboto in nedeljo, 21. in 22. aprila, na Loki v Novem mestu manjši propagandni tabor Odreda gorjanskih tabornikov. Čež dan bodo člani najstarejše dolenjske taborniške enote izvajali del rednega programa, kot je postavljanje šotorov, signalizacija, vaje v prvi pomoči, spretnostnih in drugih igrah, ob 19. uri pa bo ob tabornem ognju proslava dneva tabornikov s kulturnim in zabavnim programom. Delovni dnevi program je hkrati sestavni del nalog, s katerimi se taborniki pripravljajo na jesensko vajo „Nič nas ne sme presenetiti!“.

Novomeški taborniki vabijo na Loko zlasti starše in mladino — oglejte si živahno dejavnost ene najpriljubljenejših mladinskih organizacij!

„Obvarujmo Kolpo!“

Hkrati pokazali film s tem naslovom, ki ga bodo tudi prikazali tudi na Kočevskem

Sportno-ribolovna zveza Hrvaške je financirala snemanje propagandnega kratkometražnega trnvega filma „Obvarujmo Kolpo!“ („Sačujvamo Kupu!“). Scenarij in režiser je Veljko Klošar. Film so pred kratkim prvi prikazali v Zagrebu in je postal velika hvala. Kot smo zvedeli od Osilničanov, ki sodelujejo z režiserjem Klošterko, bo film v kratkem prikazan tudi v kočevski občini.

V hrvaškem časopisu „Ribolov“ pa smo med drugim prebrali, da je to prvi tak film, za Kolpo pa so se odločili zato, ker je ta med večjimi rekami sorazmerno najbolj čista; razen tega je na precejšnjem delu mejna reka s Slovenijo, vendar je prebivalce obeh republik bolj zadrževala, kot pa ločevala.

Poseben poudarek filma je dan prizadevanjem za ohranitev te reke pred onesaženjem in uničenjem, pa tudi prizadevanjem za ohranitev življa — predvsem rib — v njej.

J. PRIMC

»Dolenjski list« v vsako družino

1. OŠ GRM

Na ekipnem šahovskem prvenstvu osnovnih šol iz novomeške občine nastopilo šest šol. Pri ml. pionirjih je zmagala OŠ Grm, pri ml. pionirkah OŠ Šmihel, pri st. pionirjih OŠ Grm in st. pionirkah OŠ Šmihel.

PRVE GOBE — Če bi skleпали po treh mavrahih, ki jih je minuli teden ob Težki vodi v Novem mestu nabral Jože Novak iz Žabje vasi, se dolenjskim gobarjem letos obeta bogata letina. Trije smrčki so skupaj tehtali skoraj kilogram. (Foto: M. Rauzer)

TOVORNJAK V PEŠCA

Jože Vidic iz Praprotna pri Radečah je v ponedeljek peljal s tovornjakom od Radeč proti Krškemu. Pri Boštanju je nasproti prišla peš ob svojem levem robu ceste 43-letna Marija Debeljak iz Boštanja. Vidic je zadel Dobeljakovo z desno stranjo kabine in jo zbil na tla. Pomoč so Debeljakovi nudili v celjski bolnišnici.

STOLETICA Z OTROCI — Na fotografiji so od leve proti desni sin Nande, mama Helena Kaplan, hčeri Marija in Angela ter vnuk z ženo in pravnučinjka. Slednji štirje so prišli na svečanost iz Francije. (Foto: Primc)

Sto let Helene Kaplan

Obiskali so jo sorodniki pa tudi več delegacij

13. aprila je praznovala 100-letnico rojstva Helena Kaplan iz Kočevja. Na sam praznik so se na jubilejnkem domu zbrali vsi njeni otroci: sin Dandu ter hčeri Marija in Angela pa tudi vnuki in pravnuči. Hči Angela je prišla na svečanost celo iz Francije.

Ob tej priložnosti so se slavljenke spomnili tudi mnogi drugi. Tako so jo obiskale in obdarovale delegacije hišnega sveta bloka, v katerem stanuje; delegacija krajevne organizacije ZZB Osolnik-Rob, kjer je stoletnica članica in od koder je

doma; delegacija občinskega odbora ZZB Ljubljana-Vič-Rudnik, ki jo je vodil Jože Zevnik (jubilantrka je namreč še vedno za stalno prijavitelja v rodnem Osolniku pri Velikih Laščah, ki sodi v to občino), in delegacija KS Kočevje—mesto, kjer tiva jubilantrka zaradi nekaj let pri svoji hčerki oz. vnuku. Delegacije so ji prinesle cvetje in razna darila ter ji v imenu hišnega sveta, borcev in občanon želele še mnogo zdravih let.

J. P.

Rakete z manj skrivnostmi

Junija na Lisci jugoslovanski posvet izvedencev

Sevniški aeronavtično-raketarski klub Vega bo v začetku junija gostitelj drugega srečanja strokovnjakov o aeronavtiki, raketni amaterski tehniki in modelarstvu iz vse države. Na seji organizacijskega odbora v soboto v Sevnici so pregledali dokaj zajeten seznam prijavljenih predavanj številnih uglednih strokovnjakov iz vse države.

Posvetovanje na Lisci, ki bo od 7. do 10. junija, naj bi pripomoglo k širšemu seznanjanju javnosti o dosežkih na tem področju. Znan

letalski konstruktor in popularizator aeronavtike pri nas inž. Milivoj Jugin iz Beograda je že prijavil predavanje, v katerem bo ocenil minuli dve desetletji poseganja človeka v kozmos. Dipl. inž. Srdžan Pelagić iz Vojvodine bo predvidoma spregovoril o razvoju raketnega modelarstva pri nas in v svetu. Med drugimi so sodelovanje prijavili prof. dr. Fran Dominko, prof. dr. Lev Randić iz Zagreba in vrsta drugih strokovnjakov.